

Patten!

Maart 2018

Clubblad van de schaakvereniging Amsterdam West, aangesloten bij de Schaakbond Groot-Amsterdam, met één team in de KNSB-competitie en negen teams in de SGA-competitie. De speelzaal is gevestigd in Speeltuinvereniging Bilderdijkpark, Bilderdijkpark 10 te Amsterdam (tel. 020-6166002). Speelavond op donderdag vanaf 20.00 uur, jeugd vanaf 18.45 uur.

Colofon

Voorzitter:	Paul Scheermeijer	020-6752518	voorzitter@svamsterdamwest.nl
Secretaris:	Sander van de Wiel	020-6124991	secretaris@svamsterdamwest.nl
Penningmeester:	Sven Pronk	06-41609244	svenpronk1@gmail.com
Interne wedstrijdleiders:	Rob Thijssing	020-6898607	intern@svamsterdamwest.nl
	Bert van de Laar	020-6934033	intern@svamsterdamwest.nl
Externe wedstrijdleader:	Jan Winsemius	06-51567761	extern@svamsterdamwest.nl
Jeugdleiderster:	Anne-Marthe Bouman	06-21453422	jeugd.svaw@gmail.com
Webmaster:	Rob van Haastere	06-29597631	webmaster@svamsterdamwest.nl
PR:	Ruud Mercks	020-6641784	pr@svamsterdamwest.nl
Redacteur clubblad:	Dirk Goes	06-23840526	yeahright87@hotmail.com
Website	http://www.svamsterdamwest.nl/		

Inhoudsopgave

3	Voorwoord van de voorzitter	Paul Scheermeijer
4	25 vragen aan	Casper Hoorn
6	De groeten van Co	Co van Heerwaarden
7	Het Kersttoernooi	Dirk Goes
15	Verslaggeving externe wedstrijden	Diverse verslaggevers
24	De jeugd schaakt steeds meer!	Anne Marthe Bouman
27	25 vragen aan	Jan Warmerdam
30	Tjark Vos wint Kees Besselink-toernooi	Dirk Goes
35	Verslaggeving SGA-cup	Dirk Goes
36	Tata-feest weer doorslaand succes!	Dirk Goes
37	Hoed u voor nepnieuws	Renate Boogvrouw
39	Kort nieuws	Dirk Goes
41	De onsterfelijke remise	Dirk Goes
43	Rapidtitel naar Jeroen Croomsigt	Dirk Goes
49	Het verwerken van verliespartijen	Casper Hoorn
51	De andere Lasker	Dirk Goes
55	Bezoek aan de Marshall chess club	Sander van de Wiel
59	AlphaZero verslaat tabula rasa de beste schaakengine Stockfish!	René Pijlman
63	Een omstreden logo	Dirk Goes
64	Misgekopt	Kees Heijnis
65	Frans Schoffelmeer verliest koppositie in Best of the West-toernooi	Dirk Goes
67	Bij de FIDE is het altijd gezellig	Dirk Goes
68	SGA Open snelschaaktitel naar Rotterdam!	Dirk Goes
72	25 vragen aan	Rob van Haastere
74	De rekbaarheid van de deadline	Dirk Goes
75	Reflections of the afterglow	Herbert Tulleken

Voorwoord van de voorzitter

– door Paul Scheermeijer –

Tweede van Nederland!

Het zal u niet zijn ontgaan dat wij het laatste jaar zijn gegroeid. Voor velen van ons is met 22 nieuwe seniorenleden vooral het succes bij de senioren opgevallen, maar vlak ook de jeugd niet uit. Met in totaal een toename van 20 leden in het afgelopen kalenderjaar was 'de verenigingsprijs' ineens het belangrijkste gesprekspunt aan de bar.

Met een thrillerachtige opzet was de KNSB op hun website in een wekenlang uitgerekte spanningsboog aan het terugtellen naar de nummer 1. Zou het er nu dan toch van komen, de 1.000 euro te besteden aan een grootmeester naar keuze? Helaas, de teller stopte op nummer 2, voorbijgestreefd door een clubje in Hilversum (HSG) met een winst van 26 leden. Voor ons slechts de eer om te worden genoemd!

Rest ons nu de roem om met onze 179 leden in grootte te zijn gegroeid naar de tweede club van Nederland, 'slechts' gescheiden van eeuwige roem door de 200'er Caissa, onze burens uit Zuid. Zullen we er dit jaar weer 20 leden verkrijgen? Wordt vervolgd!

Aankondiging Snelschaakkampioenschap

Op de donderdag voor Pasen, 29 maart, spelen we weer ons Paastoernooi, traditioneel ons snelschaakkampioenschap. Er is die avond geen interne competitie, en aan- of afmelding is niet verplicht. Er worden 9 ronden Zwitsers op rating gespeeld, met als speeltempo 7 minuten p.p.p. volgens het FIDE snelschaakreglement, en de eindstand wordt bepaald op punten, WP en SB. Naast de drie bekerprijzen zijn er ook twee ratingprijzen. Iedereen die op tijd aanwezig is (aanvang 20.00 uur) of zijn latere aankomst heeft gemeld speelt mee.

Strijd om laatste perioden losgebroken

Sinds het vorige clubblad zijn de winnaars van de 2e periode bekend geworden: Groep 1: René Pijlman; Groep 2: Thomas Hufener; Groep 3: Himmet Obut (na promotie uit groep 4!); Groep 4: André Marcus; Groep 5: Ralph Sanders; en groep 6: Vahe Stepanian. Allen gefeliciteerd!

Tot en met 19 april zijn er per groep nog twee perioden te winnen: de derde en de totaalstand. We zijn nu drie ronden ver in de 3e periode en de strijd om de laatste tickets is losgebarsten. Met aan de bar vooral beslommeringen van tactische aard ("Nog even een bekerpotje winnen en dan nog een afmeldinkje en de buit is binnen") gaat men voorbij aan het feit dat er ook nog zes ronden gescoord dient te worden. Denk maar aan Ajax, dat dit jaar wederom de titel niet haalt vanwege slechte scores tegen de zwakkere teams.

Ter info: de periodewinnaars spelen aan het eind van de competitie per groep om het kampioenschap, de medeprijs-winnende plaatsen 2 en 3 worden door de totaalstand bepaald.

Extern

Na een goed vorig seizoen was de verwachting op kampioensteams dit jaar wat minder. Gelukkig worden we gelogenstraft door de goede klasseringen van het 6e en het 7e team. Beide teams staan fier bovenaan in hun klasse en hebben het kampioenschap in eigen hand. Ook het 4e is met één matchpunt achter staan kansloos. Blijf scoren. Het 5e heeft een goede klassering met een tweede plaats, maar staat 3 matchpunten achter en dat lijkt onoverbrugbaar. Het eerste bezet een mooie derde plaats in de landelijke competitie, maar de afstand van vier matchpunten op koploper BSG 2 lijkt niet in te halen. De teams 2, 3, 8, 9 en 10 gaan niet meer voor de prijzen, maar met nog een paar goede wedstrijden kan in ieder geval het ego worden geboost. Go teams, GO!!

Algemeen

Helpt u trouwens ook een handje mee met onze zaal? Neem uw eigen kopjes, glazen en flesjes dan mee terug naar de bar als u een nieuw drankje gaat halen! Ook fijn als u meehelpt met opzetten en opruimen!

Houdt u ook de agenda en standen op onze website in de gaten? Een verstandig mens is voorbereid!

25 vragen aan .... Casper Hoorn!

Geboren?

28 augustus 1980

Van wie heb je schaken geleerd? Hoe oud was je toen?

Dat was vermoedelijk mijn vader toen ik 9 jaar was. De eerste uitdaging was natuurlijk om van mijn vader en broer te winnen. Daarna was de uitdaging om van mijn oom Henk Verkuyt te winnen. Pas toen ik als dertiger het schaken weer oppakte lukte dat. Ik ben op mijn 12e lid geworden van de Meppeler Schaakvereniging. Ik speelde wekelijks in de kantine van een kaasfabriek, dit terwijl ik een gruwelijke hekel aan kaas heb. Die geur!

Wat is je beste karaktereigenschap?

Dat is vermoedelijk mijn enthousiasme en gedrevenheid. In onderwerpen die ik boeiend vind, kan ik me eindeloos verdiepen. Daarnaast ben ik vrij optimistisch ingesteld, maar dat kan je ook als een slechte eigenschap zien.

En je slechtste?

Dat is mijn ongeduld.

Beste film?

Mulholland Drive, maar eigenlijk alles van David Lynch zijn ware cultklassiekers. Daarnaast zijn de films van de Coen Brothers en Tarantino altijd vermakelijk.

Favoriete acteur?

In mijn jeugd Al Pacino (hij lijkt te worden wat hij speelt), maar nu Matthew McConaughey door zijn rol in True Detective. Wat kan die een krankzinnig figuur geloofwaardig neerzetten!

Favoriete actrice?

Dat is Scarlett Johansson vanwege haar naïeve bijna achteloze manier van spelen, terwijl er stiekem veel schoonheid vanuit gaat.

Favoriete schrijver?

Haruki Murakami, Jonathan Littel, Sandro Veronesi. Ik kan niet kiezen.

Favoriete schilder of kunstenaar?

René Magritte, de kunstenaar die veel filosofische ideeën heeft verwerkt in zijn werk. De werkelijkheid is betrekkelijk en er is een overdaad aan illusies, dat laat hij fraai zien in zijn werk.

Wie is je favoriete schaker aller tijden?

Ik kan altijd erg genieten van de magische momenten in het spel van Fischer, Tal en Kasparov. De speler die dat naar mijn idee nu nog het meeste laat zien is Nakamura, al is objectief Carlsen sowieso het beste en een lust voor het oog als het om positiespel gaat.

Voor welk TV-programma blijf je thuis?

Ik kijk zelden televisie, en voor de televisie blijf ik niet thuis. Ik kan immers alles zien wanneer ik zelf wil.

Hoeveel uur per week besteed je gemiddeld aan schaakstudie?

Wisselend. Ik vind het boeiend om schaakopeningen te bestuderen, maar eigenlijk bestudeer ik er meestal te veel. Een paar is saai, soms zit ik er middenin, en dan ben ik er een aantal uur in de week mee bezig. Soms heb ik geen zin en ga ik gewoon snelschaken.

Op welke partij stem je?

D66, de rest is te links of te rechts of te populistisch. Sowieso wordt politiek soms te veel verward met marketing, dus erg veel is er niet aan. Internationale politiek gaat tenminste echt ergens over.

Naar welke muziek luister je het liefst?

Van Chopin tot Coltrane en van Pink Floyd tot Underworld. Maar toch vooral elektronische muziek, zoals James Holden, Aphex Twin, Extrawelt of Dominik Eulberg. Zo lang het niet te veel een top 40-allure heeft en er ergens een piano of een doorgedraaide synth in zit.

Wat is je favoriete sport naast schaken?

Dat is duidelijk sportklimmen, ik ben minstens zo fanatiek in sportklimmen als in schaken. Ik klim 2 keer per week, maar ga ook regelmatig op klimvakanties om rotswanden buiten te bedwingen. Vreemd genoeg zijn er vrij veel overeenkomsten tussen beide sporten. Een route is vaak een aaneenschakeling van bewegingsproblemen waarbij geheugen en probleemoplossend vermogen een vrij grote rol speelt, naast natuurlijk de benodigde spieren.

Welke hobby's beoefen je in je vrije tijd?

Als ik niet schaak of klim, dan is er een gezin, een boek of een serie.

Welke krant lees je serieus?

NRC Next. Tenminste een krant die een beetje genuanceerd en kritisch het nieuws volgt. Vooral de columns van Bas Heijne voor het inzicht en Marcel van Roosmalen om zijn droge humor.

Op welke leeftijd speelde je je eerste serieuze partij?

Tja, wanneer noem je iets een serieuze partij? Ik heb achterlijk veel tegen mijn schaakcomputer Kasparov gespeeld, daar was niks aan want het deed altijd dezelfde zetten. Maar een keer daarvan winnen was serieus. In mijn pubertijd was schaken ook belangrijk, maar de schaarse meisjes op de schaakvereniging staan me meer bij, moet ik zeggen.

Wat is het beste toernooiresultaat dat je ooit hebt geboekt?

Geen idee, de interne competitie ging vorig jaar goed. Tot de halve finale van de beker en 2e in de 2e groep. Maar toernooien speel ik niet zoveel en de Best of the West is nog lang niet goed te noemen. Als ik de tijd krijg, ga ik toernooien spelen.

Bij wie zou je graag vergif in de thee willen doen?

Donald Trump. Welke domme idioot doet nou net alsof hij kan gokken met de waarheid, terwijl hij een vreselijk machtige figuur is met veel verantwoordelijkheid. Een gevaarlijke cocktail.

Ben je gelovig c.q. bijgelovig?

Ik geloof dat het niet perse zin heeft om na te denken over het hiernamaals. Ik ben een existentiële nihilist, dat wil zeggen dat je eerst constateert dat er geen absolute waarheden zijn en dus ook geen geloof waar je troost in kan vinden, maar dat als je constateert dat er niets is, dan kan je dus juist daarom er makkelijk zelf wat van maken. Immers, er is toch geen beste keuze, maar wel een keuze voor het leven die jou het beste past. Filosofen als Nietzsche, Camus of Sartre zijn van die figuren die hier fraai over schrijven.

Wat is je favoriete vakantieland?

Tegenwoordig Frankrijk. Het hele land zit vol met klimrots, niet te ver weg, en een overwegend relaxte bevolking, zeker in de Provence of de Vozege.

Wat eet je het liefst?

Goede biefstuk met gebakken aardappels.

Wat drink je het liefst?

Bier, voorliefde voor IPA. Al hoort er natuurlijk wijn bij die goede biefstuk.

Wat mis je op de club?

Meer biersoorten uiteraard. Meer online praat zou wel een verbetering zijn, partijbesprekingen, of van die weekpraat.

De groeten van Co!

Van Co van Heerwaarden ontving de redactie onderstaande e-mail:

From: Co van Heerwaarden co.van.heerwaarden@hotmail.com
Sent: Friday, January 19, 2018 7:11 PM
To: SVAW Schaak Vereniging A'dam West
Subject: Texel

Goedenavond Dirk Goes,

Wil je onderstaand epos in jullie clubblad plaatsen?

Texel, 19 januari 2018,

In de jaren '90 en '00 was ondergetekende ex-"De Pion"-speler meer dan tien jaar nevenlid van schaakvereniging 'Het Probleem' aan de Vasco Da Gamastraat, boven in een oud schoolgebouw.

De hartelijke groeten aan de volgende oud-spelers van 'Het Probleem':

Henk van der Berg, George Boellaard, Bart de Boer, Gert-Jan Goedhart, Dirk Goes (ook ex De Pion), Partipan Groen in 't Wout, Jan de Heer, Kees Heijnis, Henk Kelch, Ger Kemper, Ronald Kersbergen, Bert van de Laar, Peter Manuel, Marcella Mercks, Ruud Mercks (ex-voorzitter 'Het Probleem'), Stephan Muller, Ernst ter Schegget (ook ex De Pion), Frank van de Pavoordt, Gerald van de Pieterman, Paul Scheermeijer, Rob Scheermeijer, Ron Segers, Hans Spanjersberg, Wouter Tieleman, George Tadrous, Rob Thijssing, Wim van Tuyl, Frits Veenstra (ook ex De Pion), Silvia de Vries, Arie van Walraven, Jan de Wilde, André Winter, Remco Wolgen.

Verder herinner ik me nog Monique van de Griendt (Fischer Z), Cor Schoenmaker, Hugo Schut, Rob van Haastere, Fariborz Salimi, een man op leeftijd die schaakstukjes schreef in het clubblad, een man op leeftijd die vroeger taxi-chauffeur was, en ten slotte een laaggeschaalde speler die heel goed kon snelschaken.

Met vriendelijke groet,
Co van Heerwaarden

Dank voor je bijdrage Co, en de hartelijke groeten terug!

Het Kersttoernooi

– door Dirk Goes –

Op donderdag 21 december 2017 organiseerde de interne commissie van Amsterdam West, bestaande uit Bert van de Laar en Rob Thijssing, de inmiddels traditionele Kerstavond. Drie rondjes rapid, een schaakquiz en een tombola, het was weer uiterst sfeervol. Was het maar vaker Kerst .....

Ach ja, natuurlijk waren er winnaars. Zij gingen met rollades, banketstaven en meer van dat lekkers naar huis. Wellicht een tikje decadent als je je bedenkt dat het kindeke Jezus het er in het bijbelverhaal (Lucas 2:1-21 als ik me niet vergis) een stuk bekaaiders vanaf bracht, maar ja ....

Hoogtepunt van de avond was ontegenzeggelijk het optreden van de eloquente quizmaster Piet Kooiman, die zijn hooggeëerd publiek 22 vragen voorlegde, in moeilijkheidsgraad variërend van ‘makkie’ tot ‘pittig’. Hierbij de vragen, met voor het gemak de antwoorden erbij.

Vraag	Antwoord
1. De NOS berichtte begin november dat op een Indonesisch eiland een nieuwe mensapensoort is ontdekt. Het gaat om een Orang-oetan ¹ waarvan er ongeveer 800 leven in een bosgebied op Sumatra. Dat brengt mij bij de eerste vraag: De Sokolski-opening in het schaakspel wordt ook wel de Orang-oetan-opening genoemd. Om welke openingszet gaat het daarbij?	b2-b4.
2. Als de torens en de lopers in de beginopstelling zouden worden verwisseld voor paarden, hoeveel verschillende openingszetten kan wit dan doen?	26 (16 pionzetten en 10 paardzetten: a1-b3; b1-a3; b1-c3; c1-b3; c1-d3 en zo ook 5 op de koningsvleugel).
3. Sommige partijen duren lang, andere kort. De snelste manier om een partij door een matzet te beëindigen wordt ook wel het gekkenmat, of het narrenmat genoemd: Hoeveel zetten doet zwart in dat geval?	Twée (1. f3 e5; 2. g4 Dh4 mat).
4. U hebt vast wel eens een partij gespeeld of gezien die eindigde met stikmat. De koning stikt als het ware, en staat schaakmat. In bekende voorbeelden van stikmat geeft het paard mat. Mijn vraag is of stikmat ook door een ander stuk kan worden gegeven.	Neen, want bij het stikmat wordt de koning omringd door eigen stukken (en staat daarbij eventueel aan de rand van het bord). Aangezien alleen een paard over andere stukken kan springen, kan stikmat alleen door een paard worden gegeven.
5. Wie werd er in het afgelopen jaar schaakkampioen van Nederland bij de heren?	Loek van Wely.
6. Wie werd er in het afgelopen jaar schaakkampioen van Nederland bij de dames?	Anne Haast.
7. Wie won er in januari van dit jaar het grote schaaktoernooi in Wijk aan Zee?	Wesley So, met 9 uit 13. Carlsen werd tweede met 8 punten.
8. In Wijk aan Zee is een kapperszaak met een naam die direct of indirect naar het schaken verwijst. Wat is de naam van die zaak?	Variant.
9. Noem een Nederlandse schaakgrootmeester met dezelfde achternaam als een van onze leden. Ook de voornaam van de grootmeester is vereist in het antwoord.	John van der Wiel (Sander ...). ²
10. Een van de huidige Nederlandse ministers (in Rutte III) heeft dezelfde naam als iemand die nog niet zo heel lang geleden lid was van onze schaakclub.	
10a Hoe heet die minister?	Hugo de Jonge.
10b Wat is de naam van zijn ministerie?	Ministerie van volksgezondheid, welzijn en sport.
11. In zowel Leeuwarden als Leiden vindt men een schaakclub met de naam Philidor, genoemd naar een beroemde grootmeester uit de 18e eeuw (1726-1796), die als de sterkste schaker van zijn tijd werd gezien, maar zeker ook van zijn land. Welk land was dat?	Frankrijk.
12. De voetballer naar wie ik vraag speelde van 2010 tot 2015 bij Feijenoord en daarna o.a. nog voor ADO. Zijn naam doet denken aan de sport die wij hier beoefenen. Wat is zijn voor- en achternaam?	Ruben Schaken.

¹ Pongo tapanuliensis of Tapanuli orangutan.

² Hier had Piet zich een dichterlijke vrijheid veroorloofd. De grootmeester heet Van der Wiel, onze Sander heet Van de, zonder ‘r’ dus.

Vraag

13. Wij schakers weten allemaal uit ervaring wat een blunder is. Ook kennen we het gevoel dat ontstaat als je je gewaar wordt dat je die blunder hebt gemaakt. Een schaakvriend uit mijn jeugd sprak niet van een ernstige blunder maar van een 'kokhalszet'. Een woord dat ik vanwege zijn fysieke karakter nooit ben vergeten, maar het is nooit woord van het jaar geworden. Mijn vraag: Wat is het Van Dale Woord van het Jaar 2017?
14. Wie is de huidige schaakkampioen van Amsterdam?
15. Het tweede team van onze club speelde in november in de externe competitie tegen ENPS 1. Een sterk achttal met een paar echte toppers. We konden trots zijn op het behaalde gelijk spel. Mijn vraag: wat betekent de afkorting ENPS?
16. Het Reykjavik open schaaktoernooi werd voor het eerst gehouden in 1964. Het toernooi telde toen 14 deelnemers. De winnaar was Michael Tal met een score van 12½ uit 13. De editie van dit jaar was een toernooi met 266 deelnemers, die 10 ronden speelden volgens de Zwitserse indeling. Wie won dat toernooi met een score van 8½ uit 10?
17. Welk land won in het afgelopen jaar het Europees kampioenschap voor landenteams?
18. Hoe heet de hoofdredacteur van 'Schaakmagazine', het officieel orgaan van de Koninklijke Nederlandse Schaakbond?

Antwoord

Appongeluk.

Tobias Kabos.

Eerste Nederlandse Populaire Schaak-
school (opgericht in 1936!!).

Anish Giri.

Azerbeidjan (Mamedyarov, Radjabov,
Naiditsch en Mamedov).

Jeroen Bosch.

Vraag

19. In 1980 gingen schaakmeester Hans Böhm en professor informatica Jaap van den Herik een weddenschap aan. Van den Herik voorspelde dat er 10 jaar na dien (op 1 januari 1990) een computerprogramma zou zijn met een speelsterkte van 2650 Elo-punten. Wie won die weddenschap?
20. Een van de beste Nederlandse schakers uit de vorige eeuw was Jan Hein Donner (1927-1988). Hij werd driemaal kampioen van Nederland (in 1954, 1957 en 1958). Ook het Hoogovenstoernooi won hij drie keer: in 1950 en 1958 (samen met Euwe) en in 1963 (voor o.a. Bronstein en Averbach). Hij schreef ook veel over schaken. Van zijn beste artikelen werd een bloemlezing samengesteld, die in 1987 als boek is uitgegeven. Wat is de titel van dat boek?
21. Iedereen hier weet wel wat een gambiet is. Bekend zijn het damegambiet en het koningsgambiet. Voor de zekerheid toch maar even een definitie: Een gambiet is een opening waarin een speler vroeg of laat materiaal offert. Toen ik daarover iets opzocht op Wikipedia verscheen er een lijst met de namen van 218 verschillende gambieten. Ik had echt geen idee dat het er zoveel zouden zijn. Maar mijn vraag gaat over slechts een fractie van dit geheel. Sommige gambieten hebben de naam van een land. Ik noem er drie en vraag: welke van deze drie is geen bestaand gambiet in de schaakpartij?
  1. Het Russisch gambiet;
  2. Het IJslandgambiet;
  3. Het Zwitsers gambiet.
22. Uit de quiz van 4 jaar geleden: 'Schaakmat' is een term die uit het Perzisch komt ('Shah Mat'). Wat betekent die uitdrukking?

Antwoord

- Hans Böhm.
- De Koning.
- Het Russisch gambiet bestaat niet (instinker vanwege het Zwitsers gambiet als laffe tactiek in een toernooi met Zwitserse indeling, maar het is wel degelijk een bestaand gambiet binnen het schaakspel).
- De koning is dood.

De titel 'Slimste mens van de avond' werd gedeeld door Ansgar Mohnkern en Jeroen Cromsigt, met 17 punten.

Gelukkig hebben we de foto's nog:

Verslaggeving externe wedstrijden

16 december 2017	Amsterdam West 1	(1985)	-	SMB 1	(1931)	4	-	4
<i>Uw verslaggever:</i> <i>Dirk Goes</i>	Paul Scheermeijer	(1921)	-	Paul Waenink	(2029)	0	-	1
	Frans Schoffelman	(2046)	-	Bram Rijkschroeff	(2051)	1	-	0
	Wim Helmers	(2035)	-	Roy van den Hatert	(2101)	0	-	1
	Ron Klein	(1964)	-	Jelle van Deemen	(1843)	½	-	½
	Remco Hillebrandt	(2006)	-	Jaap Ames	(2222)	0	-	1
	Johan Lubbers	(2030)	-	Maarten Smit	(1814)	1	-	0
	Jeroen Croomsigt	(1943)	-	Hans van Leeuwen	(1731)	½	-	½
	Yvette Nagel	(1933)	-	Thomas Manschot	(1656)	1	-	0

Bij aanvang van deze wedstrijd ontbrak onze eerstebordspeler, de heer Nomen Nescio. Kan gebeuren natuurlijk, maar toen hij een half uur later nog steeds niet was gearriveerd, begonnen we ons toch een beetje zorgen te maken. Voorzitter Paul Scheermeijer, als dienstdoend wedstrijdleader in het pand aanwezig, probeerde hem te bellen op het in onze administratie bekende telefoonnummer, maar hij kwam niet ver omdat het nummer niet langer operationeel bleek te zijn. Hmm, nog maar even wachten dan ....

Vijfentwintig minuten later, nog steeds geen spoor van de heer Nescio, en we overlegden koortsachtig wat ons te doen stond. Paul besloot dan zelf maar in te vallen, maar dat betekende uiteraard wel dat er een vervangend wedstrijdleader moest worden ingezworen. Nu heb ik in een grijs verleden een spelregelcurcus gevolgd en daar een diploma aan overgehouden, maar dat was alweer zo lang geleden dat ik bepaald niet stond te springen om het diepe in te duiken. Gelukkig was Paul zo attent mij te verzekeren dat de grootste idioot voor wedstrijdleader kan spelen, en terwijl hij zich voorstelde aan zijn tegenstander nam ik plaats achter de wedstrijdleaderstafel teneinde daar zoveel mogelijk autoriteit uit te stralen.

Je zou verwachten dat de eerstebordspeler van SMB opgetogen was dat hij niet voor niks uit het verre Nijmegen was gekomen, maar volgens mij had hij het (reglementaire) punt al geteld. Echt enthousiast was hij in ieder geval niet: "Hmm, een invaller, volgens mij is dat niet toegestaan". Voor de zekerheid maar even het KNSB-competitiereglement erop nagelezen, en artikel 22.4 schiep duidelijkheid:

Indien een der opgegeven spelers niet verschijnt, is het toegestaan dat een vervanger wordt ingezet, echter nooit meer dan 1 speler per team.

Probleem opgelost, zou je zeggen, maar de SMB'ers mekkerden nog even door. Dat er een invaller aan bord 1 mocht gaan zitten, *soit*, daar gingen ze dan wel mee akkoord, maar dat er iemand zou gaan meespelen die ze nog maar kort daarvoor als wedstrijdleader hadden leren kennen, ook al had hij dan zijn taken inmiddels aan mij overgedragen, vonden ze dan weer niet kunnen, en het competitiegereglement werd van onder naar boven en van achteren naar voren bestudeerd. Toen echter niets tastbaars werd gevonden, legden ze zich bij de situatie neer.

Jeroen Croomsigt opende de score door een remiseaanbod te verzilveren. Jeroen: "Ik vertrouwde de stelling niet". Johan Lubbers bracht ons op voorsprong, die door Frans Schoffelman werd vergroot toen diens tegenstander mocht kiezen tussen mat of dameverlies. Hij vond nog een derde optie: hij gaf op, 2½-½.

Op dat moment zag het ernaar uit dat we de wedstrijd nipt gingen winnen. Ik schatte in dat Yvette Nagel en Ron Klein tot winst zouden komen en dat de overige partijen verloren zouden gaan. Die voorspelling kwam bijna uit. Mijn optimisme over de winstmogelijkheden van Ron was gebaseerd op het feit dat hij een kwaliteit had buitgemaakt, maar achteraf had het beter geweest als hij deze delicatessie aan zich voorbij had laten gaan. Zoals het nu ging begonnen de zwarte stukken ineens samen te werken, en omdat die van Ron tamelijk onwillig waren, begon het er zelfs een beetje benauwd voor hem uit te zien. Een geaccepteerd remiseaanbod bracht uitkomst.

Dat Yvette haar partij zou winnen had ik goed ingeschat, maar dat ze daar een curieuze kortsluiting van haar tegenstander voor nodig zou hebben had ik dan weer niet kunnen voorzien. Kijk, het stond zo:

Wit:	Yvette Nagel	(1933)
Zwart:	Thomas Manschot	(1656)

Hier besloot de zwartspeler om 29. .... Lf7 te spelen. Zijn hand ging naar de loper op a2, maar toen hij de zet wilde uitvoeren ontdekte hij tot zijn afgrijzen dat hij niet de loper van a2 in zijn hand had, maar die van b2! Tja, aanraken is zetten, Yvette beantwoordde de zet 29. .... Le5 met 30. Dxe5, en na nog wat zetten was het punt binnen.

Stand daarmee 4-1. Bij voetbal is de zaak dan zo goed als beslist, maar bij schaken is er dan nog van alles mogelijk. Zo herinner ik mij van lang, lang geleden een wedstrijd Tal 2 - Philidor Leeuwarden 2, waar de Friezen bij winst een kampioensfeestje te vieren hadden. Ze kwamen met 4-0 voor, en, u raadt het al, het werd nog 4-4, weg kampioenschap! Zo hard kan topsport zijn ....

Het werd al snel duidelijk dat de wedstrijd tegen SMB op een gelijk spel zou uitdraaien. Remco Hillebrandt liet zijn dame insluiten, en Wim Helmers bezweek aan de druk waar hij al een tijdje onder gebukt ging.

Resteerde de partij van Paul Scheermeijer. Met zowat een uur minder op de klok was hij ernstig gehandicapt aan de partij begonnen, en dat vertaalde zich helaas al snel in een beroerde stelling. Om erger te voorkomen gaf hij een kwaliteit en modderde nog een tijdje door. Op basis van strijd lust had hij beslist een halve verdiend, maar het zat er gewoon niet in, en wat er niet in zit kan er ook niet uitkomen. Eindstand daarmee 4-4, een uitslag waar beide partijen mee konden leven.

De deductieve lezer begrijpt dat er meer aan de hand is. Voor de niet-deductieve lezer stel ik dit: er is meer aan de hand.

Als wedstrijdleider in functie had ik het wedstrijdformulier ordentelijk ingevuld (Paul heeft gelijk, dat kan echt de grootste idioot) en overhandigde het ter ondertekening aan de teamleider van SMB. Die vertelde me dat ze bij verlies van de wedstrijd zeker en vast protest zouden hebben aangetekend op grond van het gebeurde aan bord 1, maar dat ze daar nu vanaf zagen, ook al omdat de ratingwinst van hun eerstebordspeler in gevaar zou kunnen komen bij een reglementair vastgestelde uitslag. En, o ja, het wedstrijdformulier moest ook nog worden voorzien van een handtekening van de teamleider van Amsterdam West, dus ik pakte een pen en ondertekende het document. Mijn gesprekspartner reageerde geschokt: "Wat, was u de teamleider, ik dacht dat u de wedstrijdleider was?" Ja, ook ja, wat maakt het in Godsnaam uit!

N.B.: Achteraf bleek de heer Nescio een valide reden voor zijn absentie te kunnen overleggen. Waarvan akte!

3 februari 2018	ASV 3	(1896)	-	Amsterdam West 1	(1983)	3½ - 4½
Uw verslaggever: Jeroen Cromsigt	Remco Gerlich	(1904)	-	n.o. (regl.)		1 - 0
	Johan Wolbers	(2029)	-	Frans Schoffelmeer	(2083)	1 - 0
	Koen Maassen van den Brink	(2008)	-	Johan Lubbers	(2027)	½ - ½
	Wouter Abrahamse	(1974)	-	Ron Klein	(1975)	½ - ½
	Anne Paul Taal	(1890)	-	Jeroen Cromsigt	(1940)	0 - 1
	Freek Hooning	(1828)	-	Yvette Nagel	(1963)	½ - ½
	Quirine Naber	(1719)	-	Remco Hillebrandt	(2000)	0 - 1
	Paul Schoenmakers	(1818)	-	Thomas Hufener	(1896)	0 - 1

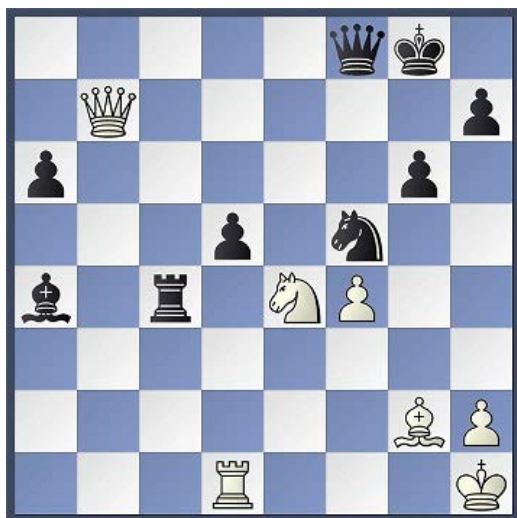
Voor de tweede keer in een paar maanden uit naar Arnhem is geen pretje, helemaal toen ons bord 1 met wit leeg was en bleef. Psychologisch is het lastig om al zo snel met 1-0 achter te staan. Later bleek Mark Grondsma met autopech langs de snelweg te staan, maar van zijn lot werden wij pas na wedstrijd deelgenoot.

Ron Klein speelde, zoals vaker, een rustige en correcte remise. Yvette Nagel kreeg een London-systeem voorgeschoteld, waarbij zij met een isolani werd opgescheept. Zij hield de rug recht en kon ruim voor de tijdcontrole met een remise naar huis. Johan had een prettige variant van de Wolga, hij hield zijn pion voorsprong tot in het eindspel, maar de tegenstander kon zijn twee stukken ruilen tegen de laatste twee pionnen van Johan. Daarna hield hij twee paarden tegen een kale koning over, en dat is zoals bekend remise. Invaller Remco Hillebrandt overspeelde met wit zijn jonge tegenstandster, het ratingverschil was gewoon te groot.

Frans Schoffelmeer speelde zoals zo vaak weer een attractieve partij, waarvan u kunt meegenieten. Lang en veelvuldig had ik het punt al geteld, maar uiteindelijk was het juist Frans die de vergissing maakte en een onverdiende nul aan zijn broek kreeg.

Wit:	Johan Wolbers	(2029)
Zwart:	Frans Schoffelmeer	(2083)

1. e4 c5; 2. c4 Pc6 3. g3 g6; 4. Lg2 Lg7; 5. Pe2 e6; 6. Pbc3 d6; 7. O-O Pge7; 8. f4 O-O; 9. d3 Tb8; 10. g4 Pd4; 11. Pg3 f5; 12. gxf5 exf5; 13. Le3 a6; 14. a3 b5; 15. b4 bxc4; 16. dxc4 fxe4; 17. Pcx4 Pef5; 18. Pxf5 Pxf5; 19. Lf2 cxb4; 20. axb4 Lxa1; 21. Dxa1 Txb4; 22. Td1 Lb7; 23. Lc5 Txc4; 24. Da2 d5; 25. Lxf8 Dxf8; 26. Db3 Lc6; 27. Kh1 La4; 28. Db7

28. .... Pe3??

Verliest geforceerd, na 28. .... dxe4 kan wit niets meer doen.

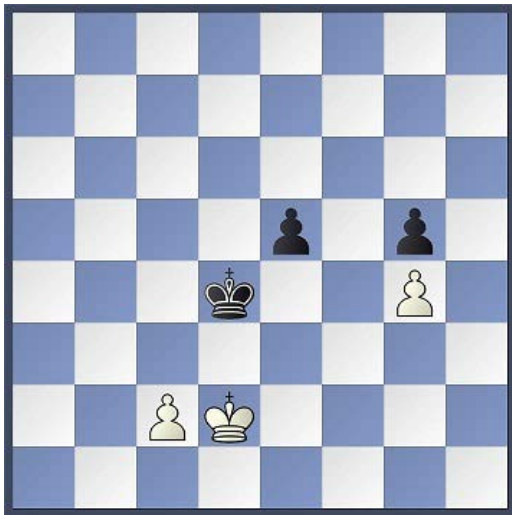
29. Pg5 Dg7; 30. Lxd5+ Pxd5; 31. Dxd5+; 1-0.

Met 3½-2½ achter zag het er niet best uit.

Zelf kwam ik met wit minder uit de opening en speelde ik het middenspel met een pion minder, waar ik enige activiteit voor terugkreeg. In de tijdnoodfase werd mijn tegenstander nerveus en deed meerdere mindere zetten, waardoor ik alsnog kon winnen.

Matchwinner werd invaller Thomas Hufener. In een eindspel na de tijdcontrole, waarbij Johan en ik dachten dat hij zou verliezen, wist Thomas zowaar de winstweg te vinden en zo de twee matchpunten mee naar huis te nemen.

Wit:	Paul Schoenmakers	(1818)
Zwart:	Thomas Hufener	(1896)

Net de veertigste zet gehaald en Thomas aan zet. Johan en ik dachten dat de verre vrijpion zou winnen, na Kc4 loopt wit met de koning naar e5, daarna g5 en ten slotte naar h7. Maar het was Ron, de meest begaafde technicus van het team, die zag hoe zwart kon winnen. Gelukkig zag Thomas het ook.

45. .... Ke4; 46. Ke2 Kf4; 47. Kd3 e4+; 48. Ke2 Kxg4; 49. c4 Kf5; 50. c5 g4; 51. c6 Ke6

De zwarte koning is in het kwadrant van de witte pion en de witte koning kan niet beide pionnen tegenhouden, opgegeven dus!

Volgens de statistiek moesten wij, met gemiddeld 100 elopunten per bord meer, met 5½-2½ winnen. Met een man minder wordt dat dus 4½-3½. Uiteindelijk kwamen wij uit op de verwachte score, maar de weg ernaar toe was toch echt heel anders dan verwacht.

14 december 2017	Amsterdam West 2	(1954)	-	Caissa 5	(1916)	4½ - 3½
	Remco Hillebrandt	(2020)	-	Nirav Christophe	(2143)	½ - ½
	Tobi Kooiman	(2074)	-	Okan Ozatas	(1972)	1 - 0
	Peter Manuel	(1967)	-	Jurgen Stigter	(1928)	1 - 0
	Jan Schuur	(1951)	-	Marc Ordodi	(1895)	½ - ½
	Iwan Bonoo	(1927)	-	Barbara Spendal	(1874)	1 - 0
	Paul Scheermeijer	(1921)	-	Wim Nijenhuis	(1890)	0 - 1
<i>Uw verslaggever:</i>	Rob Scheermeijer	(1877)	-	Frans Hoepermans	(1832)	½ - ½
<i>Dirk Goes</i>	Piet Kooiman	(1891)	-	Bart Stam	(1791)	0 - 1

Nog niet zo heel lang geleden was Caissa 5 een ijzersterk team dat in de Promotieklasse een waar schrikbewind in stand hield. De meeste leden van dat team zouden moeiteloos in de KNSB-competitie kunnen spelen, ware het niet dat ze niet op zaterdag wilden of konden spelen. Nog steeds is het een alleszins respectabel team, al is het krachtsverschil met de rest wel aanzienlijk kleiner geworden.

Toen ik rond 21.45 uur kwam binnengewandeld zag ik Paul Scheermeijer zijn partij analyseren met tegenstander Wim Nijenhuis. Paul had plotseling zijn dame weggegeven, ai, maar gelukkig bracht Tobi Kooiman de stand weer in evenwicht toen zijn opponent, al even plotseling, een stuk weggaf. Snel de overige borden gescand, zoals zo vaak hing het om 4-4.

Peter Manuel bracht ons op voorsprong na een stuk te hebben buitgemaakt, en Iwan Bonoo maakte er zelfs 3-1 van. Even later scoorde Jan Schuur een zeer belangrijk halfje. Hij was in de problemen geraakt maar had zich vindigrijk verdedigd, en op een gegeven moment had hij zelfs een dolle toren. Dat zie je niet elke dag! Helaas was de toren slechts tijdelijk dol en niet eeuwig, en toen tegenstander Marc Ordodi met zijn koning uit de schaakjes was gelopen resteerde een eindspel van K + T + twee pionnen tegen K + T. Dat was in hogere zin voor Jan verloren, maar hij beet zich als een terrier vast in de stelling en slaagde erin beide pionnen te veroveren. Remise dus, stand daarmee 3½-1½ voor ons.

Remco Hillebrandt boekte een plusremise en stelde daarmee in ieder geval één matchpunt veilig. Zouden het er twee worden? Op dat moment hadden we alleen nog de raspaardjes Piet Kooiman en Rob Scheermeijer in de race. Piet was bezig met een wanhoopsoffensief dat helaas niet doorsloeg, dan moest Rob het maar doen. Hij had zo'n beetje de aller-, aller-, allerslechtste zwartveldige looper op het bord die ik in jaren heb gezien, maar de stelling was en bleef potdicht, en toen de vrede was gesloten had Amsterdam West de wedstrijd met het kleinst mogelijke verschil gewonnen. Prima resultaat!

15 december 2017	Zukertort Amstelveen 3	(2008)	-	Amsterdam West 3	(1885)	6	-	2
	Joran Donkers	(2042)	-	Jeroen van den Berg	(1989)	1	-	0
	Henk Boot	(2047)	-	Jan Winsemius	(1880)	1	-	0
	Wim Moene	(2187)	-	Mark Nieuwenbroek	(1897)	0	-	1
	Eric Roosendaal	(2018)	-	Thomas Hufener	(1910)	1	-	0
	Marcel Laarhoven	(2012)	-	Floris Golbach	(1883)	1	-	0
	Jan Helsloot	(1960)	-	Erik Dekker	(1867)	1	-	0
<i>Uw verslaggever:</i>	Hugo Luijck	(1840)	-	Djon Spelbrink	(1831)	0	-	1
<i>Dirk Goes</i>	Nico Louter	(1958)	-	Jasper Dekker	(1819)	1	-	0

Op papier had Zukertort een ratingsurplus van 123 punten, en de vrees dat de strijd ongelijk zou zijn werd al snel bewaarheid. De punten vielen als rijpe appelen, de meeste in de tuin van Zukertort. Het was opvallend hoeveel zeker lijkende remises *in extremis* werden verloren. Jeroen van den Berg deed een agressieve pionzet in een stelling waarin nietsdoen een vrijwel zeker halfje had opgeleverd, Thomas Hufener had de torens op het bord moeten houden in plaats van af te wikkelen naar een verloren pionneindspel, en Jan Winsemius raakte zomaar een stuk kwijt toen een schijn-offer onbedoeld een echt offer bleek te zijn, het was allemaal hoogst betreurenswaardig. En ach, Floris, de getalenteerde godenzoon van Amsterdam West, hoe droevig was zijn lot .... Hij snaaide een volle toren mee op a8 in het vertrouwen een aanval op zijn koningsstelling te kunnen overleven. Niet dus ....

Dirk: "Floris, wat ging er mis?"

Floris: "Ik ging mat!"

Hmm, wellicht had ik mijn vraag zorgvuldiger moeten formuleren. Met de vraag "Wat ging er mis" bedoelde ik niet zo-*zeer* *wat* er misging (dat Floris werd matgezet was me immers niet ontgaan), maar *waarom* het misging. Nederlands is een lastige taal ....

De partijen van de beide Dekkers gingen op een meer reguliere wijze verloren.

Mark Nieuwenbroek wist zich aan de malaise te onttrekken door een prima partij te winnen van de zwaar (2187!) gearateerde Wim Moene. Toen Mark een stuk offerde voor een koningsaanval was dat objectief gezien waarschijnlijk te optimistisch, maar toen Wim de sterkste voortzetting miste werd Mark alsnog voor zijn moed beloond.

En dan Djon Spelbrink! Hij maakte zijn debuut voor zijn nieuwe club en vierde dat met een daverende overwinning. Daar gaan we even van meegenieten:

Wit:	Djon Spelbrink	(1831)
Zwart:	Hugo Luirink	(1840)

1. c4 Pf6; 2. Pc3 c5; 3. Pf3 e6; 4. g3 Pc6; 5. Lg2 Le7; 6. d4 cxd4; 7. Pxd4 a6; 8. 0-0 0-0; 9. Lf4

“Allemaal theorie”, aldus Djon tijdens de analyse na afloop. Ik geloofde hem onmiddellijk.

9. .... Pxd4; 10. Dxd4 d6; 11. Dd2 Dc7; 12. Tac1 Td8; 13. Tfd1 Tb8; 14. c5 e5; 15. cxd6

15. .... Da5?

Achteraf is het allemaal makkelijk, zeker met een schaakcomputer voor je neus, maar hier had zwart toch echt met 15. .... Dxd6 moeten reageren, met 16. Dxd6 Txd6; 17. Lxe5 Txd1+; 18. Pxd1 Ta8 (+2,7) als plausibel vervolg. Na de tekstzet springt de waardering naar +8,3 voor Djon en resteert een relaxed uitschuiven.

16. Pd5 Dxd2; 17. Pxe7+ Kf8; 18. Lxd2 Lg4; 19. Lb4 Td7; 20. Tc7 Pe8; 21. Tc8; 1-0.

15 februari 2018	Amsterdam West 4	(1819)	-	Isolani 1	(1726)	5½	-	2½
	Cees Meiboom		-	Almar Sternau	(1919)	1	-	0
	Jos Kooiker	(1869)	-	Hemmo ten Hoor	(1899)	0	-	1
	Paul Helmer	(1860)	-	Cees van den Berg	(1833)	½	-	½
	Djon Spelbrink	(1831)	-	Carlo Assink	(1740)	1	-	0
	Wim van Tuyl	(1808)	-	Mark Pieterse	(1622)	½	-	½
	Mehmet Elliyasa	(1807)	-	Rafiek Mohamedjoesoef	(1812)	1	-	0
<i>Uw verslaggever:</i>	Tom Visser	(1779)	-	Wim Elsenaar	(1363)	½	-	½
<i>Dirk Goes</i>	Marjolein Theunissen	(1782)	-	Ron Kroger	(1617)	1	-	0

Amsterdam West 4 was de externe competitie begonnen met een kleine nederlaag tegen De Raadsheer 1, maar daarna had het team van captain Marjolein Theunissen zich weten te herpakken met tamelijk forse zeges op Almere 4 en De Wachter 1. Tegen Isolani 1 werd de derde overwinning op rij binnengeikt.

Bij binnenkomst constateerde ik tot mijn genoegen dat we al met 1-0 voorstonden door een snelle overwinning van Djon Spelbrink. “Beetje gerommeld” verklaarde hij losjes. Mehmet Elliyasa verdubbelde de voorsprong na een partij met, zoals dat zo mooi heet, wisselende kansen.

Wit: Mehmet Elliyasa (1831)
Zwart: Rafiek Mohamedjoesoef (1812)

1. e4 c5; 2. Pc3 Pc6; 3. f4 g6; 4. Pf3 Lg7; 5. Lb5 Pd4; 6. Pxd4 cxd4; 7. Pe2 e6; 8. 0-0 d3

Speculeert op 9. cxd3 Db6+ met stukwinst. Maar ja, als de tegenstander dat gewoon ziet, zoals in dit geval, dan ben je gewoon een niet onbelangrijke pion kwijt.

9. Lxd3 Pf6; 10. f5 exf5; 11. exf5 0-0; 12. Pf4 d5; 13. fxg6 fxg6

14. Lxg6?

Vraagt teveel van de stelling.

14. .... hxg6; 15. Pxg6 Te8; 16. d3 Pg4; 17. Kh1 Db6; 18. Pf4 Pf2+; 19. Txf2 Dxf2; 20. Ld2 Te5; 21. d4 Te4; 22. Pd3 Dxd4; 23. Lc3 Db6; 24. Lxg7 Kxg7; 25. Dh5

Zuiver objectief staat Mehmet nog steeds verloren, maar de kaalgeplukte zwarte koningsstelling biedt praktische kansen.

25. .... Dd4

Zeker na deze misser. Fritz geeft de voorkeur aan 25. .... Df6, wat de volgende zet uit de stelling zou hebben gehaald.

26. Tf1 Le6; 27. Dg5+ Kh8; 28. Tf6 Lg8; 29. Dh6+ Lh7; 30. Tf7 Te1+; 31. Pxe1 De4; 32. Df6+; 1-0.

Marjolein Theunissen plantte een toren op de achterste rij, en de tegenstander kwam niet meer uit de problemen die hij over zichzelf had afgeroepen door een paard naar d8 te spelen, waar het de ontwikkeling van zijn toren op a8 danig in de weg stond. Voorsprong daarmee 3-0, wat een weelde!

Wit:	Marjolein Theunissen	(1782)
Zwart:	Ron Kroger	(1617)

25. Lh6+ Kh7; 26. Lxf5 Dxf5; 27. Te8 Tc8; 28. Lf8

Dreigt vernietigend 29. Dh6.

28. .... Lg7; 29. Pg5+ Kh6; 30. Pxf7++ Kh7; 31. Pg5+ Kh6; 32. Lxg7+ Kxg7; 33. Te7+ Kf6

En een mooie stille zet tot besluit:

34. De3

Dreigt bijna achteloos 35. Ph7 mat. Sommige problemen zijn oplosbaar, deze niet.

Isolani scoorde een tegentreffer na verlies van Jos "Ik zat weer eens te klooiën" Kooiker (3-1), maar toen Wim van Tuyl met een half punt kwam aandrigen ($3\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$) was de eindoverwinning in zicht. Nog één punt, dat zou toch mogelijk moeten zijn? Probleem was wel dat twee van de drie resterende partijen (die van Paul Helmer en Tom Visser) matig tot slecht stonden, terwijl Cees Meiboom een stuk tegen twee pionnen koesterde in een stelling met nog veel zware stukken op het bord. Dat was waarschijnlijk gewonnen, maar met die rare materiaalverhoudingen weet je het nooit, en ik nam er nog maar een op de goede afloop. Ik had me niet ongerust hoeven maken. Cees kwam daadwerkelijk tot winst, en Paul en Tom maakten koelbloedig remise.

Tot slot nog enkele woorden over Cees Meiboom. Hij gaat ons verlaten in verband met remigratie naar Zuid-Afrika, en hij doet dat op een moment dat hij met 4 uit 4 bovenaan staat in de topscorerlijst van het vierde team. Hij zal node gemist worden. Cees, ek sê: baie veel dankie, en sukses in Suid-Afrika!

Cees Meiboom: 4 uit 4!

De jeugd schaakt steeds meer!

– door Anne Marthe Bouman –

Halverwege het seizoen blijven nieuwe kinderen zich aanmelden. Wordt schaken inderdaad populairder, zoals ook in de media te lezen is? Welkom Faas, Namó, Richard, Myrthe, Tamir, Abe, Kyra en Sophia, heel veel plezier op onze club!

De eerste helft van de interne competitie is afgerond met veel andere koplopers dan vorig seizoen. Extern zijn de eerste twee partijen gespeeld, en de eerste toernooioverwinning was daar. Het is nu al een goed seizoen te noemen!

Interne competitie

De eerste helft van de interne competitie is afgerond en de tweede periode is al volop gaande. De winnaars per groep zijn eind januari in het zonnetje gezet. Paco was helaas niet aanwezig en heeft later zijn zilveren beker in ontvangst genomen.

Groep 3 (stap 1):

1. Youssef
2. Olivier
3. Saif

Groep 2 (stap 2):

1. Leander
2. Mare
3. Joris

Groep 1 (stap 3 en hoger):

1. Milo
2. Paco
3. Mats

Periode 2 heeft na vijf rondes weer nieuwe kinderen in de top. Er zijn nog veel rondes te spelen, dus alles kan nog veranderen! In groep 3 staat nu Richard bovenaan, gevolgd door Youssef, Faas en Natalie. Groep 2 wordt aangevoerd door Felix, op de voet gevolgd door Mare, Joris en Fahd. In groep 1 staan Jonathan en Brent vrijwel gelijk bovenaan, met daarachter Bastiaan en Milo. Aan het eind van het seizoen wordt naast de stand van periode 2 ook de overall stand bekendgemaakt.

De tussenstand in periode 2 na 5 rondes:

Groep 1

Jonathan van der Lee	566
Brent Waerseggers	561
Bastiaan Zwiers	478
Milo Broerse	462
Kyon van der Waals	440
Salahdin el Omari	422
Paco van Dinther	417
Sandy Zheng	391
Mats Waerseggers	372
Feodor Romanov	346
Maarten Pieters	328
Fabio Wouters	316

Groep 2

Felix Jeekel	448
Joris de Feber	410
Mare Arisz	397
Fahd el Mouhandiz	366
Zilver Hofstee	328
Leander Zwiers	294
Quint Fick	277
Kiet Sikkens	260
Jort Koopman	156

Groep 3

Richard Speckamp	438
Youssef Bouzgarne	392
Faas Bisscheroux	358
Natalie Keadze	352
Tamir Boesjes	306
Matthias van de Wiel	284
Myrthe Speckamp	279
Gabrijel Jankovic	274
Mellina Karampoulat	272
Rowan Wilschut	258
Olivier Walst	258
Joep van den Elzen	248
Batu Dizdaroglu	223
Saif el Sayed	210
Rayan Bouamoud	204
Nampo Karimi	191
Abe Bles	186
Ziva Bakker	166
Sophia Jeekel	144
Kyra	114

Extern - Amsterdam West C1 en C2

Na de promotie van beide jeugdteams vorig seizoen, is het dit jaar behoorlijk pittig. Hier en daar worden wat bordpunten binnengehaald, maar beide teams bevinden zich onderin het klassement. Het eerste staat een-na-laatste met 0 matchpunten en 3½ bordpunten uit 12 partijen. Alleen Almere C4 wordt achter zich gelaten. Dit team is de volgende tegenstander, op donderdag 8 maart. Hopelijk winnen we en houden we dit team achter ons! In deze 1e klasse-poule staat Almere C3 aan kop. Het tweede staat laatste in de 2e klasse, die wordt aangevoerd door Caissa C3, een team dat ons nog wacht. Helaas zijn er geen matchpunten behaald, wel 6½ bordpunten uit 24 partijen. De volgende ronde is op 8 maart, uit tegen Almere C5.

Toernooien

Voor de jeugd worden door diverse schaakclubs in de regio regelmatig toernooien georganiseerd. Zo vindt maandelijks in Oost de Chess League plaats. Youssef heeft al een paar keer meegedaan en in februari de E-groep gewonnen door al zijn 7 tegenstanders te verslaan! Goed gedaan Youssef!

Elke club met een jeugdafdeling organiseert jaarlijks een Grand Prix. Wij hebben die van ons op zondag 22 april. Reserveer deze datum!

In elke leeftijdscategorie worden jaarlijks de Persoonlijke Kampioenschappen (tevens kwalificatie voor NK) gespeeld. Voor de jongste jeugd (2009 en jonger) vindt dit plaats op zondag 18 maart in Almere. Het zou mooi zijn als een aantal van onze jeugdspelers daaraan meedoet. Eerder heeft Milo meegedaan met het PK C (2004 en jonger). Helaas voor hem geen kwalificatie. In februari hebben Mats en Brent meegedaan aan het PK D (2006 en jonger). Voor beiden helaas een teleurstellend toernooi, en ze moesten ook nog eens tegen elkaar spelen. Mats won de onderlinge broederstrijd. Een week later speelde Brent het PK E (2008 en jonger). Met 4½ uit 7 heeft hij zich geplaatst voor het NK E in Waalwijk op 30 en 31 maart. Heel veel plezier en succes, Brent!

Naast individuele toernooien vinden ook teamkampioenschappen plaats. In december hebben Brent, Fahd, Kiet en Youssef onze club vertegenwoordigd bij het TK E (2008 en jonger). Van de 12 deelnemende teams werd SVAW E1 8e. Op 25 maart zullen we met twee teams aanwezig zijn bij het TK D (2006 en jonger). Zet hem op Mats, Feodor, Bastiaan, Brent, Sandy, Felix, Leander en Joris!

Meer uitslagen en toernooiaankondigingen van de jeugd zien? Op www.sgaschaken.nl staat de volledige agenda en alle uitslagen van zowel de externe competitie als de toernooien die in het SGA-gebied worden gespeeld.

25 vragen aan .... Jan Warmerdam!

Geboren?

Nou en of! In Haarlem, het mooiste dorp van Nederland. Daar ben ik ook opgegroeid. Sinds een jaar of zes woon ik in Amsterdam, de stad die ik vroeger verafschuwde. Heb het hier nu prima naar mijn zin. Merkwaardige vraag trouwens, of ik geboren ben, want is er een andere mogelijkheid?

Van wie heb je schaken geleerd? Hoe oud was je toen?

Van mijzelf. Wanneer weet ik niet meer precies, maar ik was al de 20 gepasseerd toen ik echt kennismakte met schaken. Ik ben in veel dingen een *selfmade man*, ook als het om schaken gaat. Ging op zeker moment meedoen met een stel vrienden die al langer schaakten. Zo maar, *out of the blue*, geen theorieboekje ingezien. Heb de eerste 254 partijen dan ook verloren, maar daar veel van geleerd. Nou ja, veel ....

Wat is je beste karaktereigenschap?

Dat ik goed kan delen, en dan heb ik het niet over de kaarten bij klaverjassen. Ik hecht niet erg aan geld of bezit en ben vaak de eerste die een rondje geeft in de kroeg. Dat heeft me al een aardige duit gekost in het leven, maar daar maak ik me niet druk om. Er zijn overigens ook situaties waarin ik minder makkelijk kan delen, bijvoorbeeld als het om de punten gaat bij het schaken.

En je slechtste?

Tjeemig, het lijkt wel een sollicitatie! Mijn slechtste: misschien wel dat ik op momenten een grap maak, waar een grap niet op zijn plaats is. Dan heb ik zelf enorme pret, terwijl mensen om mij heen er de lol niet van inzien. Maar ik werk er hard aan om deze beroerde karaktereigenschap te veranderen, dus er is nog hoop!

Beste film?

'Komm mit dein Waldhorn zwischen mein Tiroler Alpen' .... Excuus, helemaal fout, daar heb je zo'n verkeerde grap! Bij beste film denk ik direct aan 'Mommy', een Canadese film over een alleenstaande moeder die probeert samen te leven met haar zoon, die een extreme vorm van ADHD heeft. Lukt uiteindelijk niet. De acteurs zijn Franstalig, met een waan-

zinnig accent waar ik geen chocola van kon maken, terwijl ik toch een aardig woordje Frans spreek. Een prachtige, heftige film. Na afloop hapte ik minutenlang naar adem.

Favoriete acteur?

Anthony Hopkins zie ik graag. Speelt mooie karakterrollen. Hij staat wel ex aequo op één met een duo: Matt Lucas en David Walliams, die spelen in Little Britain. Deze serie, die de heren zelf schreven, wordt in Nederland uitgezonden c.q. herhaald door de VPRO. Humor van de bovenste plank, en geweldig geacteerd.

Favoriete actrice?

Beetje afgezaagd misschien, maar ik ga toch voor Meryl Streep. Zo goed in al die verschillende rollen. Stiekem vind ik Michelle Pfeiffer ook wel aardig, maar dat heeft wellicht iets te maken met haar uiterlijk ....

Favoriete schrijver?

Oei, dat zijn er meer, eigenlijk heb ik geen favoriete schrijver. Umberto Eco bewonder ik vanwege 'De naam van de roos', geweldig boek. Havank, met schitterend taalgebruik en hoofdfiguur 'De Schaduw' vind ik jofel om mee te ontspannen, Ludlum ook. Maar vooruit, Leonard Huizinga *popt* ook zomaar *up*, en dan vooral zijn boeken over Adriaan en Olivier. Heerlijke humor en prettig leesbaar geschreven. Boeken met goede humor zijn trouwens dun gezaaid. Lachen is het ook met 'De man van 100 jaar die uit het raam klom en verdween' van Jonas Jonasson, en 'Hoe kluts ik een muts' van Nina Killham. Hilarische boeken die je in één keer uitleest.

Favoriete schilder of kunstenaar?

Willem Boerboom Schilders- en Klusbedrijf, voor een strakke schildersklus. Dat wordt hier niet bedoeld? O, ik snap het. Edward Hopper, een Amerikaanse schilder. Prachtig werk, veelal over het dagelijks leven. Zijn schilderijen leven echt, met prachtige lichtinvallen. De manier waarop hij met licht speelt doet mij in de verte zelfs aan Rembrandt denken. Gregory Crewdson, ook Amerikaan, maakt ongelooflijk mooie foto's. Meestal zijn die in scène gezet, soms doet hij daar met een crew van 30 man zomaar vier dagen over, met als resultaat zeer aansprekende foto's die vooral bij de rijken op aarde aan de muur hangen. Ik heb ooit een documentaire gezien over hoe hij zijn foto's opbouwt en maakt. Die zijn overigens wel onbetaalbaar voor gewone stervelingen. Mocht je per ongeluk toch één van zijn foto's in een la hebben liggen, dan ben je feitelijk miljonair.

Wie is je favoriete schaker aller tijden?

Onwrikbaar op één: Bobby Fischer. Omdat hij, ook op het schaakbord, van alles deed en was wat een andere speler niet deed of was. Geniale schaker, kleurrijk en boeiend persoon. Recalcitrant, onvoorspelbaar, misschien zelfs een beetje gek, dat spreekt mij aan.

Voor welk TV-programma blijf je thuis?

Voor niks eigenlijk. Nou ja, voor een debat in de Tweede Kamer wil ik de agenda wel eens aanpassen, hoewel dat ook steeds minder spannend wordt. Verder blijf ik nergens voor thuis, zelfs niet voor voetbal. Zegt uiteraard iets over mij, maar zeker ook over de enorme stroom armoede die vandaag de dag via de buis over ons wordt uitgestort. Op 'Little Britain' na dan, hè ....

Hoeveel uur per week besteed je gemiddeld aan schaakstudie?

Daar kan ik kort over zijn: nul.

Op welke partij stem je?

Ooit heb ik gestemd op een partij die maar één programmapunt had: Nederland verkopen aan de Japanners. Iedere burger kreeg een sappig deel van de opbrengst en kon daarmee op de Seychellen of de Zuidpool iets gaan ondernemen. Ik droomde van een tentje op een tropisch eiland, waar ik schaafijs verkocht. Het werd niks. In totaal kreeg de partij acht stemmen en is daarna direct opgedoekt.

Waar ik in ieder geval niet op stem, is de VVD. De partij van eigen schuld - dikke bult, ook als je daar niets aan kunt doen. De partij ook die staat voor meer asfalt, meer beton, meer geld, consumeerder en permanente economische groei. In dat laatste geloof ik niet, want dat gaat meestal ten koste van mensen en moedertje aarde. Op welke partij ik wel stem? Dat wisselt. Op zeker moment verdiep ik mij in de programma's en de personen die die programma's uitvoeren, en dan kies ik.

Naar welke muziek luister je het liefst?

Dat varieert van Led Zeppelin tot Bach. Hangt af van mijn gemoed en de omgeving. Eén van de beste concerten die ik ooit zag was een paar jaar geleden in de Ziggo Dome: Paul Simon, samen met Sting. Drie uur non-stop muziek op het allerhoogste niveau. En ik ga al jaren trouw naar uitvoeringen van de Matthäus Passion.

Wat is je favoriete sport naast schaken?

Hmmmm, ook hier geen echte favoriet. Ik heb op tamelijk hoog niveau gevoetbald en heel lang getennist. Die sporten vind ik nu leuk om naar te kijken. Zo ook hockey, fantastisch om wedstrijden in de hoofdklasse bij de heren te zien. Ik kom trouwens bij veel sporten, zoals het genoemde voetbal, tennis en hockey. Maar ook bij boulderen, paardensport,

atletiek, zeilen, schaatsen, rugby, turnen en darten. Ik ben namelijk freelance sportjournalist bij het Haarlems Dagblad, en bijna ieder weekend op pad om sport te verslaan.

Welke hobby's beoefen je in je vrije tijd?

Theater- en bioscoopbezoek, af en toe zingen in projectkoren, lezen, poëzie (zelf schrijven), fietsen, luieren en sinds kort ook wandelen. Eigenlijk heb ik een bloedhekel aan wandelen, maar het is zo gezond, hè. Het gaat ook steeds makkelijker en ik krijg er zowaar plezier in!

Welke krant lees je serieus?

Ik ben niet meer geabonneerd op een krant. Kost teveel geld. Op zaterdag krijg ik wel Het Parool regelmatig onder ogen, die ploeg ik dan helemaal door. Ook lees ik dagelijks het Haarlems Dagblad, digitaal. Mijn info over de actualiteit of achtergronden bij het nieuws haal ik vooral van het internet.

Op welke leeftijd speelde je je eerste serieuze partij?

Tjonge, weer zo'n vraag met een serieuze ondertoon die het geheugen teistert. Wat wordt trouwens bedoeld met 'serieuze' en met 'partij'? Goed, als het dan toch om schaken gaat: mijn eerste serieuze partij moet nog gespeeld worden. Sorry, beetje flauw, ik weet het echt niet meer.

Wat is het beste toernooiresultaat dat je ooit hebt geboekt?

Met tennis heb ik nogal wat toernooien gewonnen, vooral in het herendubbel. Zo ook met klaverjassen. Aan schaaktoernooien heb ik nooit meegedaan. Ik kan me ook niet herinneren er ooit een te hebben gewonnen ....

Bij wie zou je graag vergif in de thee willen doen?

Op onze mooie schaakclub? Bij niemand hoor. Allemaal lieve, aardige mensen. Als ik het iets breder mag trekken: ik wil wel vergif doen in de thee van al die 'stoere' kerels die overal op de wereld vrouwen en kinderen misbruiken en verkrachten. Dit vergif, dat niet fataal hoeft te zijn, moet hun 'gereedschap' voor altijd doen verpieteren tot het formaat van een zielig worteltje. Daarnaast moeten zij de rest van hun leven herkend kunnen worden aan enorm grote, paarse flap-oren.

Ben je gelovig c.q. bijgelovig?

Ik ben rooms-katholiek opgevoed. Daar heb ik afstand van genomen rond mijn 16e, toen ik stevige analyses maakte van wat dat geloof precies inhield, en de poespas die het met zich meebracht. Neem nou het biechten: je hangt een tijdlang de grootste boerenlul uit, gaat bij mijnheer pastoor langs, die toch niks mag doorvertellen, stort alle ellende over hem uit, bidt voor straf drie weesgegroettes, en je kunt weer verder met je verderfelijke leven. Belachelijk, toch? Nooit meer iets aan geloof gedaan ook. Vond vooral mijn vader niet fijn. Bijgeloof vind ik interessant bij andere mensen, maar doe ik zelf niet aan. Geloof ik ....

Wat is je favoriete vakantieland?

Mag ik er verleden tijd van maken? Wat was mijn favoriete vakantieland? Eind jaren '80 ben ik met de Trans Siberië Express van Moskou naar Peking gereisd. Zeven dagen onafgebroken kedeng, kedeng. Onvergetelijke ervaring. Tijdens die trip ook dwars door Mongolië getreind en een stop gemaakt in Ulan Bator, de hoofdstad. Mongolië: wat een prachtig land, en wat een schitterende mensen! Na Mongolië kwam China: overweldigend! Het lawaai overal tot tien uur 's avonds en de stilte daarna, de vervuiling, het overheerlijke eten (ja, ja, ik heb hond en slang gegeten ....) en de manier van leven van al die Chinezen. Mooie mensen ook ontmoet. Dit immense land verandert nu heel snel in een ratelende, economische productiemachine, en dat gaat volgens mij vaak ten koste van cultuur, natuur en romantiek. Zonde. Enne, ik vind trouwens Nederland ook heel tof als vakantieland.

Wat eet je het liefst?

Zeetong. Zelf bereid, hè! Goed schoonmaken, beetje peper en zout erover, en vervolgens bakken in de roomboter. Kun je mij voor wakker maken. Terwijl ik dit opschrijf loopt het water mij in de mond. Morgen maar weer eens langs bij de Volendammer bij mij om de hoek. Mooie zeetong voor een prima prijs, jammie!

Wat drink je het liefst?

Tomaten-groentensap, karnemelk, halfvolle melk, goeie koffie, thee, een fris watertje of een speciaal biertje van het fust. Dat laatste vooral als ik dorst heb. Voor de gezelligheid een goed glas wijn. Een mooie droge witte of zo'n volle, op eikenhout gerijpte rode. En ja, ik hou van gezelligheid ....

Wat mis je op de club?

O jee, niets eigenlijk. Of moet ik toch iets missen? OK dan. Ik mis een kauwgomballen-apparaat. En een tramhalte (lijn 12) pal naast de bar. En uiteraard een omroepster die met een enthousiaste, zwoele stem klokslag acht uur de tafel-indeling bekend maakt. Niets ten nadele van Rob en Paul, hoor, maar ook als schaakclub moet je doelen stellen!

Tjark Vos wint Kees Besselink-toernooi

- door Dirk Goes -

Op zondag 19 november jl. organiseerde de schaakvereniging EsPion in Sporthal IJburg haar jaarlijkse Kees Besselink-toernooi, waar de beginzet 1. c4 verplicht is. Eigenlijk was ik van plan om alleen even te komen kijken en in alle rust temidden van zwetende en ploeterende schakers de krant te lezen, maar toen ik om 11.00 uur kwam binnengewandeld bleek het toernooi nog niet te zijn begonnen en besloot ik maar gewoon mee te doen.

Na inmiddels toch al bijna 50 jaar in de schaakwereld te hebben rondgelopen, is 1. c4 voor mij nog steeds een volstrekt ondoorgroendelijke openingszet, dus mijn verwachtingen waren niet al te hoog gespannen. Dat bleek een juiste inschatting. Ik speelde remise tegen Mischa de Rue en won een aardige partij van Partipan Groen in 't Wout, maar dat was het ook wel. Verder nog een bye ter waarde van een vol punt in verband met een oneven aantal deelnemers, en mijn score van 2½ uit 7 is verklaard.

Partipan zorgde in de eerste ronde voor een ware sensatie door Aran Kohler, een van de favorieten voor de eindoverwinning, op remise te houden. Tevens won hij van Mischa, en inclusief bye kwam ook hij op 2½ punt.

Het toernooi werd gewonnen door Tjark Vos, die als enige op 6 uit 7 wist te eindigen, een halfje voor de IM's Slingerland en Tomaszewski. De B-groep werd gewonnen door Tim van Daalen, lid van de organiserende vereniging.

De catering had bovenstaand bord neergezet, handig voor de consument. Uit pure nieuwsgierigheid had ik bijna een broodje soep besteld. Ik weet nog steeds niet wat het is, maar met een prijs van 1 euro is het in ieder geval niet duur ....

Externe competitie seizoen 2017/2018

Scoretabellen

A'dam West 1 (KNSB, 3^e klasse C)

	Gesp	Mp	Bp
1. BSG 2	7	14	36
2. Caissa 3	7	10	33½
3. Amsterdam West 1	7	10	31½
4. PSV DoDo 1	7	8	28½
5. Wageningen 2	7	6	27
6. SMB 1	7	6	26
7. ASV 3	7	5	25
8. De Toren Arnhem 2	7	5	24½
9. Paul Keres 4	7	4	24
10. SG Max Euwe 3	7	2	24

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	4½	5	4½	5			6	6	5
3½		3	5	5½	5		6	5½	
3	5		6		4	4½	4		5
3½	3	2			5	4½	5	5½	
3	2½				4	3½	4	5½	4½
	3	4	3	4		5½		1½	5
		3½	3½	4½	2½		2½	4½	4
2	2	4	3	4		5½			4
2	2½		2½	2½	6½	3½			4½
3		3		3½	3	4	4	3½	

A'dam West 2 (Promotieklasse)

	Gesp	Mp	Bp
1. ENPS 1	7	11	35
2. Zukertort Amstelveen 3	6	10	30½
3. Almere 2	6	8	25
4. Amsterdam West 2	6	6	24
5. Caissa 5	6	5	22½
6. Amsterdam West 3	6	5	22½
7. Fischer Z 2	6	5	22½
8. Oosten Toren 1	6	4	19½
9. Zukertort Amstelveen 4	7	2	22½

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	5½		4	4½	5½	5½	6½	3½
2½		5½		6	6	5½		5
	2½		4½		2½	4½	5½	5½
4		3½		4½	4		3	5
3½	2		3½			4	4½	5
2½	2	5½	4			3½		5
2½	2½	3½		4	4½		5½	
1½		2½	5	3½		2½		4½
4½	3	2½	3	3	3		3½	

A'dam West 3 (Promotieklasse)

	Gesp	Mp	Bp
1. ENPS 1	7	11	35
2. Zukertort Amstelveen 3	6	10	30½
3. Almere 2	6	8	25
4. Amsterdam West 2	6	6	24
5. Caissa 5	6	5	22½
6. Amsterdam West 3	6	5	22½
7. Fischer Z 2	6	5	22½
8. Oosten Toren 1	6	4	19½
9. Zukertort Amstelveen 4	7	2	22½

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	5½		4	4½	5½	5½	6½	3½
2½		5½		6	6	5½		5
	2½		4½		2½	4½	5½	5½
4		3½		4½	4		3	5
3½	2		3½			4	4½	5
2½	2	5½	4			3½		5
2½	2½	3½		4	4½		5½	
1½		2½	5	3½		2½		4½
4½	3	2½	3	3	3		3½	

A'dam West 4 (SGA, 1^e klasse A)

	Gesp	Mp	Bp
1. De Raadsheer 1	4	7	20
2. VAS 3	4	6	23
3. Amsterdam West 4	4	6	20½
4. De Amstel 2	4	5	18½
5. Isolani 1	4	4	12½
6. Chaturanga 1	4	3	14
7. Almere 4	4	1	12½
8. De Wachter 1	4	0	7

1	2	3	4	5	6	7	8
	4½	4½	4				7
3½				7	5		7½
3½				5½		5½	6
4				3½	5½	5½	
	1	2½	4½			4½	
	3		2½			4	4½
		2½	2½	3½	4		
1	½	2			3½		

A'dam West 5 (SGA, 2^e klasse B)

	Gesp	Mp	Bp
1. De Amstel 3	6	11	28
2. Amsterdam West 5	6	9	28
3. VAS 4	6	7	29
4. ENPS 3	6	7	25
5. KLM Pegasus 1	6	6	26½
6. EsPion 2	6	5	21½
7. MSK 1	6	3	19½
8. WSC 1	6	0	14½

1	2	3	4	5	6	7	8
	5		4	4½	4½	5	5
3		4½	4	4½	6	6	
	3½		3½	4½	7	4	6½
4	4	4½		2½	4		6
3½	3½	3½	5½			5	5½
3½	2	1	4			5	6
3	2	4		3	3		4½
3		1½	2	2½	2	3½	

A'dam West 6 (SGA, 3^e klasse B)

	Gesp	Mp	Bp
1. Amsterdam West 6	5	10	24½
2. Caissa 8	5	6	23
3. De Volewijckers 2	5	6	22
4. VAS 7	5	5	22
5. ZZ 1	5	5	15½
6. Almere 5	5	4	20
7. Amsterdam West 9	5	3	20½
8. KLM Pegasus 2	5	1	12½

1	2	3	4	5	6	7	8
		4½	4½	6	4½	5	
		3	6	3½	5½		5
3½	5		3			5	5½
3½	2	5		7½			4
2	4½		½		4½	4	
3½	2½			3½		4½	6
3		3		4	3½		7
	3	2½	4		2	1	

A'dam West 7 (SGA, 3^e klasse A)

	Gesp	Mp	Bp
1. Amsterdam West 7	5	8	26½
2. Oosten Toren 3	4	6	17½
3. Chaturanga 2	5	4	18½
4. De Amstel 4	4	4	15½
5. EsPion 3	4	3	15
6. Amsterdam West 8	4	3	14
7. Caissa 9	4	2	13

1	2	3	4	5	6	7
	3½	5		5	6½	6½
4½			3	5	5	
3			4	3	4	4½
	5	4			2½	4
3	3	5				4
1½	3	4	5½			
1½		3½	4	4		

A'dam West 8 (SGA, 3^e klasse A)

	Gesp	Mp	Bp
1. Amsterdam West 7	5	8	26½
2. Oosten Toren 3	4	6	17½
3. Chaturanga 2	5	4	18½
4. De Amstel 4	4	4	15½
5. EsPion 3	4	3	15
6. Amsterdam West 8	4	3	14
7. Caissa 9	4	2	13

1	2	3	4	5	6	7
	3½	5		5	6½	6½
4½			3	5	5	
3			4	3	4	4½
	5	4			2½	4
3	3	5				4
1½	3	4	5½			
1½		3½	4	4		

A'dam West 9 (SGA, 3^e klasse B)

	Gesp	Mp	Bp
1. Amsterdam West 6	5	10	24½
2. Caissa 8	5	6	23
3. De Volewijckers 2	5	6	22
4. VAS 7	5	5	22
5. ZZ 1	5	5	15½
6. Almere 5	5	4	20
7. Amsterdam West 9	5	3	20½
8. KLM Pegasus 2	5	1	12½

1	2	3	4	5	6	7	8
		4½	4½	6	4½	5	
		3	6	3½	5½		5
3½	5		3			5	5½
3½	2	5		7½			4
2	4½		½		4½	4	
3½	2½			3½		4½	6
3		3		4	3½		7
	3	2½	4		2	1	

A'dam West 10 (SGA, 4^e klasse)

	Gesp	Mp	Bp
1. De Amstel 5	7	11	32½
2. ENPS 6	7	10	34
3. TOG 1	6	8	27
4. De Raadsheer 4	6	7	26
5. Caissa 11	6	7	23
6. EsPion 4	6	7	23
7. MSK 2	7	6	29½
8. Oosten Toren 4	6	4	18
9. Amsterdam West 10	6	3	22
10. Caissa 10	7	1	21

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
4½	3		6½		4	5	4½	5	
3½		4½	3½	6		7	5	4½	
5		3½		5	5	3½		5	
3½	4½	2½		6		5½	4		
1½	4½	5½	4			2½	5		
	3	2	4	4½	5	4½			
4	3	2	3½	6	4	7			
3	1	4½		3	2		4½		
3½	3	2½	5½	3½	4				
3	3½	4	3		1	3½			

Individuele scores

Amsterdam West 1

	Score	TPR
Ron Klein	4 uit 7	1948
Paul Scheermeijer	0 uit 1	1646
Wim Helmers	1 uit 4	1800
Johan Lubbers	1½ uit 3	1984
Frans Schoffelmeer	4½ uit 7	2119
Yvette Nagel	4 uit 7	1948
Iwan Bonoo	1½ uit 2	2175
Jeroen Cromsigt	5 uit 7	2053
Tobi Kooiman	0 uit 1	1681
Remco Hillebrandt	1 uit 4	1761
Floris Golbach	2 uit 2	2360
Sven Pronk	3 uit 5	2121
Jan Winsemius	0 uit 1	1476
Thomas Hufener	2 uit 2	2186
Mark Grondsma	2 uit 2	2416
Reglementair	0 uit 1	

31½ uit 56

Amsterdam West 2

	Score	TPR
Remco Hillebrandt	2½ uit 6	1996
Tobi Kooiman	3 uit 3	2707
Jan Schuur	2½ uit 6	1880
Peter Manuel	3 uit 4	2117
Iwan Bonoo	4½ uit 6	2059
Rob Kotmans	0 uit 1	1464
Paul Scheermeijer	½ uit 5	1576
Mark Nieuwenbroek	1 uit 1	2583
Paul Helmer	½ uit 1	1883
Rob Scheermeijer	3 uit 5	1936
Frank van de Pavoordt	½ uit 3	1657
Piet Kooiman	2 uit 6	1676
Gert-Jan Goedhart	1 uit 1	2570

24 uit 48

Amsterdam West 3

	Score	TPR
Jeroen van den Berg	4½ uit 6	2181
Ansgar Mohnkern	2 uit 5	1888
Mark Nieuwenbroek	3 uit 4	1963
Jan Winsemius	3 uit 5	2055
Thomas Hufener	1½ uit 5	1840
Erik Dekker	1 uit 5	1666
Rob Kotmans	2 uit 5	1798
Floris Golbach	2½ uit 6	1837
Djon Spelbrink	1 uit 1	2575
Marc Meuwissen	2 uit 5	1772
Jasper Dekker	0 uit 1	1223

22½ uit 24

Amsterdam West 4

	Score	TPR
Cees Meiboom	4 uit 4	2470
Paul Helmer	3 uit 4	1980
Wim van Tuyl	3 uit 4	1928
Mehmet Elliyasa	2½ uit 4	1775
Djon Spelbrink	2 uit 4	1774
Jos Kooiker	1 uit 4	1683
Tom Visser	2 uit 3	1683
Marjolein Theunissen	1½ uit 3	1684
Andy Gerritsen	1½ uit 2	1856

20½ uit 32

Amsterdam West 5	Score	TPR
Jasper Dekker	4 uit 6	1843
Casper Hoorn	1½ uit 6	1496
Olivier Hersperger	3½ uit 4	2028
Marlo Coolen	3 uit 5	1726
Partipan Groen in 't Wout	2½ uit 6	1611
George Boellaard	5½ uit 6	2091
Hilbrand Bruinsma	0 uit 1	917
Frits Veenstra	2 uit 5	1526
Jan de Heer	½ uit 1	1679
Himmet Obut	4½ uit 5	1937
Ger Kemper	0 uit 2	842
Sander van de Wiel	1 uit 1	2385

28 uit 48

Amsterdam West 6	Score	TPR
Bas van den Berg	4½ uit 5	1860
Hilbrand Bruinsma	4 uit 5	1710
Arie van Walraven	3½ uit 5	1657
Jan de Heer	3 uit 5	1661
Hans Spanjersberg	3 uit 5	1536
Bert van de Laar	2 uit 4	1551
Sander van de Wiel	1½ uit 4	1468
Karam Awad	½ uit 4	1111
Ronald Kersbergen	2½ uit 3	1699

24½ uit 40

Amsterdam West 7	Score	TPR
Hans Balhuizen	4½ uit 5	1841
Pieter Venema	4½ uit 5	1735
Bart de Boer	3½ uit 5	1796
Rob Thijssing	3½ uit 5	1650
Jan-Pieter Streef	3 uit 5	1652
Andre Marcus	3 uit 5	1424
Gerald van de Pieterman	2 uit 5	1257
Herbert Tulleken	2 uit 4	1469
Cees Flikweert	½ uit 1	1593

26½ uit 40

Amsterdam West 8	Score	TPR
Marjolein Aarten	4 uit 4	2224
Cees Flikweert	2½ uit 4	1718
Thijs Loermans	1½ uit 4	1536
Maarten Zwartjes	1½ uit 4	1216
Thijs Boon	½ uit 4	836
Job Eisses	1½ uit 3	1438
Tony Hall	1 uit 2	1572
Jo van den Berg	½ uit 2	1227
Bert Dreef	1 uit 1	2330
Michiel Peereboom	0 uit 1	899
Ivo Strubin	0 uit 1	904
Jos Jaarsveld	0 uit 1	800
Jan Warmerdam	0 uit 1	575

14 uit 32

Amsterdam West 9	Score	TPR
Ralph Sanders	3 uit 5	1559
Willem Visser	1½ uit 5	1352
Bert Dreef	2½ uit 4	1647
Kees Heijnis	2 uit 4	1553
Maarten Roos	1½ uit 4	1404
Henk van de Berg	1 uit 4	1369
Ron Segers	1 uit 4	1168
Nicholas Man	2 uit 2	2332
Göksel Basyigit	2 uit 2	2393
George Tadrous	1 uit 2	677
Ernst ter Schegget	1 uit 1	2332
Milo Broerse	1 uit 1	2027
Tony Hall	½ uit 1	1360
Karel van Hattum	½ uit 1	1410

20½ uit 40

Amsterdam West 10	Score	TPR
Jo van den Berg	3½ uit 6	1483
Jan Looijen	3 uit 6	1026
Job Eisses	3½ uit 5	1512
Rob Adamson	2½ uit 5	1346
Ric Soeurt	2½ uit 5	1330
Jan van der Heyden	2 uit 5	1337
Karel van Hattum	2 uit 5	1124
Jan Warmerdam	1 uit 3	1135
Milo Broerse	0 uit 3	672
Jeroen Fransz	0 uit 2	608
Jan de Wilde	1 uit 1	2089
Vahe Stepanian	1 uit 1	2052
Edward Waersegers	0 uit 1	643

22 uit 48

Verslaggeving SGA-cup

14 december 2017	Amsterdam West	(1906)	-	Almere	(1887)	2½	-	1½
Uw verslaggever: Dirk Goes	Ansgar Mohnkern	(1941)	-	Martin Heijlman	(1915)	0	-	1
	Floris Golbach	(1883)	-	Caspar Kruijf	(1885)	½	-	½
	Thomas Hufener	(1910)	-	Jacques Huijzer	(1876)	1	-	0
	Piet Kooiman	(1891)	-	Frans Hazenberg	(1872)	1	-	0

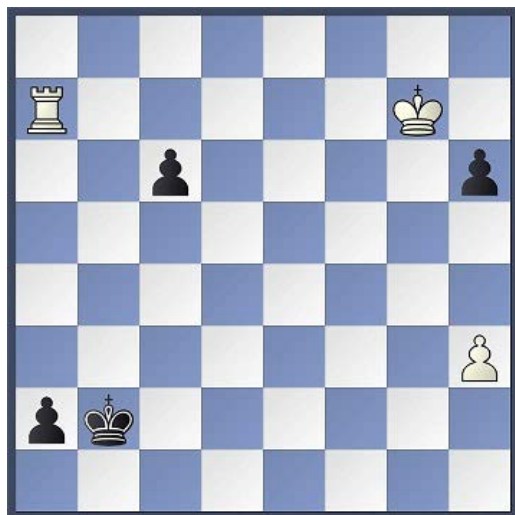
Op de clubavond van 14 december jl. kwamen er ineens vier spelers van Almere de zaal binnengemarcheerd. Zouden ze zich ineens bij ons als lid willen aanmelden? Maar nee, op de vraag wat ze kwamen doen verklaarden ze naar Amsterdam te zijn afgereisd in het kader van de SGA-cupwedstrijd Amsterdam West – Almere. Extern wedstrijdleider Jan Winsemius: “Kut, da’s waar ook, helemaal vergeten”. Ter plekke, en met veel gevoel voor pragmatisme, werd een zo sterk mogelijk Amsterdam West-team geformeerd, en de strijd kon beginnen.

Aanvankelijk zag het ernaar uit dat het voor de onzen een gemakkelijke avond zou worden. De tegenstander van Piet Kooiman blunderde een stuk weg, en het was meteen uit, een lekkere opsteker. Piet: “Hij heeft me niet de gelegenheid gegeven in een zwakke fase terecht te komen”. Thomas Hufener bracht de stand op 2-0 door ‘gewoon’ een pion te winnen, en even later nog een.

Nog een halfje en de wedstrijd was binnen, maar het bleef lange tijd onduidelijk waar dat vandaan zou moeten komen. Ansgar Mohnkern stak zeeën van tijd in het vinden van een deugdelijk plan, en Floris Golbach zat een gammele stelling te verdedigen. Hoe moest dat aflopen? Bij een 2-2 eindstand zou Almere doorbekeren, dus dat halfje was van groot belang, en toen Ansgar moest opgeven kwam alle druk op de schouders van Floris te liggen. Zelf was hij optimistisch: “Ik verlies niet”. Amsterdamse bluf?

Naarmate de tijd op de klok afnam, en de spanning steeg, begon een enorme meute toeschouwers zich om het bord te verzamelen. Floris, publieksspeler bij uitstek, vocht voor wat hij waard was, maar zijn stelling was en bleef zorgelijk. Uiteindelijk wist hij dan toch boelkloedig remise te maken, en wel als volgt:

Wit:	Floris Golbach	(1883)
Zwart:	Caspar Kruijf	(1885)

1. Tb7+ Kc2; 2. Ta7 Kb2; 3. Tb7+ Kc2, enzovoorts.

Daarmee was de horde ‘Almere’ genomen. Op naar de volgende ronde!

22 februari 2018	VAS	(1829)	-	Amsterdam West	(1900)	1½	-	2½
Uw verslaggever: Dirk Goes	Joris van Vuure	(2141)	-	Ansgar Mohnkern	(1941)	1	-	0
	Matteo van Cleef	(1609)	-	Mark Nieuwenbroek	(1897)	½	-	½
	Lennert van Oorschoot	(1886)	-	Jan Winsemius	(1880)	1	-	0
	Kasper Bleeker	(1680)	-	Floris Golbach	(1883)	0	-	1

In de derde ronde van de SGA-cup lootte ons team een uitwedstrijd tegen VAS. Ansgar Mohnkern moest helaas het onderspit delven tegen een overigens sterke speler, terwijl Jan Winsemius remise overeenkwam met een tegenstander van ongeveer gelijke sterkte. Het moest ditmaal komen van de borden 2 en 4, waar Mark Nieuwenbroek en Floris Golbach het opnamen tegen jeugdige talenten. Over een paar jaar pronken die met torenhoge ELO-ratings, maar op deze leeftijd bleken ze nog net te pakken: winst voor Mark en Floris. Eindstand daarmee 2½-1½ voor ons, waarmee we ons hebben geplaatst voor de halve finale.

Tata-feest weer doorslaand succes!

- door Dirk Goes -

Het bestaansrecht van het Tata schaaktoernooi werd in januari van dit jaar maar weer eens ten overvloede bevestigd. Circa 1.750 schakers, van goedwillende amateur tot vetbetaalde prof, passeerden de toegangspoorten van de in schaakkringen inmiddels bijkans heilig verklaarde Sporthal De Moriaan, daarbij gadeslagen door een schier onstuitbare stroom dagjesmensen. Wat het Tata-toernooi voor de plaatselijke middenstand betekent laat zich raden, en het is de sympathieke Wijk-aan-Zeeërs van harte gegund, maar ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat de accommodatie aan de grenzen van zijn capaciteiten zit. Want laten we wel zijn: eigenlijk is het aantal beschikbare vierkante meters in Sporthal De Moriaan ontoereikend om deelnemers en publiek fatsoenlijk te huisvesten. Met name in het weekend, als de toeschouwers acht, negen, tien rijen dik voor de monitors staan, is er werkelijk geen doorkomen aan. Is het de brandweer bekend hoeveel mensen zich in de sporthal en belendende percelen bevinden? Is er eigenlijk een limiet aan het aantal toeschouwers, en is er een evacuatieplan in geval van calamiteiten? Nog los van de materiële schade zullen bij een uitlaande brand vele schakers jammerlijk het leven laten, en honderden, zo niet duizenden ELO-punten verloren gaan ....

Het moet gezegd, een echte schaker neemt dit soort ongemakken voor lief en telt zijn zegeningen, want wat was het weer een feest om deel te mogen uitmaken van deze bruisende schaakambiance, die dit jaar voor de 80^e keer werd georganiseerd. Anish Giri had kunnen zorgen voor de kers op de taart door Magnus Carlsen in de play off te verslaan, maar dat ging helaas mis.

Gevraagd naar een reactie op de hierboven omschreven problematiek, ontving de redactie van toernooidirecteur Jeroen van den Berg het volgende bericht:

“Ik ben me bewust van de grote drukte in met name de weekends, maar opvallend genoeg horen we nooit erg veel geklaag. Mensen vinden het volgens mij wel bijzonder om zoveel schaakfanaten bij elkaar te zien. Wij hebben overigens wel degelijk een calamiteitsplan en staan in nauw contact met de brandweer. Jouw conclusie dat er bij een ‘ramp’ vele elopunten verloren zullen gaan is derhalve – gelukkig – niet terecht. Deze worden bij ons toernooi alleen op het bord verloren (en gewonnen).

Veel mensen zoeken overigens Heliomare op in het weekend om daar naar het commentaar te kijken, waar het overigens ook altijd heel erg druk is. Gelukkig is er voornamelijk sprake van ‘gezellige drukte’ en zijn veel schaakliefhebbers blij om elkaar jaarlijks in Wijk aan Zee te ontmoeten. Ikzelf noem de door jou beschreven drukte mede daarom een luxe probleem.”

Amsterdam West leverde een tamelijk zware 23-koppige delegatie. In de tienkampen werd opvallend goed gepresteerd door met name Peter Manuel. Hij zat in de puissant sterke groep 2E, was daar op rating de minst sterke deelnemer, maar verraste vriend, vijand, en misschien ook wel zichzelf door met 3½ uit 6 (TPR op dat moment 2234!) uiterst voortvarend van start te gaan. Daarmee had hij helaas alle kruit verschoten, want in de laatste drie ronden moest hij een lange rochade van drie nullen incasseren, maar aan het eind van de rit bleek hij toch een uiterst respectabele TPR van 2072 aan het avontuur te hebben overgehouden. Frits Veenstra eindigde in groep 5B met 7 uit 9 op een fraaie tweede plaats, waarmee hij promotie naar groep 4 afdwong, en ook Wim van Tuyl en Bert van de Laar speelden een sterk klassement. In de vierkampen was er groepswinst, al dan niet gedeeld, voor Mark Grondsma, Yvette Nagel, Jan Winsemius, Jasper Dekker, Marjolein Teunissen en Ralph Sanders.

Een overzicht:

	Groep	Score			KNSB- rating	FIDE- rating	TPR
<i>Dagvierkampen</i>							
Leo Littel	2A	½	uit	3	1853	1955	1880
Jasper Dekker	4N	½	uit	3	1819	1700	1703
Thijs Boon	7Y	1	uit	3	1432	–	1300
Jan Looijen	8K	1½	uit	3	1280	–	1320
<i>Weekendvierkampen</i>							
Ansgar Mohnkern	3B	½	uit	3	1986	1942	1705
Mark Grondsma	3C	2	uit	3	2069	2093	2069
Yvette Nagel	3Y	2	uit	3	1933	1970	2146
Jan Winsemius	4Q	2	uit	3	1890	1863	1862
Marc Meuwissen	4R	1	uit	3	1835	1880	1837
Jasper Dekker	4X	2	uit	3	1819	1700	1889
Marjolein Teunissen	5N	2½	uit	3	1782	–	1975
Nanne Kingma	7S	2	uit	3	1423	–	2307
Joop Gijsbers	7U	1	uit	3	1432	1532	1382
Ralph Sanders	8E	2	uit	3	1308	–	1373
<i>Tienkampen</i>							
Peter Manuel	2E	3½	uit	9	1967	2028	2072
René Pijlman	3E	4	uit	9	1856	1875	1933
Piet Kooiman	4A	5	uit	9	1896	1943	1872
Jildo Kalma	4G	5	uit	9	1829	1903	1909
Cor Groen	4K	3½	uit	9	1828	1851	1817
Wim van Tuyl	4M	6	uit	9	1808	1880	1966
Frits Veenstra	5B	7	uit	9	1678	1808	1911
Marlo Coolen	5C	4	uit	9	1723	1794	1640
Bert van de Laar	6A	5½	uit	9	1582	1667	1748
Hans Spanjersberg	6G	5	uit	9	1591	1635	1590

Hoed u voor nepnieuws!

– door Renate Boogvrouw –

Beste schakers,

Zoals u weet voert de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, tevens viceminister-president, Kajsa Ollongren, een actief beleid gericht tegen buitenlandse inmenging in Nederlandse aangelegenheden door middel van het verspreiden van nepnieuws. Dit beleid gaat nu ook gevolgen krijgen voor de schaaksport, en meer in het bijzonder voor de websites en clubbladen van schaakverenigingen.

Van clubbladen en websites wordt gevraagd berichten die door de redactie vermoed worden nepnieuws te zijn, duidelijk als zodanig te markeren. Dit geldt ook voor niet-gespeelde partijen, die uw leden slechts publiceren om googlende tegenstanders een ander openingsrepertoire voor te schotelen dan zij werkelijk spelen.

Aan de regionale schaakbonden wordt gevraagd nepnieuwsbrigades te formeren, die berichten toetsen op het waarheidsgelalte. Dit betreft niet alleen berichten die in de betreffende regio worden gepubliceerd, maar ook berichten die door leden van de bond zouden kunnen worden gelezen. Zo beweert de Elm Mount Chess Club (Dublin Noord) op zijn website ongecheckt dat George Orwell geschaakt zou hebben, terwijl wij vermoeden dat hij het spel vooral als metafoor gebruikte. Hierover moet duidelijkheid komen.

De AIVD heeft na uitgebreid onderzoek geen enkele aanwijzing kunnen vinden dat Kirsan Iljoemzjinov, president van de wereldschaakbond FIDE, op 17 september 1997 daadwerkelijk is ontvoerd door buitenaardse wezens, zoals hij zelf graag vertelt. U kunt er gevoeglijk van uitgaan dat dit nepnieuws is, bedoeld om publiciteit te verkrijgen voor zijn (her)verkiezing, of om boekverkoppen te stimuleren.

In 2012 meldde de Duitse firma Chessbase dat het met zijn slimme software en zeer krachtige computers het Koningsgambiet (1. e4 e5; 2. f4 exf4) had weerlegd. Er zou maar één zet zijn waarmee wit remise kan houden, namelijk 3. Le2, elke andere zet zou verliezen bij optimaal spel van zwart. Computers van de TU Delft hebben dit in opdracht van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap nagerekend en ontdekten dat wit na 3. Le2 Pe7 verliest, terwijl 3. Pc3 remise houdt. De publicatiedatum van het artikel van Chessbase doet vermoeden dat het om een 1-aprilgrap ging.

Ook in de schaakwereld ontstaan zogenaamde virtuele feiten. Ergens begint het, met een onbeduidend artikelje in een of andere blog, dat regelrechte nonsens bevat. Een ander schrijft een artikel op basis van die informatie en verwijst naar de blog. En nog iemand. En nog iemand. Na verloop van tijd is er een doorwrocht Wikipedia-artikel met een enorme bronnenlijst, met verwijzingen naar al die artikelen. Een complete bibliotheek ontstaat rond een onderwerp, terwijl het oorspronkelijke artikel nepnieuws was. Ook uw hoofdredacteur Dirk Goes draagt bij aan deze praktijk, met zijn schaakhistorische publicaties die grotendeels op online research zijn gebaseerd. Zo vermoedt de overheid dat de schakers Klaus Junge en Claude Bloodgood, waarover Goes in de Patten! schreef, nooit daadwerkelijk hebben bestaan.

De Europese Commissie gaat journalisten en experts werven voor een 'high level group fake news'. Wat deze adviesgroep gaat bedenken valt op dit moment nog niet te zeggen, maar educatie, voorlichting en bewustwording gaan er zeker een rol in spelen. Kinderen zullen op de basisschool les krijgen over nepnieuws, ook tijdens de schaakles. Het ene groepje verzint een neppartij, een ander groepje moet die zien te onderscheiden van een daadwerkelijk gespeelde grootmeesterpartij. Ik ben zeer verheugd dat uw bestuur enkele geselecteerde partijen uit de interne competitie ter beschikking heeft gesteld als lokneppartijen, met zulke onwaarschijnlijke zetten en manoeuvres dat ze gemakkelijk voor nep worden aangezien.

Als lid van sv Amsterdam West kunt u zelf een hoop doen om nepnieuws te ontmaskeren. Zo zagen we in een eerdere editie van de Patten! extern wedstrijdleader Jan Winsemius pronken met drie nieuwe schaakklokken. In de Standen & Uitslagen van de website van de SGA is echter eenvoudig terug te vinden dat er niet zoveel teams van svAW kampioen zijn geworden. Tegelijkertijd valt op dat de penningmeester met een onverantwoorde balanstansactie geld heeft vrijgemaakt voor de aanschaf van enkele klokken. Het voert te ver om hierachter bemoeienis van de Russische overheid te zoeken, maar waakzaamheid blijft geboden.

Rest mij u veel plezier te wensen bij het beoefenen van uw schaaksport.

"Ik mag dan wel blond zijn, maar ik heb theoretische natuurkunde én filosofie gestudeerd en heb dus een brede interesse in alles in het heelal en daarbuiten. Je kunt het zo gek niet bedenken, of ik wil weten hoe ik het kan doen."

Renate Boogvrouw adviseert het gemeentebestuur inzake journalistieke- en media-aangelegenheden.

Kort nieuws

– door Dirk Goes –

Den Haag, 17 tot en met 19 november 2017

Jasper Dekker deed mee aan de 14^e editie van het Haags weekendtoernooi en voldeed met 2½ uit 7 en een TPR van 1805 ongeveer aan de inmiddels hooggespannen verwachtingen die bij zijn huidige rating horen. FM Jasel Lopez won het toernooi met 5½ uit 6, een halfje voor FM Roger Meng en Stijn Gieben. Er waren in totaal 117 deelnemers.

Amstelveen, 3 december 2017

Het jaarlijkse Brainwave-festival in Amstelveen was als vanouds een prachtig evenement, met dank weer aan de organisatoren Robert en Wim Ris. In de B-groep kwam Frits Veenstra met 5 uit 7 op het podium terecht, prachtig! Partipan Groen in 't Wout scoorde 3½ punt, Henk van de Berg 2 punten. Datzelfde aantal behaalde Cees Meiboom in de A-groep, maar dat ging wel gepaard met een prima TPR van 1891.

Het toernooi werd met 6½ uit 7 een prooi voor Lucas van Foreest, die Dennis de Vreugt en Mark van der Werf een half punt voorbleef. Het was toch al een goede dag voor de familie Van Foreest, want Jorden werd Nederlands kampioen in het gelijktijdig georganiseerde NK Rapid!

Weesp, 16 december 2017

Al sinds 1979 organiseert de Weesper Schaakclub in december het Open Kampioenschap van de stad Weesp. Dit jaar werd wat concurrentie ondervonden van de gelijktijd gespeelde KNSB-ronde, maar met 50 deelnemers was de organisatie dik tevreden. Er waren vijf SVAW'ers, die tamelijk goed presteerden. Paul Helmer eindigde met 5½ uit 7 zelfs in de prijzen! Marlo Coolen en Nanne Kingma eindigden op 4 punten, Marjolein Aarten op 3½ en Rob Adamson op 1½. Toernooiwinnaar, met een score van 6 uit 7, werd Cees van den Berg, die ratingfavoriet Tobias Kabos op weerstandspunten nipt wist voor te blijven.

Tilburg, 23 december 2017

Het jaarlijkse kersttoernooi van de schaakvereniging Stukkenjagers in Tilburg telde in totaal 80 deelnemers. Ik dacht in groep B voor de prijzen te gaan, maar na een toch al niet zo heel florissant begin ontdekte ik dat er bij de bar van de speelzaal, die was gevestigd in de hippe bioscoop Cinecitta, Tongerlo Blond uit de tap stroomde. Dat smaakte opperbest, maar schaaktechnisch waren de gevolgen rampzalig, en ik eindigde op een tamelijk troosteloze 3½ uit 7. Gelukkig telde het niet voor mijn rating. In de A-groep werd de eerste prijs gedeeld door de jonge honden Hing Ting Lai en Liam Vrolijk, beiden 6½ uit 7.

Apeldoorn, 18 februari 2018

Het Open Apeldoorns Snelschaakkampioenschap werd met 12 uit 13 een prooi voor *local hero* IM Thomas Beerdse, die IM Hing Ting Lai een halfje voorbleef. Sven Pronk en Dirk Goes eindigden allebei op 6½ uit 13, een score die ongeveer conform de prognose was. Er waren 38 deelnemers. Dat lijkt wat weinig, maar heel veel meer hadden er ook niet in gepast.

Gehoord tijdens het toernooi:

“Ben ik wit of zwart”?

“Je bent blank”

“Euh, o ja ....”

Max Euwe Centrum al bijna 32 jaar een begrip!

Eind 2018 bestaat het Max Euwe Centrum (MEC) 32 jaar. Begonnen in de Paleisstraat, maar nu inmiddels meer dan 28 jaar op het Max Euweplein, op de eerste verdieping boven het bekendste buitenschaakspel van Nederland.

Het MEC is opgericht ter nagedachtenis aan Max Euwe, de enige Nederlandse wereldkampioen schaken (1935-1937). Er is een permanente tentoonstelling over Euwe, er zijn wisseltentoonstellingen en er is een grote bibliotheek met meer dan 10.000 titels.

In het MEC kun je leuk en interessant beeldmateriaal over schaken bekijken, je kunt er leren schaken op de computer, er zijn leuke schaakpuzzels om op te lossen, kun je snuffelen in de duizenden boeken, ook zijn er 2e-hands boeken te koop, maar natuurlijk kun je er ook een potje schaken. Voor de jeugd zijn er museumquizen, speciale leerzame en ludieke spelletjes, schaaktekeningen en videoclips.

Met enige regelmaat organiseren we schaaktrainingen, lezingen, boekenmarkten, filmmiddagen en elke zomer een groot Schaakfestival, buiten op het Max Euweplein. Ook geven we vier keer per jaar een nieuwsbrief uit (twee papieren en twee digitale). Op onze website, een *must* voor elke schaakliefhebber, staat nog veel meer over onze activiteiten en over Euwe.

Interessant voor jong en oud, en de toegang is gratis!

Het MEC is dinsdag tot en met vrijdag en op de eerste zaterdag van de maand geopend van 12.00 tot 16.00 uur.

Max Euwe Centrum
Max Euweplein 30a
1017 MB Amsterdam

020-6257017
euwemec@xs4all.nl
www.maxeuwe.nl

De onsterfelijke remise

- door Dirk Goes -

Op de quizvraag "Wie speelden de onsterfelijke partij?" zullen velen het antwoord weten (Anderssen en Kiezeritsky), en op de subvraag "Waar en wanneer?" hoor ik u al roepen: "Londen 1851". Zeer juist. Maar wie heeft er weleens gehoord van de onsterfelijke remise? Ikzelf eerlijk gezegd ook niet, maar een tijdje geleden las ik op een schaakwebsite een artikel over een ongelooflijke hakpartij tussen de heren Hamppe en Meitner, gespeeld in Wenen 1872. De offers vliegen je om de oren, je gelooft je ogen niet!

Wit:	Carl Hamppe
Zwart:	Philipp Meitner

1. e4 e5; 2. Pc3

Het Weens, waarvan Hamppe de grondlegger was.

2. .... Lc5; 3. Pa4

Don't try this at home!

3. .... Lxf2+

Meitner laat er geen gras over groeien!

4. Kxf2 Dh4+; 5. Ke3

5. g3 Dxe4; 6. Pf3 Dxa4 en zwart heeft zijn stuk met rente terug.

5. .... Df4+; 6. Kd3 d5; 7. Kc3

7. De1 Pf6; 8. g3 dxe4+; 9. Kc3 Dg4; 10. Lh3 Pd5+; 11. Kb3 [11. Kc4 b5+; 12. Kxd5 Lb7+ loopt mat in 9] Pc6; 12. Lxg4 Pa5+; 13. Ka3 Pc4+; 14. Kb3 Pa5+ en remise door eeuwig schaak.

7. .... Dxe4; 8. Kb3

Winnend voor wit bleek achteraf 8. d4 exd4+; 9. Dxd4 De1+; 10. Ld2 Dxa1; 11. Pf3 Dxa2; 12. Dxc7 Dxa4; 13. Dxc8 d4+; 14. Pxd4 Da5+; 15. Kb3 Dxd2; 16. Dxc8 Ke7; 17. Dxc8 Dxd4; 18. Lc4.

8. .... Pa6; 9. a3

Verhindert 9. .... Db4 mat en opent een luikje voor de koning om via a2 te ontsnappen aan het geweld. Nog steeds winnend was echter 9. d4 exd4; 10. Lxa6 bxa6; 11. Pc5 of 9. c3 Ld7; 10. Ka3 b5; 11. d4 bxa4; 12. Lxa6 Dxd2; 13. Df3 Dg6; 14. Dxd5 Lc6; 15. Lb5.

9. .... Dxa4+

Dit spectaculaire dameoffer kan er ook nog wel bij!

10. Kxa4 Pc5+; 11. Kb4

11. Kb5 Pe7; 12. Kxc5 a5 is remise, maar na 12. c4 d4; 13. Kxc5 a5; 14. Da4+ Kd8; 15. Dxa5 Txa5; 16. Kb4 Pc6+; 17. Kb3 b5; 18. d3 waardeert Fritz de stelling op +1,3 voor wit.

11. .... a5+

12. Kxc5

Geen keus, want 12. Kc3 verliest na 12. .... d4+; 13. Kc4 Le6+; 14. Kxc5 Pf6; 15. Lb5+ Ke7; 16. Df3 c6; 17. Dxf6+ gxf6; 18. Kb6 cxb5; 19. b4 Ld5; 20. Pf3 Thc8.

12. .... Pe7

Dreigt 13. .... b6+; 14. Kb5 Ld7 mat.

13. Lb5+ Kd8; 14. Lc6

De enige zet om het mat te voorkomen.

14. .... b6+; 15. Kb5 Pxc6; 16. Kxc6

Een toevallig langslappende toeschouwer moet bij het zien van deze stelling hebben gedacht: "Wat is hier in Godsnaam gebeurd?"

16. .... Lb7+; 17. Kb5

17. Kxb7 Kd7; 18. Dg4+ Kd6 met ondekbaar mat op b8.

17. .... La6+; 18. Kc6

Moet wel. Immers, 18. Ka4 Lc4 gevolgd door b5 mat.

18. Lb7+

En remise door herhaling van zetten.

Nou, heb ik teveel gezegd? Overigens heb ik in deze partij de neiging om te strooien met vraag- en uitroepetekens om billijkheidsoverwegingen onderdrukt. Heden ten dage bestaan er dikke theorieboeken over het Weens, maar in 1872 moesten die nog worden geschreven en waren de spelers op hun eigen fantasie aangewezen.

Rapidtitel naar Jeroen Cromsigt!

– door Dirk Goes –

De eerste vier ronden van het rapidtoernooi werden gespeeld op 16 november 2017. In de tussenstand ging Thomas Hufener fier aan kop met 4 uit 4, op een half punt gevolgd door de beide Kooimannen, Paul Helmer, en Dirk Goes. Bij de hervatting van het toernooi, op 8 februari jl., moest worden geconstateerd dat Paul zichzelf op grond van afwezigheid had uitgeschakeld voor de titel.

Thomas daarmee de belangrijkste titelkandidaat, maar hij kon zijn favorietenrol niet waarmaken. In de vijfde ronde kwam hij niet verder dan een plusremise tegen de taaie Piet Kooiman, en daarna ging het licht uit: drie nullen op rij. Datzelfde gold voor mij, ook al een half uit vier. Remise tegen Jeroen Cromsigt, dat kon nog, maar verder louter nullen, de een nog erger dan de ander. Dieptepunt was de achtste en laatste ronde, waar tegenstander Sven Pronk mij succesvol uit mijn spel wist te halen met een liederlijk potje trash-talk, met kreten als:

“Volkomen belachelijke zet”

“Ha ha, Dirk, dit méén je niet”

“Tja, dat komt ervan als je zo weinig speelt.”

“Je eindspeltechniek is bagger”

En meer van dat soort fraais. Kennelijk is het ter plekke uitlechten van tegenstanders tegenwoordig heel normaal. Cicero bedacht hier ooit een mooie uitdrukking voor: *O tempora o mores!*

Daarmee leek het pad geëffend voor vader en zoon Kooiman. In de laatste ronde moest Piet winnen van Ansgar Mohnkern en Tobi van Jeroen Cromsigt. In dat geval waren ze gezamenlijk winnaar geworden, maar van dat scenario kwam niets terecht. Piet kreeg een pluspion maar liet het toreinendspel in remise verzanden, en Tobi verloor zelfs. Daarmee eindigden Jeroen en Ansgar op de eerste plaats met 6½ uit 8, waarbij de titel op grond van de Sonnema-Berenburg-telling naar Jeroen ging.

Eindstand	Score		Score
1. Jeroen Cromsigt	6½	35. Marjolein Aarten	3½
2. Ansgar Mohnkern	6½	36. Marjolein Theunissen	3½
3. Piet Kooiman	6	37. Maarten Zwartjes	3
4. René Pijlman	6	38. Jasper Dekker	3
5. Tobi Kooiman	5½	39. Nanne Kingma	3
6. Jildo Kalma	5½	40. Sander van de Wiel	3
7. Frans Schoffelman	5½	41. Tony Hall	3
8. Rob Kotmans	5½	42. Rob Adamson	3
9. Iwan Bonoo	5½	43. Edward Waerseggers	3
10. Frits Veenstra	5	44. Adrienne Cramer	3
11. Ivo Strubin	5	45. Jan Looijen	3
12. Paul Scheermeijer	5	46. Thijs Boon	3
13. Casper Hoorn	5	47. Jan de Wilde	3
14. Sven Pronk	5	48. Göksel Basyigit	2½
15. Thomas Hufener	4½	49. André Marcus	2½
16. Wim van Tuyl	4½	50. Kees Heijnis	2½
17. Partipan Groen in 't Wout	4½	51. Etai Rosenberg	2½
18. Marlo Coolen	4½	52. Bart de Boer	2
19. Dirk Goes	4	53. Ger Kemper	2
20. Floris Golbach	4	54. Karam Awad	2
21. Hilbrand Bruinsma	4	55. Milo Broerse	2
22. Ralph Sanders	4	56. Stephan Muller	2
23. Himmet Obut	4	57. Henk van de Berg	2
24. George Boellaard	4	58. Maarten Roos	2
25. Leo Littel	4	59. Pieter Venema	2
26. Djon Spelbrink	4	60. Ron Segers	1½
27. Nicholas Man	4	61. Ric Soeurt	1
28. Bert van de Laar	4	62. Albraa Hasb	1
29. Karel van Hattum	4	63. Jan Kaptein	1
30. Masih Wakil	4	64. Marcin Kais	1
31. Cees Flikweert	4	65. Shriban Simsek	½
32. Paul Helmer	3½	66. Nojan Nematollahifard	0
33. Rob Thijssing	3½	67. Marcella Mercks	0
34. Marcel van Lieverlooy	3½		

Interne rating na ronde 21 d.d. 1 maart 2018

1.	Frans Schoffelman	2120	74.	Herbert Tulleken	1562
2.	Mark Grondsma	2108	75.	Bas van den Berg	1556
3.	Tobi Kooiman	2077	76.	Ger Kemper	1555
4.	Sven Pronk	2065	77.	Nanne Kingma	1555
5.	René Pijlman	2041	78.	Arie van Walraven	1553
6.	Johan Lubbers	2033	79.	Thijs Loermans	1552
7.	Ron Klein	2022	80.	Ronald Kersbergen	1538
8.	Jan Schuur	2022	81.	Ralph Sanders	1528
9.	Remco Hillebrandt	2004	82.	Hans Balhuizen	1526
10.	Paul Scheermeijer	1991	83.	Gerald van de Pieterman	1525
11.	Ridens Bolhuis	1976	84.	Cees Flikweert	1514
12.	Iwan Bonoo	1965	85.	André Marcus	1510
13.	Jan Winsemius	1960	86.	Hanke Winius	1504
14.	Jeroen van den Berg	1959	87.	Marcel van Lieverlooy	1490
15.	Ansgar Mohnkern	1957	88.	Masih Wakil	1483
16.	Jeroen Croomsigt	1956	89.	Mark Kahmann	1474
17.	Wim Helmers	1938	90.	Ernst ter Schegget	1460
18.	Thomas Hufener	1934	91.	Henk van de Berg	1460
19.	Wim van Tuyl	1932	92.	Wim Visser	1443
20.	Mark Nieuwenbroek	1927	93.	George Tadrous	1437
21.	Floris Golbach	1923	94.	Henk Kelch	1431
22.	Peter Manuel	1920	95.	Jo van den Berg	1429
23.	Yvette Nagel	1919	96.	Tony Hall	1428
24.	Benno de Jongh	1913	97.	Joop Gijsbers	1423
25.	Rob Scheermeijer	1883	98.	André Winter	1407
26.	Wessel Veerbeek	1877	99.	Ruud Mercks	1405
27.	Mehmet Elliyasa	1866	100.	Maarten Roos	1404
28.	Jildo Kalma	1864	101.	Albraa Hasb	1381
29.	Piet Kooiman	1861	102.	Gerard Blok	1375
30.	Dirk Goes	1858	103.	Kees Heijnis	1374
31.	Cees Meiboom	1857	104.	Pieter Venema	1374
32.	Rob Kotmans	1850	105.	Karel van Hattum	1367
33.	Frank van de Pavoordt	1848	106.	Marcel Roelofs	1364
34.	Djon Spelbrink	1847	107.	Marjolein Aarten	1352
35.	Jos Kooiker	1837	108.	Rob Adamson	1350
36.	Leo Littel	1837	109.	Olivier Lingbeek	1341
37.	David Schelhaas	1827	110.	Jos Jaarsveld	1333
38.	Gert-Jan Goedhart	1826	111.	Job Eisses	1333
39.	Paul Helmer	1813	112.	Jan van der Heyden	1300
40.	Andy Gerritsen	1807	113.	Etai Rosenberg	1294
41.	Casper Hoorn	1806	114.	Steeff van de Berg	1294
42.	Olivier Hersperger	1805	115.	Kevin Helfrich	1279
43.	Tom Visser	1796	116.	Thijs Boon	1273
44.	Frits Veenstra	1793	117.	Silvia de Vries	1268
45.	Jasper Dekker	1780	118.	Milo Broerse	1264
46.	Erik Dekker	1767	119.	Martin Meijs	1255
47.	Rob van Haastere	1762	120.	Vahe Stepanian	1235
48.	Jan de Heer	1735	121.	Manwel Movsishan	1232
49.	Reitze Brouwer	1735	122.	Sofie Roels	1230
50.	Marjolein Theunissen	1733	123.	Max Meijer	1208
51.	Stephan Muller	1732	124.	Nojan Nematollahifard	1207
52.	Sander van de Wiel	1711	125.	Ichelle Dekker	1204
53.	Goksel Basyigit	1701	126.	Santiago Orsatti	1184
54.	George Boellaard	1700	127.	Ron Segers	1183
55.	Marc Meuwissen	1700	128.	Edward Waersegers	1178
56.	Ivo Strubin	1699	129.	Jan Warmerdam	1175
57.	Partipan Groen in 't Wout	1687	130.	Maarten Zwartjes	1148
58.	Marlo Coolen	1687	131.	Ric Soert	1130
59.	Bart de Boer	1686	132.	Jan Looijen	1126
60.	Michiel Peereboom	1681	133.	Richard Groot	1084
61.	Dick Schievels	1679	134.	Osman Ozturk	1084
62.	Jan Pieter Streef	1671	135.	Terrence Tamara	1084
63.	Nicholas Man	1667	136.	Jan de Wilde	1070
64.	Bert van de Laar	1666	137.	Jeroen Fransz	1065
65.	Remco Wolgen	1657	138.	Marcella Mercks	1061
66.	Bert Dreef	1654	139.	Peter Notebaart	1030
67.	Karam Awad	1643	140.	Stefan Jager	1017
68.	Hilbrand Bruinsma	1624	141.	Gre Blokker	997
69.	Himmet Obut	1604	142.	Jan Kapteijn	963
70.	Adrienne Cramer	1603	143.	Sehriban Simsek	951
71.	Wouter Tieleman	1592	144.	Bart Rozeboom	910
72.	Hans Spanjersberg	1567	145.	Morgan Verhoeven	882
73.	Rob Thijssing	1566	146.	Brigitte Tongeren	877

Algemene stand na ronde 21 d.d. 1 maart 2018

1.	René Pijlman	3313	74.	Cees Flikweert	1576
2.	Frans Schoffemeer	3222	75.	Ron Segers	1569
3.	Thomas Hufener	2865	76.	Bas van den Berg	1568
4.	Ansgar Mohnkern	2852	77.	Arie van Walraven	1564
5.	Tobi Kooiman	2829	78.	Peter Manuel	1549
6.	Wim van Tuyl	2788	79.	Gerald van de Pieterman	1546
7.	Djon Spelbrink	2760	80.	Marcel Roelofs	1538
8.	Sven Pronk	2758	81.	Tom Visser	1528
9.	Jan Winsemius	2724	82.	Jan Looijen	1526
10.	Mehmet Elliyasa	2719	83.	Herbert Tulleken	1517
11.	Remco Hillebrandt	2696	84.	Jan Warmerdam	1508
12.	Jeroen Croomsigt	2659	85.	Wim Helmers	1506
13.	Mark Nieuwenbroek	2616	86.	Jan de Heer	1496
14.	Floris Golbach	2589	87.	Ric Soert	1482
15.	Rob Kotmans	2535	88.	Maarten Zwartjes	1481
16.	Jildo Kalma	2456	89.	Ridens Bolhuis	1472
17.	Bert van de Laar	2390	90.	Rob Scheermeijer	1458
18.	Casper Hoorn	2375	91.	Thijs Boon	1454
19.	Paul Scheermeijer	2345	92.	Jan Pieter Streef	1451
20.	Erik Dekker	2344	93.	Wouter Tieleman	1427
21.	George Boellaard	2336	94.	Nicholas Man	1388
22.	Bart de Boer	2303	95.	Ger Kemper	1386
23.	Ralph Sanders	2281	96.	Marcella Mercks	1374
24.	André Marcus	2262	97.	Ronald Kersbergen	1348
25.	Hilbrand Bruinsma	2256	98.	Max Meijer	1340
26.	Frits Veenstra	2255	99.	Stephan Muller	1320
27.	Himmet Obut	2191	100.	Jan de Wilde	1318
28.	Olivier Hersperger	2181	101.	Ron Klein	1302
29.	Leo Littel	2180	102.	Marc Meuwissen	1296
30.	Piet Kooiman	2111	103.	Kevin Helfrich	1292
31.	Sander van de Wiel	2105	104.	Ernst ter Schegget	1288
32.	Rob Thijssing	2092	105.	Edward Waerseggers	1281
33.	Hans Balhuizen	2014	106.	Frank van de Pavoordt	1280
34.	Paul Helmer	1992	107.	Yvette Nagel	1248
35.	Karam Awad	1982	108.	Benno de Jongh	1248
36.	Goksel Basyigit	1962	109.	Etai Rosenberg	1246
37.	Iwan Bonoo	1946	110.	Dirk Goes	1200
38.	Henk van de Berg	1942	111.	Adrienne Cramer	1172
39.	Cees Meiboom	1940	112.	Peter Notebaart	1153
40.	Jasper Dekker	1934	113.	Thijs Loermans	1146
41.	Pieter Venema	1926	114.	Wim Visser	1120
42.	Nanne Kingma	1924	115.	Michiel Peereboom	1104
43.	Marjolein Aarten	1882	116.	Dick Schievels	1092
44.	Tony Hall	1866	117.	George Tadrous	1068
45.	Karel van Hattum	1866	118.	Martin Meijs	1051
46.	Kees Heijnis	1848	119.	Henk Kelch	1046
47.	Hans Spanjersberg	1840	120.	Joop Gijsbers	1040
48.	David Schelhaas	1828	121.	Nojan Nematollahifard	1035
49.	Masih Wakil	1827	122.	Ruud Mercks	1002
50.	Marjolein Theunissen	1826	123.	Albraa Hasb	1002
51.	Remco Wolgen	1818	124.	Sehriban Simsek	992
52.	Vahe Stepanian	1815	125.	Hanke Winus	988
53.	Partipan Groen in 't Wout	1806	126.	Gerard Blok	978
54.	Jos Kooiker	1780	127.	Morgan Verhoeven	920
55.	Bert Dreef	1758	128.	André Winter	912
56.	Mark Grondsma	1748	129.	Manwel Movsishan	904
57.	Marcel van Lieverlooy	1736	130.	Jan Kapteijn	904
58.	Jo van den Berg	1730	131.	Jos Jaarsveld	892
59.	Jan van der Heyden	1722	132.	Mark Kahmann	886
60.	Job Eisses	1718	133.	Olivier Lingbeek	882
61.	Maarten Roos	1708	134.	Steeff van de Berg	848
62.	Rob van Haastere	1698	135.	Silvia de Vries	828
63.	Marlo Coolen	1682	136.	Ichelle Dekker	780
64.	Jeroen van den Berg	1639	137.	Sofie Roels	774
65.	Andy Gerritsen	1638	138.	Jeroen Fransz	768
66.	Gert-Jan Goedhart	1634	139.	Richard Groot	713
67.	Reitze Brouwer	1630	140.	Terrence Tamara	713
68.	Johan Lubbers	1626	141.	Osman Ozturk	713
69.	Rob Adamson	1618	142.	Gre Blokker	688
70.	Jan Schuur	1614	143.	Stefan Jager	686
71.	Ivo Strubin	1612	144.	Santiago Orsatti	678
72.	Milo Broerse	1607	145.	Brigitte Tongeren	596
73.	Wessel Veerbeek	1590	146.	Bart Rozeboom	594

Stand groep 1 in periode 3 na de 3e ronde d.d. 1 maart 2018

1.	Sven Pronk	581	13.	Johan Lubbers	256
2.	Paul Scheermeijer	470	14.	Mark Grondsma	244
3.	Piet Kooiman	465	15.	Remco Hillebrandt	234
4.	René Pijlman	453	16.	Jan Schuur	234
5.	Floris Golbach	425	17.	Ron Klein	234
6.	Tobi Kooiman	411	18.	Jeroen van den Berg	228
7.	Frans Schoffelmeer	402	19.	Iwan Bonoo	228
8.	Jan Winsemius	392	20.	Wim Helmers	224
9.	Ridens Bolhuis	390	21.	Peter Manuel	224
10.	Jildo Kalma	386	22.	Benno de Jongh	224
11.	Jeroen Cromsigt	319	23.	Yvette Nagel	224
12.	Mark Nieuwenbroek	288	24.	Rob Scheermeijer	220

Stand groep 2 in periode 3 na de 3e ronde d.d. 1 maart 2018

1.	Mehmet Elliyasa	477	13.	Jos Kooiker	230
2.	Casper Hoorn	459	14.	Frits Veenstra	227
3.	Rob Kotmans	443	15.	Wessel Veerbeek	218
4.	Thomas Hufener	393	16.	Dirk Goes	216
5.	Wim van Tuyl	378	17.	Gert-Jan Goedhart	214
6.	Cees Meiboom	362	18.	David Schelhaas	214
7.	Leo Littel	360	19.	Frank van de Pavoordt	214
8.	Djon Spelbrink	360	20.	Tom Visser	210
9.	Jasper Dekker	354	21.	Partipan Groen in 't Wout	210
10.	Ansgar Mohnkern	342	22.	Olivier Hersperger	210
11.	Marjolein Theunissen	338	23.	Andy Gerritsen	210
12.	Paul Helmer	290	24.	Stephan Muller	204

Stand groep 3 in periode 3 na de 3e ronde d.d. 1 maart 2018

1.	Ivo Strubin	509	14.	Marlo Coolen	222
2.	Bart de Boer	437	15.	Sander van de Wiel	217
3.	Bert van de Laar	434	16.	Bas van den Berg	210
4.	Reitze Brouwer	388	17.	Nicholas Man	208
5.	Karam Awad	372	18.	Jan de Heer	204
6.	Rob Thijssing	358	19.	Goksel Basyigit	198
7.	Rob van Haastere	340	20.	Marc Meuwissen	198
8.	Adrienne Cramer	316	21.	Dick Schievels	196
9.	Himmet Obut	315	22.	Michiel Peereboom	196
10.	Jan Pieter Streef	309	23.	Arie van Walraven	196
11.	Wouter Tieleman	301	24.	Bert Dreef	194
12.	Hilbrand Bruinsma	228	25.	Remco Wolgen	194
13.	Erik Dekker	222	26.	George Boellaard	174

Stand groep 4 in periode 3 na de 3e ronde d.d. 1 maart 2018

1.	André Marcus	354	12.	Thijs Loermans	182
2.	Jo van den Berg	316	13.	Wim Visser	182
3.	Hans Spanjersberg	310	14.	Ger Kemper	182
4.	Nanne Kingma	244	15.	Hanke Winius	176
5.	Hans Balhuizen	240	16.	Cees Flikweert	176
6.	Tony Hall	236	17.	Mark Kahmann	172
7.	Gerald van de Pieterman	204	18.	Ernst ter Schegget	170
8.	Ronald Kersbergen	202	19.	George Tadrous	168
9.	Herbert Tulleken	201	20.	Henk Kelch	168
10.	Marcel van Lieverlooy	188	21.	Joop Gijsbers	166
11.	Henk van de Berg	184			

Stand groep 5 in periode 3 na de 3e ronde d.d. 1 maart 2018

1.	Masih Wakil	425	12.	Ruud Mercks	164
2.	Maarten Roos	366	13.	André Winter	164
3.	Rob Adamson	362	14.	Gerard Blok	160
4.	Ralph Sanders	352	15.	Olivier Lingbeek	158
5.	Kees Heijnis	352	16.	Marcel Roelofs	158
6.	Job Eisses	322	17.	Jos Jaarsveld	156
7.	Etai Rosenberg	246	18.	Steeff van de Berg	150
8.	Pieter Venema	236	19.	Thijs Boon	148
9.	Jan van der Heyden	222	20.	Silvia de Vries	148
10.	Karel van Hattum	210	21.	Albraa Hasb	46
11.	Marjolein Aarten	182			

Stand groep 6 in periode 3 na de 3e ronde d.d. 1 maart 2018

1.	Max Meijer	315	13.	Jan Warmerdam	152
2.	Ric Soert	248	14.	Kevin Helfrich	148
3.	Martin Meijs	245	15.	Manwel Movsishan	144
4.	Jan de Wilde	244	16.	Morgan Verhoeven	144
5.	Edward Waerseggers	241	17.	Ichelle Dekker	140
6.	Maarten Zwartjes	237	18.	Jeroen Fransz	122
7.	Jan Looijen	205	19.	Marcella Mercks	122
8.	Peter Notebaart	201	20.	Jan Kapteijn	120
9.	Nojan Nematollahifard	198	21.	Stefan Jager	120
10.	Sehriban Simsek	170	22.	Gre Blokker	116
11.	Ron Segers	167	23.	Bart Rozeboom	106
12.	Vahe Stepanian	167	24.	Milo Broerse	42

Stand groep 7 in periode 3 na de 3e ronde d.d. 1 maart 2018

1.	Sofie Roels	144	4.	Terrence Tamara	126
2.	Santiago Orsatti	138	5.	Osman Ozturk	126
3.	Richard Groot	126	6.	Brigitte Tongeren	102

Stand kroongroep per 1 maart 2018

		Rating	Score	TPR			Rating	Score	TPR
1.	Ansgar Mohnkern	1941	6	2738	12.	Sven Pronk	2056	2	1883
2.	Tobi Kooiman	2074	4	2178	13.	Piet Kooiman	1891	2	1895
3.	René Pijlman	1886	3½	2039	14.	Djon Spelbrink	1831	2	1801
4.	Frans Schoffelmeer	2038	3	2010	15.	Andy Gerritsen	1828	2	1856
5.	Remco Hillebrandt	2020	3	2013	16.	Rob Kotmans	1914	1½	1795
6.	Jeroen Croomsigt	1932	3	1895	17.	Mark Nieuwenbroek	1897	1½	1796
7.	Paul Scheermeijer	1921	3	2047	18.	Leo Littel	1875	1½	1798
8.	Jan Winsemius	1880	3	1991	19.	Paul Helmer	1860	1½	1774
9.	Johan Lubbers	2030	2½	1949	20.	Tom Visser	1779	1½	1768
10.	Wim Helmers	2025	2½	1881	21.	Jos Kooiker	1869	1	1592
11.	Thomas Huefener	1910	2½	1971					

Het verwerken van verliespartijen

– door Casper Hoorn –

Ik moet eerlijk gezegd toegeven dat dit artikel voor een groot deel is bedoeld voor mezelf. Als kleine jongen heb ik toch enkele tennistrakets kapotgeslagen vanwege een misser (of een blunder in schaaktermen). Hoewel ik de schaakstukken of computermuizen heel laat, is schaken regelmatig een frustrerende sport, zeker wanneer een verliespartij te wijten is aan een vermijdbare fout.

De andere sport die ik beoefen (de klimsport) gaat vooral uit van falen. Hoe moeilijker de klimroute die je bedwingt, hoe waarschijnlijker het is dat je valt. Je gaat vervolgens eindeloos vaak diezelfde route herhalen, verfijnen en langzaam proberen eruit te klimmen (ook een slopend psychisch proces), maar bij schaken is er de voortdurende hoop dat je wint en niet verliest (remise), want verliezen voelt slecht. Het geweldige gevoel dat je het spel zo onder controle hebt dat jij je tegenstander verplettert, of in ieder geval niet jou kan laten domineren, is een streven dat we allemaal herkennen, vooral wanneer je dit dan ook nog kan omzetten in een winstpartij. Helaas blijkt dat beeld regelmatig niet te kloppen, zelfs door tegenstanders die we dachten aan te kunnen.

Hoe gaan we daarmee om? We kennen allemaal het donderdagnacht-maalsyndroom na een verliespartij, “Had ik maar ....” of “Waarom zag ik dat niet!”. Soms pijnigt je jezelf met een computeranalyse, die het er meestal niet beter op maakt. Immers, de zo feilloze computer laat ons als feilbare wezens uit de bus komen, welke partij je ook invoert.

Binnen de psychologie heb je het fraaie onderscheid dat je dit bij gebeurtenissen aan jezelf wil wijten, of dat je gebeurtenissen aan een externe omstandigheid wil wijten. De eerste voor de hand liggende manier om met verlies om te gaan is simpelweg beweren dat een winstpartij komt door jezelf (een fraaie combinatie, kennis over de opening, een positioneel inzicht), en dat een verliespartij komt door een oorzaak buiten jezelf (je had een opening die je niet kende, je voelde je wat ziekjes, het was ook zo lawaaiig in de speelzaal). Op deze wijze houd je je zelfbeeld fraai intact, maar we voelen allemaal aan dat dit niet helemaal klopt. Psychologieboeken zijn er volgeschreven over hoe volwassen wezens defensiemechanismes opwerpen om maar niet de pijn uit het heden of het verleden te hoeven ervaren. Binnen de schaakwereld zijn er fraaie voorbeelden van deze defensiemechanismen, die je vermoedelijk in de nabespreking in je partij tegenkomt, die het er niet beter op maken. Uiteindelijk, wanneer je de slaap wil vatten, komen de demonen toch naar boven, of je nou wil of niet.

Schaken is gedachtes kunnen lezen

Het meest opzienbarende defensiemechanisme komt van Victor Kortsnoj. Hij was er hevig van overtuigd dat er enkele tegenstanders waren die zijn gedachtes konden lezen, Magnus Carlsen en Gary Kasparov waren hier voorbeelden van. Een verliespartij tegen hen kan dan ook verklaarbaar zijn omdat zij een gave hebben die jij niet bezit.

Schaken is kenniswerk

Een ander defensiemechanisme gaat over kennis. Enige tijd geleden vroeg een onwetende docentcollega bij mij op het HBO tijdens een les over kennismanagement of schaken kenniswerk was. Een schakende student legde me deze vraag voor. Ik vond de vraag absurd, het is geen vraag als je het mij stelt. Tijdens het Tata-toernooi gaf Giri nog fraai aan dat de kans om voordeel te behalen in een partij grotendeels is gebaseerd op de vraag of de tegenstander bekend is met de opening of de stelling die ontstaat uit de opening. Ik denk dat het voor ons amateurschakers net iets minder om deze specifieke kennis gaat, maar dan is er nog steeds het onderscheid tussen voor jou onbekend, voor jou in grote lijnen bekend, of exact bekend. Volgens mij is een doel van veel schakers om in het begin een stelling te krijgen waarbij jij ofwel exact de zetten weet, of in grote lijnen weet wat je strategische plan zou moeten zijn.

In mijn online correspondentiepotten kom ik soms kleurrijke figuren tegen. Een veelvoudig tegenstander blijkt een zieke oude blueslegende te zijn. Hij wordt er gek van om tegen mij steeds te worden geconfronteerd met van die obscure varianten. Hij wil nu 10 potjes achter elkaar normale openingen, hij ervaart steeds een nadeel omdat hij niet weet wat hij moet doen. En dat is zijn verklaring van zijn verliespartijen, naast natuurlijk zijn gezondheid en zijn verdere slachtofferachtige voorkomen (hij heeft schulden, voelt zich slecht, etc.). Een verliespartij kun je wijten aan een gebrek aan kennis doordat je wordt overvallen door een nieuwe situatie.

Sociale vergelijking

Een andere veel gehoorde verklaring is dat de ander beter is, en dat je er daarom niets aan kan doen dat je verliest. We doen allemaal aan sociale vergelijking en er is een ogenschijnlijke hiërarchie in tegenstanders die we sterker achten dan wijzelf, of waar we van zouden moeten winnen. De rating is de absolute indicator van dat verschil. Verliezen van een

sterkere tegenstander is dus logisch, daar kun je niet zoveel aan doen. De ander heeft meer kennis of inzicht, etc. Als je uitgaat van deze stelling, dan lijkt winst of verlies al wel vastgesteld, wat natuurlijk niet waar is. Er zijn wekelijks vele uitzonderingen die de uitdager juist veel strijd lust geven.

Geluk

Een andere optie is om het op geluk te gooien. De ander heeft geluk. Doordat jij iets niet ziet? Doordat de ander een toevallige briljante tactiek ziet? Doordat jij een blunder begaat? Doordat je iets te snel zette? Dan heeft de ander geluk. Toch weten we dat schaken juist geen geluksspel is, alles valt in theorie te overzien. We willen de ander niet prijzen om zijn spel, maar onszelf ook niet de put inpraten, dan is het geluksdefensiemechanisme een makkelijke oplossing. Deze redenatie is net zo absurd als dat je beweert dat je gewonnen hebt met ganzenborden vanwege je briljante spelinzicht. Toch zijn er ook een aantal mea culpa-defensiemechanismen die er vooral om draaien de schuld bij jezelf neer te leggen, maar of dat nou altijd werkt?

Ach, het is maar een spelletje

Op het moment zelf lijkt dit nog wel een aardige strategie. Lekker relativeren, het is maar een spelletje, maar in de regel vinden we dat toch eigenlijk niet. Als het maar een spelletje was, waarom zijn we er dan uren achter elkaar zo zwijgzaam en serieus mee bezig? Bestuderen we boeken vol, zijn we soms nerveus bij een partij. Dit lijkt toch vooral een manier om jezelf te foppen. Immers, bij een winstpartij vind je het helemaal niet 'maar een spelletje' en ervaar je toch een euforisch gevoel. Het bij verlies opeens omdraaien om het dan als een spelletje te zien, lijkt wat te makkelijk.

De ware zondaar

Je hebt ook de schaker die zich volledig schuldig voelt vanuit het idee dat je alles in principe had kunnen zien of kunnen weten. Deze schaker heeft dan een betere versie van zichzelf in gedachten waarvan hij hoopt dat er ooit een moment komt dat dit werkelijkheid wordt, maar dat moment komt maar niet. We weten immers allemaal dat we nooit alles kunnen zien of kunnen weten, hoe hard we hier ook naar streven. Toch zijn er mensen die zich storten in het zelfverwijt en de volgende keer nóg zelfkritischer aan de start van een partij verschijnen. De vraag is of dat het schaken leuker maakt, maar ook of je er beter van gaat schaken, want het leidt al gauw tot stress en allerlei 'wat als-gedachtes'. Wat als mijn tegenstander een niet voorzien openingsnieuwteje speelt?

Van je verliespartijen leer je

Er zijn altijd figuren die geloven in de catastrofedidactiek. Telkens wanneer je een fout maakt, zal je dat niet nog een keer maken, omdat je er van hebt geleerd. Je ervaart telkens vooruitgang als je weer een verliespartij hebt meegemaakt en dat kritisch hebt geëvalueerd. Toch is het de vraag of dat wel mogelijk is. Denk je de catastrofedidactiek verder uit, dan zou je op een gegeven moment volleverd zijn en ga je ervan uit dat je niet dezelfde fouten maakt, en dat jij je voortdurend bewust bent van je verbeterpunten en valkuilen. Een lastig streven als je het mij vraagt, dat al gauw kan eindigen in de 'ware zondaar' (zie boven).

Verlies is een onlosmakelijk onderdeel van het leven

Een andere manier om met verlies om te gaan, is het besef dat winnen en verliezen onderdeel van het leven zelf is. En hoezeer we ook dit proces onder controle willen hebben, we hebben hier maar matige controle over. Het enige waar we controle over hebben is hoe we er zelf mee omgaan. Het vermogen om telkens op een neutrale manier de partij te starten en te blijven spelen. Niet uit het evenwicht raken door een eerdere winstpartij (mogelijk stemt dat je optimistisch) of een verliespartij (ik hoop dat ik niet weer verlies, ik ga nog beter opletten), of het verloop tijdens de partij (wat overkomt me nu!), is in algemene zin een ware kunst voor een sporter.

De kunst is om je aandacht puur op het schaakspel te richten, en dat je op geen enkele wijze bezig bent met de uitslag. Een verliespartij is vanuit dit perspectief simpelweg het resultaat van de keuzes die je op dat moment hebt gemaakt. Dat is wat er in zat. Dat wil niet zeggen dat je gelaten reageert op een verliespartij, maar wel accepteert dat je winst of verlies niet volledig in de hand hebt. Je hebt eigen gedachtes, denkprocessen, inschattingen en impulsen maar matig in de hand, laat staan die van de tegenstander. Dat is misschien wel het paradoxale aan schaken: we schaken om het gevoel van controle en macht (over jezelf of de ander), maar komen er gaandeweg achter dat dit eigenlijk niet echt kan. Een partij die we niet in algemene termen zien als winst of verlies, maar een aaneenschakeling van goede en minder goede inschattingen die leiden tot een bepaalde uitslag, is een nuchtere manier om er tegenaan te kijken, maar vermoedelijk hebben we ons in de tussentijd al laten afleiden door de andere manieren om met verlies om te gaan. We zijn maar mensen.

Ik gun jullie nog veel verliespartijen, want, zoals Kasparov al schreef: het schaken lijkt op het echte leven, en is dus een spiegel voor hoe we met verlies omgaan.

De andere Lasker

- door Dirk Goes -

Edward Lasker werd geboren op 3 december 1885 in Kempen, dat nu in Polen ligt maar destijds deel uitmaakte van het Duitse keizerrijk. In 1904 verhuisde hij naar Berlijn, waar hij werd aangesteld als Beamter der Allgemeinen Elektrizitätsgesellschaft. In 1910 voltooide hij een ingenieursstudie aan de universiteiten van Breslau (nu: Wrocław) en Charlottenburg (Berlijn).

Lasker, die overigens ver verwant was aan naamgenoot en wereldkampioen Emanuel Lasker, was in zijn jonge jaren een niet onverdienstelijk amateurschaker. Zo won hij in 1909 het kampioenschap van Berlijn en in 1912 het toernooi van Parijs.

In het najaar van 1912 besloot hij om de Engelse taal te leren, en waar kun je dat beter doen dan in Engeland? Op 29 oktober kwam hij per boot aan in de haven van Londen en hij ging meteen naar de City of London Chess Club, waar hij werd uitgenodigd om een vluggertje te spelen tegen clubkampioen en voorzitter George Alan Thomas, die later, in 1923 en 1934, tweemaal Engels kampioen zou worden. Thomas was een veelzijdig man, die, behalve in schaken, ook uitblonk in badminton (21 nationale titels!) en tennis. Het zou een wereldberoemde partij worden:

Wit:	Edward Lasker
Zwart:	George Alan Thomas

1. d4 e6; 2. Pf3 f5; 3. Pc3 Pf6; 4. Lg5 Le7; 5. Lxf6 Lxf6; 6. e4 fxe4; 7. Pxe4 b6; 8. Pe5 O-O; 9. Ld3 Lb7; 10. Dh5 De7

11. Dxb7+

Het vuurwerk begint.

11. .... Kxb7; 12. Pxf6++ Kh6

12. .... Kh8; 13. Pg6 mat.

13. Peg4+ Kg5; 14. h4+

Een klein smetje. 14. f4+ Kxf4; 15. g3+ Kf3 (of 15. .... Kg5; 16. h4 mat); 16. 0-0 mat wint nog sneller dan de partij.

14. .... Kf4; 15. g3+ Kf3; 16. Le2+ Kg2; 17. Th2+ Kg1; 18. Kd2 mat.

De slotzet is een kwestie van smaak. Persoonlijk had ik gekozen voor 18. 0-0-0 mat, maar ach ....

"This was very nice" zei Thomas, en nadat zijn woorden in het Duits waren vertaald toonde Lasker zich diep onder de indruk van zijn sportiviteit. Lasker: "Een Duitser had ongetwijfeld tegen me gezegd dat ik geluk had gehad."

Jaren later, toen Lasker een schaakclub in het New Yorkse stadsdeel Brooklyn binnenliep, werd hij staande gehouden door een oude man, die hem een krantenknipsel over een schaakpartij toonde. De man vroeg hem of hij de partij herkende, en Lasker zag onmiddellijk dat het zijn partij tegen Thomas betrof. De oude man stelde zich voor en zei het volgende:

"Let me shake hands with you. I have seen many beautiful games in my long life, but this is the most beautiful. I play it over whenever I feel blue, and it makes me happy again. I always carry it in this pocket, right over my heart."

Prachtig toch? Een dergelijke partij winnen is op zich al mooi, maar als je er dan ook nog iemand anders zo gelukkig mee kan maken, dan geeft dat natuurlijk alleen maar meer waarde aan je prestatie. Ach ja, de schoonheid van het spel, daarom schaken wij!

Van 28 juli tot en met 8 augustus 1913 was Lasker ook even in Nederland, waar hij meedeed aan het toernooi van Scheveningen, dat door de Nederlandsche Schaakbond werd georganiseerd ter gelegenheid van haar 40-jarig bestaan. Gespeeld werd in een van de zalen van het Kurhaus. Lasker speelde uitstekend, en een remise in zijn afgebroken partij uit de elfde ronde tegen de Nederlander Jan Willem te Kolsté had hem een riant uitzicht gegeven op de derde plaats. Lasker was overtuigd van zijn remisekansen en koos ervoor om de hele nacht (tot 07.00 uur 's ochtends!) samen met Aljechin in een nachtclub door te brengen. Twee uur later speelde hij zijn partij tegen Te Kolsté uit, en met zo weinig slaap zal het geen verbazing wekken dat dat misging. In zijn boek 'Chess secrets' schreef Lasker het volgende: "I swore I would never drink and look at the girls again during a tournament". Het leven is een leerproces ....

Ook Aljechin had, om het eens eufemistisch te zeggen, bepaald geen limonade gedronken, maar voor hem waren de gevolgen minder rigoreus. Hij verloor weliswaar in de laatste ronde van Janowski, maar op dat moment kon hij toch al niet meer worden ingehaald. Lasker eindigde uiteindelijk op de vijfde plaats met een score van 8 uit 13. Tegen de Zweed Englund, die vooral bekend is vanwege het naar hem genoemde gambiet (1. d4 e5), toverde hij een leuk matje op het bord:

Wit:	Edward Lasker
Zwart:	Fritz Englund

19. .... 0-0-0?; 20. Dxc6+! bxc6; 21. La6 mat; 1-0.

Het zogenaamde Boden-mat, dat is vernoemd naar de Brit Samuel Boden, die het in 1853 op het bord kreeg in een partij tegen de Duitser Schulder.

Lasker bleef in Londen wonen en werken tot oktober 1914. Op dat moment was de sfeer in Engeland uitgesproken anti-Duits omdat kort daarvoor de Eerste Wereldoorlog was uitgebroken, en hij werd zelfs even geïnterneerd. Op voorspraak van zijn vrienden werd hij al spoedig weer vrijgelaten, maar het mag duidelijk zijn dat de lol in Engeland er wel af was. Daarop besloot hij naar de Verenigde Staten te emigreren, het geboorteland van zijn moeder. Op 21 oktober 1914 ging hij in Liverpool aan boord van de 'Cedric', en negen dagen later arriveerde hij in New York.

Op dat moment waren de Verenigde Staten nog niet bij de oorlog betrokken. President Woodrow Wilson wilde uitdrukkelijk dat zijn land neutraal bleef, en in die visie wist hij zich gesteund door de meeste Amerikanen. Men zag de oorlog als een typisch Europees conflict, maar na enkele incidenten kantelde dat beeld:

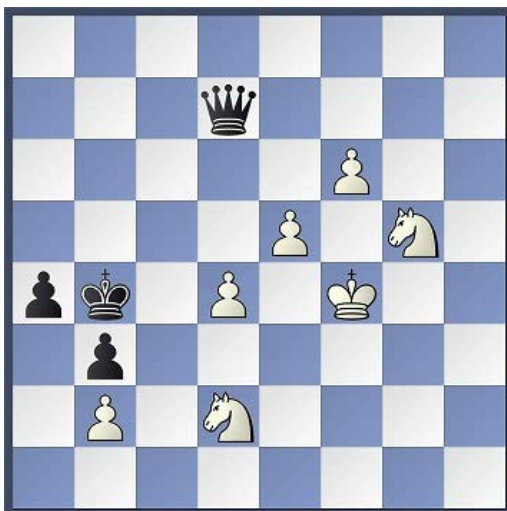
- * Op 7 mei 1915 bracht een Duitse onderzeeër het Britse schip 'Lusitania' tot zinken, volgens de Britten een passagiersschip, volgens de Duitsers een oorlogsschip. Deze oorlogshandeling kostte het leven aan 1.198 opvarenden, onder wie 128 Amerikanen. De Amerikaanse bevolking was woedend, maar Wilson bleef hardnekkig vasthouden aan zijn neutraliteitspolitiek.
- * Op 16 januari 1917 onderschepte de Britse veiligheidsdienst een telegram van de Duitse onderminister Alfred Zimmermann aan de Duitse ambassade in Mexico. Dat land was tijdens de Mexicaans-Amerikaanse oorlog (1846-1848) de staten Texas, Arizona en New Mexico kwijtgeraakt aan de Verenigde Staten, en in het telegram beloofde Zimmermann de Mexicanen, nadat de oorlog door Duitsland gewonnen was, te zullen meewerken aan teruggave van die gebieden als zij aan de kant van de Duitsers zouden meevechten.

Het Zimmermann-incident was de spreekwoordelijke druppel, en op 6 juni 1917 verklaarde Wilson Duitsland de oorlog. Lasker werd opgeroepen zijn dienstplicht te vervullen voor zijn nieuwe vaderland, overigens met het recht te weigeren op grond van zijn Duitse afkomst. Hij besloot geen gebruik te maken van dit recht, in de hoop dat daarmee zijn aanvraag van het Amerikaanse staatsburgerschap in een stroomversnelling zou komen, maar de oorlog was al voorbij voordat hij kon worden opgeroepen.

Inmiddels was Lasker in 1916 winnaar geworden van het US Open, en dat herhaalde hij in 1917, 1919, 1920 en 1921. Dat gaf hem het zelfvertrouwen om de regerend Amerikaans kampioen, Frank Marshall, uit te dagen een match te spelen om het Amerikaans kampioenschap. Marshall was in 1909 Amerikaans kampioen geworden door Jackson Showalter te verslaan, en Lasker was de eerste in lange tijd die het aandurfde met hem de strijd aan te gaan. Na moeizame onderhandelingen werden ze het eindelijk eens, en op 15 maart 1923 ging de match van start. Lasker begon sterk, met winst in de eerste twee partijen, maar toen Marshall de partijen 4 en 5 won stond het weer gelijk. Tijdens de zevende partij kreeg Lasker last van nierstenen, en nadat de partij was afgebroken werd hij naar het ziekenhuis gebracht. Hij trachtte de herhaling van de partij uit te stellen, maar daar ging Marshall niet mee akkoord. Daarop verliet Lasker het ziekenhuis, tegen het advies van zijn behandelend arts, speelde de partij uit, en verloor. Uiteindelijk won Marshall de match met minniem verschil (9½-8½).

In 1924 kreeg Lasker de eervolle uitnodiging mee te doen aan het dubbelronde toernooi van New York, waar de gehele wereldtop aanwezig was. Het werd een grote overwinning voor Emanuel Lasker, die 16 punten uit 20 partijen behaalde en als enige ongeslagen bleef. Capablanca, die tegen Richard Reti zijn eerste verliespartij in tien jaar tijd te slikken kreeg (de laatste was tegen Tarrasch in het toernooi van Sint Petersburg, 1914), eindigde op de tweede plaats, Aljechin werd derde. Edward Lasker eindigde op de tiende en voorlaatste plaats, maar speelde wel verdienstelijk 1-1 tegen Aljechin en scoorde plusremises tegen Emanuel Lasker (een monumentale partij van 103 zetten!) en Capablanca. Zijn zwartpartij tegen Janowski was een waar spektakelstuk:

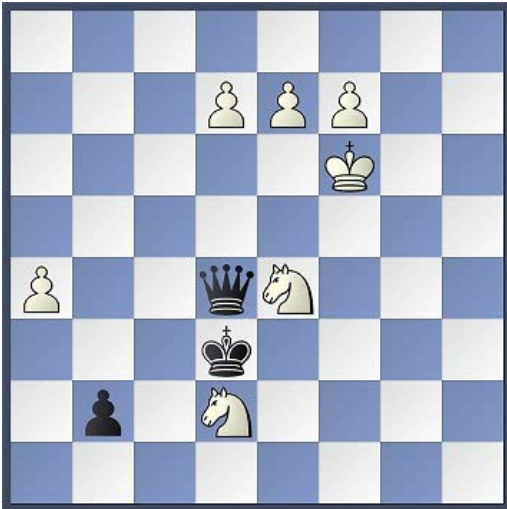
Wit:	David Janowski
Zwart:	Edward Lasker

58. f7! De7; 59. d5 a3; 60. bxa3+ Kc3; 61. d6

De dame is kansloos tegen de oprukkende pionnen, die door Lasker op plastische wijze werden omschreven als 'onstuitbare termieten'.

61. .... Df8; 62. Pge4+ Kd3; 63. e6 Dh6+; 64. Kf5 b2; 65. d7 Df8; 66. a4 Da8; 67. e7 Dd5+; 68. Kf6 Dd4+

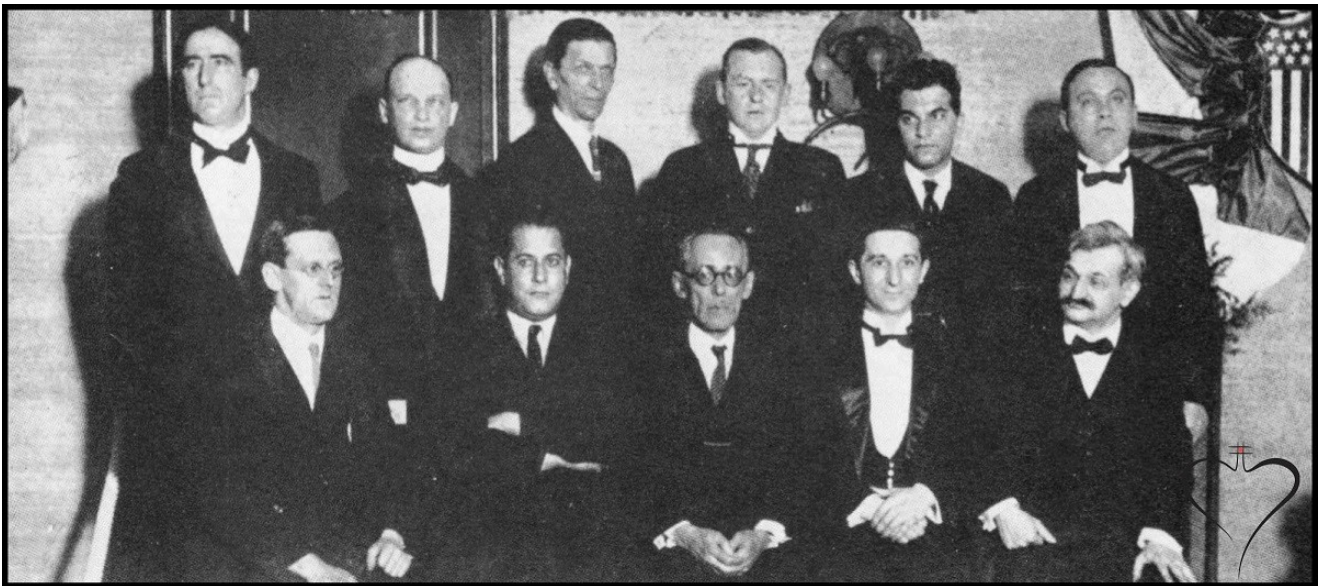

69. Ke6??

Mogelijk vermoeid door de lengte van de partij, gaat Janowski de mist in. Winnend was 67. Kg6! b1D; 68. d8D Dbg1+; 69. Pg5, en de schaakjes zijn op.

69. .... b1D; 70. Pxb1 Dxe4+; 71. Kf6 Dh4+

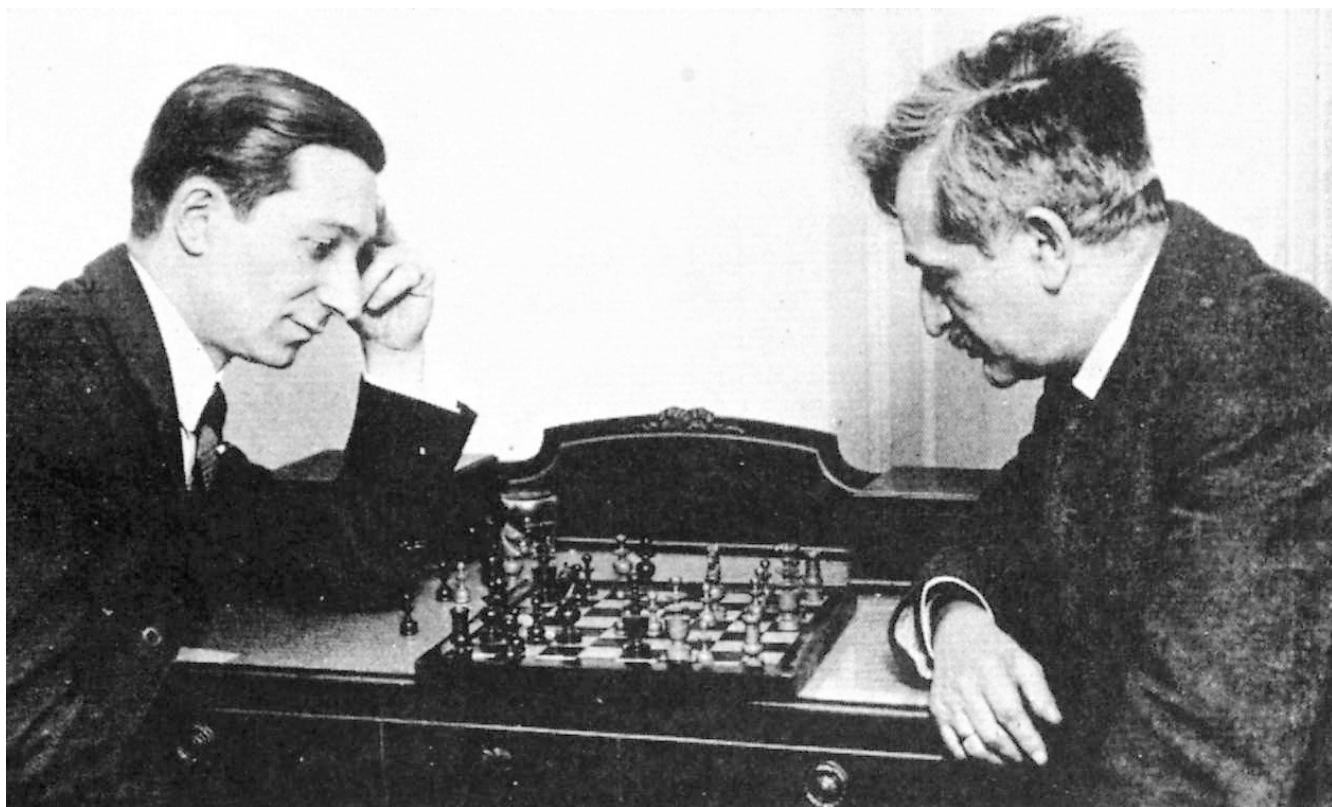
Hier werd remise overeengekomen. Na 72. Ke6 is het eeuwig schaak door 72. .... De4+; 73. Kd6 Dd4+; 74. Kc7 Da7+, en op 72. Kg7 volgt 72. .... Dxe7; 73. d8D+ Dxd8; 74. f8D Dd7+; 75. Kg8 Dxa4 met niet te winnen stelling.

De deelnemers aan het toernooi van New York in 1924. Staand van links naar rechts Marshall, Tartakower, Maroczy, Aljechin, Reti en Bogoljubov. Zittend van links naar rechts Yates, Capablanca, Janowski, Edward Lasker en Emanuel Lasker.

In de loop der jaren begon Lasker zich minder met schaken bezig te houden en meer met dammen en go. In 1937 was hij een van de medeoprichters van The American Go Association. Volgens Lasker was go voorbestemd om in de Westerse wereld het schaken te vervangen. Zo ver is het nog niet.

De beide Laskers. Links Edward, rechts Emanuel.

Hij bleef tot op hoge leeftijd actief op het schaakbord, maar alleen op amateurbasis. Zijn drukke baan als ingenieur stond een carrière als prof in de weg. Mogelijk was hij daar wel sterk genoeg voor, maar dat heeft hij nooit serieus overwogen. Mede daardoor werd hij in de jaren '30 in schaakkracht overvleugeld door met name Reshevsky en Fine.

Laskers partij tegen Reshevsky uit het kampioenschap van New York (1922) is overigens een aardig verhaal. Reshevsky, die op dat moment nog maar 10 jaar oud was, gaf de partij op, keek zijn tegenstander diep in de ogen, en zei "Dit is de laatste partij die u van mij wint." En hij hield woord ....

In 1963 werd Edward Lasker door de FIDE tot internationaal meester benoemd op grond van prestaties uit het verleden. Hij overleed op 25 maart 1981 op 95-jarige leeftijd.

Bezoek aan de Marshall chess club

– door Sander van de Wiel –

In oktober vorig jaar was ik met een aantal collega's een paar dagen in New York. Collega's, dat klinkt als werk, en dat was het ook min of meer, maar er was gelukkig ook wat tijd om de stad te verkennen. Zelf was ik nog niet eerder in New York geweest.

Nu werk ik al een tijdje met een collega die ook schaakt. Bij een andere club in Amsterdam, dat dan weer wel. Vaak worden onze SGA-wedstrijdjes besproken bij de koffieautomaat, hemelen we onze eigen prestaties op, of geven we af op het belabberde spel van onze teamgenoten. En soms spelen we een potje. Ik herinner me dat we eens in werkverband gestrand waren op een locatie waar stelletjes hand in hand op het terras zaten, terwijl wij onverstoord snelschaakpotjes speelden als romantische stoorzender.

Hoe dan ook, op onze vrije avond in New York, leek het die schakende collega en mij een goed idee om ergens een potje te gaan spelen. Net zoals Google je de weg naar onze club wijst als je 'schaken', 'club' en 'Amsterdam' intikt (eventueel door 'west' gevolgd), helpt Google ook als je in New York hetzelfde doet. In New York kom je dan meteen uit bij de Marshall chess club.

[https://en.wikipedia.org/wiki/The_Game_of_the_Century_\(chess\)](https://en.wikipedia.org/wiki/The_Game_of_the_Century_(chess))

De Marshall chess club (<http://www.marshallchessclub.org/>) is een begrip in New York en ver daarbuiten. Opgericht door Frank Marshall, de eerste Amerikaanse GM. Ook kunstenaar Marcel Duchamp (die van een pispot een kunstwerk maakte) was er als niet onverdienstelijk schaker lid. De club heeft 450 leden, waarvan 25% meer heeft dan ELO 2000, en heeft diverse grootmeesters als lid. De club heeft sinds 1931 zijn eigen clubhuis in bezit, heeft personeel in dienst, en is iedere dag minimaal 12 uur open. Dagelijks zijn er gerate toernooitjes, maar een clubavond waarop je iedereen kan ontmoeten, het middelpunt van onze vereniging, is er niet.

Het pand van de club staat in een straat met van die lage grote woningen waar ook de Cosby's woonden toen die nog een realityserie hadden in de jaren '80. De entree duidt op een besloten club met een grote deur en een bel. Het duurt even, maar we worden vriendelijk binnengelaten alsof we clubleden zijn.

We lopen door en achter in het pand klinkt het overtuigend: "Knight takes on f7, rook takes, bishop takes and mate in two, you see"! Dat willen we zien, en we zitten vervolgens 10 minuten in de les 'attacking in the middle game', of zo iets. De lesgever is, zo heb ik inmiddels opgezocht, een veelbelovende IM. Pittig niveau in ieder geval. Zoals vaak met schakers duurt het even voordat het tot ze doordringt dat er twee nieuwelingen zijn aangeschoven. Het is niet helemaal de bedoeling dat ons hier alle finesses van het middenspel worden bijgebracht, merken we. De reden wordt later duidelijk: De tienweekse cursus van 2 uur kost 350 dollar voor niet-leden. Da's een dure hobby zo, vandaar het personeel. Goed, dan maar even een etagetje hoger op zoek gegaan naar een bord om gratis te schaken, want gasten zijn hier gewoon welkom.

De speelzalen zijn op de eerste verdieping. Daar treffen we veel netjes geklede schakers aan, maar weinig geschaak. De reden is niet meteen duidelijk. Het lijkt er even op dat we op een receptie doen alsof we zijn uitgenodigd. Of we Svetozar Jovanovic kennen? Nee? Maar jullie zijn wel nu op zijn afscheidsreceptie. Hij blijkt net te zijn overleden, op 86-jarige leeftijd. Hij blijkt een soort lid van verdienste te zijn geweest, en jarenlang schaakcoach. We knopen een paar praatjes aan en schuifelen vriendelijk knikkend naar een fraaie achterkamer, waar we neerploffen op comfortabele stoelen (leest de materiaalcommissie mee?) en achter plastic materiaal (goed geregeld hier, materiaalcommissie!). Verder wordt er dus niet geschaakt in het hele pand, maar voor ons is het tijd om te schaken! Echter niet met een drankje, want in het hele pand is geen bar te vinden, we zien alleen een klein koelkastje in een klein keukentje.

Een uur schaken later verlaten we het pand, met een beetje mixed feelings. Het pand en de mensen ademen schaken, prachtig, maar we hadden graag iets van een Amsterdam West-achtige clubavond meegemaakt. Nee, echt, wij hebben het zo slecht nog niet in het Bilderdijkpark.

De afvaardiging van de SGA in de speelzaal in New York. De speler links kreeg een klein tikkie die avond: 4½-1½.

P.S. Toen ik naderhand de club per e-mail benaderde met het verzoek om wat meer informatie over de overleden schaker, bijvoorbeeld een aardig schaakpotje, vond ik het vreemd dat ik geen reactie ontving (iedere club krijgt blijkbaar de secretaris die het verdient ....). Maar goed, toen ik vervolgens Google vroeg om (schaak)informatie kwam ik erachter dat de zoon van de overleden schaker in de jaren '90 partij was in een hele nare rechtszaak, #metoo, maar dan meer dan in het kwadraat), breed uitgemeten in de landelijke Amerikaanse pers. Waar schaakresearch je allemaal niet naar toe leidt ....

AlphaZero verslaat tabula rasa de beste schaakengine Stockfish!

– door René Pijlman –

Op een mooie lentedag in 1984 stond ik in een printerzaaltje van de faculteit Wiskunde & Informatica van de TU Delft te wachten op het printje van de broncode van mijn programma dat met backtracking het 8-koninginnenprobleem (een schaker zou zeggen: het 8-damesprobleem) moest oplossen. Op hoeveel manieren kun je acht dames op het schaakbord plaatsen zonder dat er twee of meer op dezelfde lijn, rij of diagonaal staan? Dat was een practicumopdracht bij het eerstejaars vak Inleiding Informatica, dat ik als student Elektrotechniek/Computertechniek op de informaticafaculteit volgde. We programmeerden in de programmeertaal Pascal, met behulp van een primitieve tekstverwerker op een tekstterminal die was aangesloten op een minicomputer. Het programma werd voor uitvoering opgestuurd naar een peperdure supercomputer die ergens in de Delftse voorloper van de cloud stond. Vele minuten later ontving je de uitvoer van het programma retour. PC's hadden we nog niet.

Uit de ratelende matrixprinter naast mij rolden lappen Pascal-broncode die onmiddellijk mijn aandacht trokken. Wat was hier in hemelsnaam aan de hand? Uit de hyperactieve printer rolden honderden pagina's met vele duizenden, misschien tienduizenden regels broncode, die er ongeveer als volgt uitzagen:

```
IF centerpawns == 'c4d4e5' and openfile = 'h' THEN
    Knightvalue = knightvalue + 0.03;
ELSE IF centerpawns == 'c4d5e4' and knightrim == FALSE THEN
    IF blackpawns == 'c5d6e5' and blackfianchetto THEN
        blackbishopvalue = blackbishopvalue + 0.07;
```

Hier moest een dolgedraaide schaker bezig zijn, die probeerde al zijn schaakkennis in een computerprogramma te vervatten. Dat kan toch niet waar zijn, dacht ik, dat je per pionstructuur de waarde van alle stukken en configuraties bepaalt? Dan heb je honderdduizenden regels code te schrijven om alle structuren af te dekken. En hoe stel je al die waardes precies in? Het leek me onzin, maar nogal wat informaticastudenten en -onderzoekers waren er bloedserieus mee bezig. Dit schaakprogramma van de TU Delft stond erom bekend dat het niet best schaakte. Clubschakers keurden het destijds geen blik waardig.

Schaakengines

Later werden de computerschaakprogramma's, die we 'engines' gingen noemen, steeds verfijnder, maar de basisprincipes bleven steeds hetzelfde:

- Met slimme stappenplannen (algoritmen) wordt de boomstructuur met alle mogelijke zetten van wit en zwart afgestruind. 'Brute force' wordt dit onderdeel van de schaakengines genoemd, verwijzend naar de grote rekenkracht van de computer.
- Op het eindpunt, op een zekere diepte, wordt de stelling geëvalueerd: hoeveel materiaal heeft elke speler, hoeveel mobiliteit (velden) hebben de stukken, wat is de kwaliteit van de pionstructuur, enzovoorts. Hierbij worden vuistregels en globale schattingen gebruikt, in de informatica spreken we van 'heuristieken'.
- Een openingsboek zorgt ervoor dat de engine goede openingen speelt.
- Speciale algoritmen nemen het over bij bepaalde eindspellen. Soms beschikt een engine over een gigantische database met eindspelstellingen (een 'endgame tablebase'), die door supercomputers is samengesteld door terug te rekenen vanuit alle mogelijke matstellingen. Stellingen in die database kan de engine a tempo perfect spelen, daar komt geen berekening of stellingsbeoordeling meer aan te pas.

Slimme programmeurs codeerden de algoritmen om bord, stukken en spelregels te representeren, zetbomen af te struinen, takken te snoeien, stellingsbeoordelingen in het geheugen te bewaren, en eindspeldatabases te maken. Sterke schakers werden ingeschakeld om openingsboeken te maken en de stellingsbeoordeling te verfijnen.

Vervolgens laat je die computerprogramma's heel veel tegen elkaar schaken, neem je verbeteringen uit de winnende programma's over, en laat je de verliezende programma's in de vergetelheid verdwijnen. Er vond een door de mens gestuurde evolutie van schaakengines plaats. Ondertussen schreed de computertechniek voort en werden computers steeds krachtiger en goedkoper.

We kennen het resultaat. In 1997 won het schaakprogramma Deep Blue op een supercomputer van oud-wereldkampioen Gary Kasparov. Het sterkste schaakprogramma van dit moment, Stockfish, schaakt op een doorsnee PC beter dan de sterkste clubschakers. Op een krachtige computer wint het van grootmeesters (o.a. Nakamura). We zijn er klaar mee. De computer schaakt beter dan de mens, en de tweestrijd mens-machine is niet interessant meer.

Was dit dan het einde van de geschiedenis van het computerschaak?

Nee, er kwam een nieuw begin. Daarvoor zorgen wetenschappers en ingenieurs op het gebied van de Kunstmatige Intelligentie, ofwel Artificial Intelligence (AI). Dit is het deelgebied van de informatica waarin men de computer menselijke dingen wil laten doen, zoals beelden herkennen, vertalen, schaken, gesproken woord herkennen, gesprekken voeren in natuurlijke taal. Zij waren namelijk niet tevreden met de benadering van de schaakengines. Natuurlijk kan een computer schaken als de mens zijn kennis erin stopt en het algoritme simpelweg alle mogelijke zetten langsloopt, maar daar hebben we niet veel aan als we computers moeilijkere dingen willen laten doen dan het simpele schaakspel. En we willen niet 30 jaar bezig zijn met het ontwikkelen van elke vaardigheid.

Tabula rasa

Waarom kan een computer niet leren schaken zoals een kind leert schaken? Het begint met niets, '*tabula rasa*' (Latijn voor schone lei, onbeschreven blad) zeggen ze in de AI. Geen slimme speltheoretische algoritmen, geen openingsboek, geen endgame tablebase, geen stellingsbeoordeling, geen grootmeesterpartijen als voorbeeld, geen schaakkennis. Het kent alleen de spelregels, gaat gewoon schaken, en ontdekt zelf patronen. Daar leert het van, en het gaat steeds beter schaken. Dat is het idee achter '*machine learning*'. Als computers op die manier kunnen leren schaken, dan kunnen ze ook andere dingen leren, was het idee. En schaken is een mooi afgebakend domein om deze technologie te ontwikkelen.

Deep learning

Binnen dat onderzoeksgebied is rond 2012 '*deep learning*' in zwang geraakt. Hierin slaat '*deep*' niet op iets menselijks, maar op een wiskundig groter aantal lagen in de architectuur van een neurale netwerk, een bepaald type algoritmen. *Deep learning* is verantwoordelijk voor de recente stroom innovaties die de ronde doen in de media, zoals zelfrijdende auto's, robots, apparaten die gesproken commando's uitvoeren, etc.

AlphaZero

Op 5 december 2017 ontplofte een spreekwoordelijke bom in de AI- en (computer)schaakwereld. Ontwikkelaars van het bedrijf DeepMind, dat onderdeel is van het Google-conglomeraat, publiceerden een wetenschappelijk artikel waarin zij verslag deden van een nieuw deep learning-programma dat zij hadden ontwikkeld, AlphaZero genaamd, dat in slechts 4 uur tabula rasa had leren schaken en in een match van 100 partijen de sterke schaakengine Stockfish had verslagen met 64-36³.

Het gedoe met schaakengines van de afgelopen 30 jaar wordt in één klap vervangen door een compleet nieuwe technologie. Een computerprogramma leerde in 4 uur, waar de beste schakers ruim 15 jaar over deden. Het is een indrukwekkende mijlpaal in de ontwikkeling van de kunstmatige intelligentie.

---

³ Mastering Chess and Shogi by Self-Play with a General Reinforcement Learning Algorithm, <https://arxiv.org/abs/1712.01815>

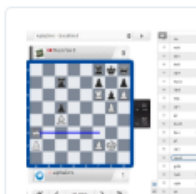
Erwin l'Ami

@erwinlami

Volg je nu

I stand before the ruins of my worldview!

chess24.com @chess24com

Now the era of computer chess engine programming also seems to be over: AlphaZero, developed by @DeepMindAI & @demishassabis, took just 4 hours playing against itself to learn to play better than Stockfish (it won 64:36)! Replay 10 example...

Vertalen uit het Engels

11:04 - 6 dec. 2017

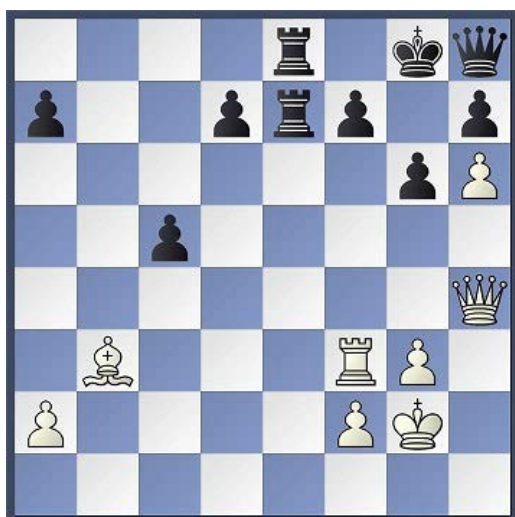
AlphaZero – Stockfish, 3e voorbeeldpartij

In de publicatie van DeepMind staan 10 partijen die AlphaZero en Stockfish in de match hebben gespeeld. Laten we eens kijken naar de derde partij:

Wit: AlphaZero

Zwart: Stockfish

1. Pf3 Pf6; 2. c4 b6; 3. d4 e6; 4. g3 La6; 5. Dc2 c5; 6. d5 exd5; 7. cxd5 Lb7; 8. Lg2 Pxd5; 9. O-O Pc6; 10. Td1 Le7; 11. Df5 Pf6; 12. e4 g6; 13. Df4 O-O; 14. e5 Ph5; 15. Dg4 Te8; 16. Pc3 Db8; 17. Pd5 Lf8; 18. Lf4 Dc8; 19. h3 Pe7; 20. Pe3 Lc6; 21. Td6 Pg7; 22. Tf6 Db7; 23. Lh6 Pd5; 24. Pxd5 Lxd5; 25. Td1 Pe6; 26. Lxf8 Txf8; 27. Dh4 Lc6; 28. Dh6 Tae8; 29. Td6 Lxf3; 30. Lxf3 Da6; 31. h4 Da5; 32. Td1 c4; 33. Td5 De1+; 34. Kg2 c3; 35. bxc3 Dxc3; 36. h5 Te7; 37. Ld1 De1; 38. Lb3 Td8; 39. Tf3 De4; 40. Dd2 Dg4; 41. Ld1 De4; 42. h6 Pc7; 43. Td6 Pe6; 44. Lb3 Dxe5; 45. Td5 Dh8; 46. Db4 Pc5; 47. Txc5 bxc5; 48. Dh4 Tde8

AlphaZero heeft met geheimzinnige manoeuvres een kwaliteit en twee pionnen geofferd, maar waarvoor precies?

49. Tf6!

Voor het eeuwig ingesloten houden van de zwarte dame. Als je Stockfish een paar minuten laat rekenen, dan waardeert hij de stelling nog steeds op 0.00 (volkomen gelijk), maar in de match gaf Stockfish 11 zetten later op.

49. .... Tf8; 50. Df4 a5; 51. g4 d5; 52. Lxd5 Td7; 53. Lc4 a4; 54. g5 a3; 55. Df3 Tc7; 56. Dxa3 Dxf6; 57. gxf6 Tfc8; 58. Dd3 Tf8; 59. Dd6 Tfc8; 60. a4; 1-0.

Dit is een patroon in de gespeelde partijen: AlphaZero 'begrijpt' de waarde van opgesloten en onderontwikkelde stukken veel beter dan Stockfish. Hij speelt dan ook routinematig positionele offers, die Stockfish zelfs na lang rekenen niet op waarde weet te schatten.

De software van AlphaZero is vooralsnog niet openbaar gemaakt en is voorlopig niet beschikbaar op je PC. Het draaide op duizenden speciale computers in de datacenters van Google. Stockfish moest het in de match met veel minder hardware doen, maar een kniesoor die daarop let.

Google-directeur Sundar Pichai vertelde dat hij Artificial Intelligence als de toekomst van Google ziet. Het wil in de toekomst zijn geld niet zozeer verdienen met webadvertenties bij de zoekmachine, maar met AI-toepassingen en -diensten. Schaken was voor Google slechts een tussenstop.

Sesamstraat meets Tata

2018 is nog maar net begonnen, maar wat de redactie van 'Patten!' betreft is bovenstaande foto nu al de schaakfoto van het jaar. In het kader van de vijfde ronde van het Tata-toernooi, speelden de masters op woensdag 17 januari jl. in het Museum voor Beeld en Geluid te Hilversum, waar ze werden verwelkomd door de cast van Sesamstraat. Magnus Carlsen werd door Bert (van Ernie) uitgedaagd om een partij te schaken, en zag er de humor wel van in. Bert koos voor een gewaagde opening en probeerde de wereldkampioen even later te verrassen met het gewaagde (en licht illegale) g5-g3 .... De uitslag van de partij is onbekend gebleven.

Een omstreden logo

– door Dirk Goes –

Van 10 tot en met 28 maart 2018 organiseert de FIDE in Berlijn het kandidatentoernooi, dat de nieuwe uitdager van wereldkampioen Magnus Carlsen moet opleveren. Deze match, met een prijzenfonds van 1 miljoen euro, wordt van 11 tot en met 30 november 2018 in Londen gespeeld. Nu leek het de FIDE een aardig idee om voor de gelegenheid een logo te laten ontwerpen, en in dat kader werd het Russische bedrijf Shuka Design ingeschakeld. Na wat geknutsel kwamen ze met het volgende op de proppen:

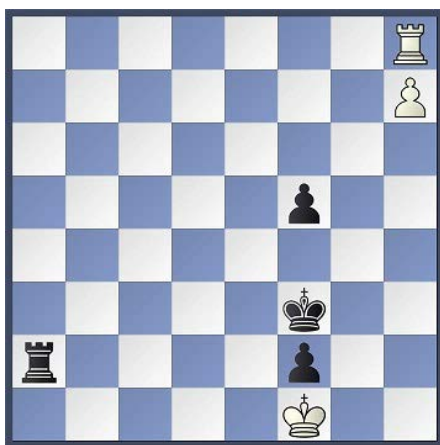
De vergelijking met de Kamasutra dringt zich op .... Nigel Short, die toch al niet bekend staat om zijn ingetogen taalgebruik, twitterde *"Perhaps the organisers are suggesting that they are giving the chess world a good f*****g"*, en minder grofgebekte schakers bestempelden het gewraakte logo als *"pawnographic"*. Weer anderen stoorden zich niet zozeer aan de afbeelding, maar wel aan het feit dat het op het logo getoonde schaakbord 36 velden heeft in plaats van 64. Hoe dan ook, opvallend is het logo zeker!

Schakers!

Op 4 januari 2018 maakte Herbert Tulleken nevenstaande foto tijdens zijn interne competitiepartij tegen Marcel van Lieverlooy. Geen torens maar bierflesjes, want dat is lachen! Na de foto werden de flesjes weer ingeruild voor echte torens, en de partij werd voortgezet alsof er niets was gebeurd. Schakers!

De schoonheid van het spel

Tijdens het toernooi van Oostende (1907) speelde de Fransman (van Russische afkomst) Eugene Znosko-Borovski tegen de Pool Georg Salwe. Zwarts laatste zet was 45. .... Kf3, en de winst lijkt hem niet meer te kunnen ontgaan. Helaas voor hem zit er een diabolische schwindel in de stelling.

46. Ta8! Txa8; 47. h8D!

Dekt toevallig het matveld a1, en na 47. .... Txb8 is het pat!
Salwe legde zich bij het onvermijdelijke neer en sloeg op h8.

Misgekopt

– door Kees Heijnis –

Van Ruud Lubbers (1939-2018) weet ik niet of hij ooit heeft geschaakt. Wel dat hij een echt politiek dier was, althans het grootste deel van zijn carrière. Ondernemer van huis uit, was premier Ruud niet te beroerd voor een snelle sprint achter een inbreker, of om op vrijmoedige wijze de Paus de les te lezen tijdens diens bezoek aan Nederland in 1985. Maar ook de Amerikaanse president Reagan mocht het af en toe weten. Hij had de onbekommerde moed van een optimist en hij schrok er niet voor terug om een uiterst onwelwillend publiek toe te spreken, dat hem bij die gelegenheid ronduit honds behandelde.

Dat was allemaal nog ten tijde van het NATO dubbelbesluit, begin jaren '80. Toen ik in het geruisvolle (standaard) nieuwsbulletin van Radio 1 hoorde dat oud-premier Ruud Lubbers na een korte ziekte in familiale kring was overleden, kreeg ik daar meteen ook het eerste post mortem mee. Men had duidelijk nog geen afgerond verhaaltje klaarliggen, zó vers was het nieuws. Daarom werd er nog wat geïmproviseerd. Door een sportjournalist nog wel, helemaal vanuit Pyeongchang, Zuid-Korea, want het was toch ook nog winterspelen geblazen. Ja, die jongen kende Lubbers nog van eerdere sportevenementen, waar Ruud natuurlijk graag heen ging als regeringsleider; zoals altijd wanneer er iets representatiefs moest gebeuren. Ja, en wat vertel je dan, zo voor je neus weg? Het laatste waarmee onze held in het nieuws kwam. Zoals ik eigenlijk meteen al verwachtte, begon die sportjongen meteen over dat akkefietje met een of andere juffrouw van jaren geleden. Ja, Lubbers was daarom voor hem de koploper van de Me Too-beweging. Toen jaren geleden, ergens rond 2000, de oude minister van buitenlandse zaken van Nederland, Josef Luns, op 93-jarige leeftijd overleed, wist men in een necrologie die de NOS toen uitzond weinig beter over deze meest gedecoreerde Nederlander te melden dan dat hij in zijn jeugd nog een poosje lid was geweest van de NSB. En nu Lubbers weer zó wegzetten!?

Wel opmerkelijk vond ik het, terwijl ik de aardappeltjes in de keuken op matig vuur zette, dat men iemand die zijn land zo lang had gediend, eerst als minister en later als premier, zo behandelde. Waarom zou je je hier in dit land nog voor iets inzetten, als je uiteindelijk toch met stront wordt bedekt? Maar het viel achteraf toch alles mee! Want dat tendentieuze, en overduidelijk op de actualiteit inspelende geluid van deze sportverslaggever, was toch niet *in tune*. Hij liep daarmee kennelijk particulier toch teveel voor de muziek uit. In alle grote landelijke kranten de volgende dag – en zelfs al in de terugblik die men op de tv dezelfde avond nog liet zien – was men uitgesproken positief en welwillend. Er werd over Lubbers gesproken in termen van ‘een moedig premier’ en ook woorden als ‘toegewijd’ kwamen langs.

Dat eerste sportcommentaar was duidelijk misgekopt.

Frans Schoffelman verliest koppositie in Best of the West-toernooi

– door Dirk Goes –

Frans Schoffelman was met 3 uit 3 uitstekend van start gegaan in het Best of the West-toernooi, maar in de vierde ronde verloor hij van Aldo van de Woestijne (Caissa), die nu alleen aan kop gaat met 4 uit 4. Jeroen van Cromsigt en Angelo Spiler (Caissa) achtervolgen hem op een half punt. Onder de driepunters zijn clubgenoten Thomas Hufener, Ansgar Mohnkern en Frans Schoffelman nog niet uitgeschakeld voor een hoge notering. Opvallend vind ik verder de positie van Frits Veenstra, die voorlopig met 2½ uit 4 verschillende op papier sterkere schakers onder zich weet te houden.

In de B-groep is Aleks Varnica de enige met een 100%-score. Naaste belager in deze groep is Pjotr van Nie (Chaturanga) met 3½ uit 4.

De stand in groep A:

		Score	Rating	TPR			Score	Rating	TPR
1.	Aldo van de Woestijne	4	1954	2649	33.	Sierk Kanis	2	1898	1787
2.	Jeroen Cromsigt	3½	1932	2637	34.	Rob Scheermeijer	2	1877	1780
3.	Angelo Spiler	3½	2064	2201	35.	Timo Yeh	2	1650	1777
4.	Thomas Hufener	3	1910	2533	36.	Carel van Alphen	2	1715	1754
5.	Johnny de Kraker	3	1921	2502	37.	Ben Wijgers	2	2013	1707
6.	Jonathan van Nie	3	1833	2127	38.	Paul van Haastert	2	1912	1674
7.	Frans Schoffelman	3	2038	2083	39.	Peter Hoomans	2	1889	1669
8.	Marc Overeem	3	2241	2070	40.	Di Cheng	1½	1781	2086
9.	Camilo Guzman	3	1915	2025	41.	David Laan	1½	1814	1838
10.	Dick van der Eijk	3	1915	2013	42.	Casper Hoorn	1½	1660	1816
11.	Roel van Duijn	3	1977	1990	43.	Leo Littel	1½	1875	1812
12.	Ansgar Mohnkern	3	1941	1988	44.	Anneke Schol-Grin	1½	1645	1805
13.	Jan Winsemius	2½	1880	2005	45.	Rob van Praag	1½	1714	1785
14.	Ailko van der Veen	2½	1745	1980	46.	Jan Timmerman	1½	1717	1772
15.	Frits Veenstra	2½	1671	1973	47.	Maarten Mellegers	1½	1779	1750
16.	Remco Hillebrandt	2½	2020	1962	48.	Hans Koonings	1½	1639	1743
17.	Almar Sternau	2½	1919	1934	49.	Arie van Walraven	1½	1622	1624
18.	Mark Bloem	2½	2035	1908	50.	Tony Lith	1½	1686	1619
19.	Jildo Kalma	2½	1881	1880	51.	Tom Meintser	1½	1911	1575
20.	Piet Kooiman	2½	1891	1862	52.	Jeannot Tuijnman	1	1686	1730
21.	Steve Michel	2½	2003	1847	53.	Gijs Markus	1	1695	1697
22.	Ticho Cornelisse	2½	2037	1839	54.	Bas van den Berg	1	1639	1653
23.	Jan Schol	2½	1763	1835	55.	René Nooteboom	1	1720	1639
24.	Sven Pronk	2	2056	2605	56.	Adrienne Cramer	1	1690	1593
25.	Gerie Opgenhaffen	2	1755	2010	57.	Tony van Dijk	1	1647	1565
26.	Kees Sterrenburg	2	1897	2006	58.	Luuk Hoogeveen	1	1653	1505
27.	Gert-Jan Goedhart	2	1888	1943	59.	Himmet Obut	1	1690	1155
28.	Bruun van de Laar	2	1888	1863	60.	Gerard Kuijs	1	1659	1030
29.	Jasper Dekker	2	1819	1862	61.	Rommert Bakker	½	1685	1499
30.	Eline Roebers	2	1805	1855	62.	Djon Spelbrink	½	1831	1264
31.	Mark Gerver	2	1650	1842	63.	Martin Rekelhof	½	1650	949
32.	Rob Bodicker	2	2086	1827	64.	Jan Koopman	0	1696	1009

De stand in groep B:

		Score	Rating	TPR			Score	Rating	TPR
1.	Aleks Varnica	4	1557	2354	29.	Hans Spanjersberg	2	1597	1399
2.	Pjotr van Nie	3½	1651	1766	30.	Arno van Smeden	2	1600	1373
3.	David Spaan	3	1483	1734	31.	Wilfred Heap	2	1470	1369
4.	Paul Koks	3	1653	1724	32.	Joop Gijsbers	2	1442	1316
5.	Kwesi Menyah	3	1698	1701	33.	Konrad Groen	2	1459	1265
6.	Jan de Heer	3	1641	1700	34.	Willem Toutenhoofd	2	1256	1257
7.	Harrie Boom	3	1597	1650	35.	Maarten Roos	2	1460	1218
8.	Bert Dreef	3	1480	1597	36.	Richard van der Veur	2	816	–
9.	Peter Elisen	3	1607	1596	37.	Rob Thijssing	1½	1596	1456
10.	Bert Bergshoeff	3	1481	1485	38.	Milo Broerse	1½	1200	1438
11.	David Bakker	2½	1589	1741	39.	Karel Beentjes	1½	1465	1342
12.	Arthur Arakelyan	2½	1000	1673	40.	Martijn van der Wel	1½	1400	1326
13.	Marjolein Aarten	2½	1364	1644	41.	Debby Nieberg	1½	1475	1255
14.	Daan Poldermans	2½	1542	1601	42.	Henk van de Berg	1½	1438	1178
15.	Hans Kooi	2½	1677	1570	43.	Willy Au	1½	1000	1166
16.	Rogier Verkaik	2½	1659	1557	44.	Pieter Dijker	1½	1396	1154
17.	Sander van de Wiel	2½	1608	1527	45.	Ruud Mercks	1	1404	1444
18.	Willem Maarsch' weerd	2½	1490	1512	46.	Willem Spaan	1	1311	1198
19.	Roald Vos	2½	1219	1487	47.	Ralph Sanders	1	1315	1090
20.	Thijs Boon	2½	1432	1343	48.	Roel Polak	1	1049	1043
21.	Ger Dekker	2½	1381	1328	49.	Karel van Hattum	1	1254	677
22.	Bert van de Laar	2½	1602	1300	50.	Bert-Jan Melchers	1	1363	585
23.	Nanne Kingma	2	1423	2112	51.	Steve Koot	1	800	400
24.	John Spaan	2	1412	1520	52.	Anneke Wiggelendam	½	1270	1009
25.	Michiel van Eijken	2	1466	1480	53.	Marcella Mercks	½	843	873
26.	Rob Lange	2	1333	1433	54.	Gre Blokker	½	813	342
27.	Vahe Stepanian	2	1170	1419	55.	Eric Cordero Castillo	0	1400	859
28.	Rob Baas	2	1140	1415	56.	Bart Rozeboom	0	904	504

*Maar dat schaakbord bleef tot verdacht.
Hij was toch geen intellectueel of iets
dergelijks?*

Gerard Reve, uit 'Het boek van violet en dood'.

Bij de FIDE is het altijd gezellig!

- door Dirk Goes -

Het WK blitz en rapid, dat van 26 tot en met 30 december 2017 in de Saudi-Arabisch hoofdstad Riyadh werd georganiseerd, was niet vrij van controversie omdat ieder weldenkend mens de ethische vraag moest beantwoorden of het nou wel zo'n goed idee was om te schaken in een land waar mensenrechten met voeten worden getreden. Wat mij betreft is dat een retorische vraag, maar ik gun iedereen de vrijheid daar anders over te denken. Saudi-Arabië is sowieso geen schaakland. De op papier sterkste speler, ene Ahmed Al Ghamdi, heeft een rating van, met alle respect, slechts 2159, en een ratinglijst voor vrouwen is er niet. Die mogen immers niet schaken ....

Vroeger, toen alles beter was, werden er met enige regelmaat grote internationale toernooien in Nederland georganiseerd, zoals de Schaakolympiade van 1954 in de Amsterdamse Apollohal, maar de kosten die dit soort evenementen met zich meebrengen is voor een land als Nederland domweg niet meer op te brengen. In Saudi-Arabië, waar de oliedollars tegen de plinten opklotsen, kennen ze dit soort problemen niet. Het land deed de FIDE een aantrekkelijk bod (lees: een riant prijzenfonds van 2 miljoen dollar) en de wereldschaakbond was zo enthousiast dat ze de Saudi's meteen maar toestemming gaven om het toernooi ook de komende twee jaar te organiseren.

De meeste wereldtoppers reageerden schouderophalend. Ach ja, die mensenrechten, die waren natuurlijk verre van ideaal, maar het vette prijzengeld en de secundaire voorwaarden (gratis huisvesting en gratis vliegtickets) smoorden alle bezwaren in de kiem. Hikaru Nakamura was één van de weinige toppers die zich principieel toonde. Hij twitterde het volgende:

"To organize a chess tournament in a country where basic human rights aren't valued is horrible. Chess is a game where all different sorts of people can come together, not a game in which people are divided because of their religion or country of origin."

Bij de vrouwen was de Oekraïense Anna Muzychuk, de regerend wereldkampioene in zowel rapid als blitz, de grootste afwezige. In februari 2017 had ze in Iran al eens meegedaan aan het WK voor dames, en de gedachte nog eens met een hoofddoek te moeten rondlopen was voor haar onverteerbaar. Ze schreef het volgende op facebook:

"FIDE has announced World Rapid and Blitz Chess Championships to be organized in the end of this year in Saudi Arabia. First Iran, then Saudi Arabia. Wondering where the next Women's World Championships will be organized. Despite of the record prize fund, I am not going to play in Riyadh, which means losing two world champion titles. To risk your life, to wear abaya all the time?? Everything has its limits and headscarves in Iran was more than enough."

Tja, de islamitische wetten zijn streng, dat is bekend. Maar het moet gezegd: in Riyadh was de hoofddoek voor de vrouwelijke deelnemers aan het WK niet verplicht zolang ze in het hotel en de speelzaal bleven, daarbuiten wel.

Bij de opening van het toernooi hield FIDE-bobo Makropoulos een bevlogen toespraak met allerlei mooie maar gratuite woorden. Neem de volgende zin:

"We are one family and we believe that our sport should develop peace and friendship among the people."

Hear hear, one family, peace and friendship, toe maar! Daar kun je je toch geen buil aan vallen? Jammer was wel dat de Israëlische schakers zijn woorden niet konden horen, want die waren er niet .... Zeven van hen hadden visa aangevraagd, maar de Saudische regering nam niet eens de moeite daarop te reageren, laat staan negatief. De Israëlische minister van Cultuur en Sport, Miri Regev, ontstak daarop in woede en stuurde de FIDE een brief op poten met daarin de eis om Saudi-Arabië de organisatie van de WK's van 2018 en 2019 te ontnemen. Zo niet, dan zal de zaak worden aangekaart bij het Hof van Arbitrage voor Sport in Lausanne. De Israëlische grootmeester Emil Sutovsky wees er fijntjes op dat het WK in strijd was met de eigen beginselen van de FIDE, in het bijzonder met punt 1.2a van het handvest. Dat luidt als volgt:

FIDE events may be hosted only by federations where free access is generally assured to representatives of all federations.

In dit tumult zou je het bijna vergeten, maar er werd nog geschaakt ook. Het WK rapid werd bij de mannen gewonnen door Viswanathan Anand, terwijl Magnus Carlsen de sterkste was bij het blitz. Bij de dames ging de titel in het rapid naar de Chinese Wenjun Ju, en in het blitz naar de Georgische Nana Dzagnidze. Jorden van Foreest, de enige Nederlandse deelnemer, scoorde bij het rapid 7 uit 15 en in het blitz 10 uit 21.

Overigens ben ik van mening dat Nederland uit de FIDE moet stappen en het voortouw zou moeten nemen voor de oprichting van een bond voor fatsoenlijke landen.

SGA Open snelschaaktitel naar Rotterdam!

– door Dirk Goes –

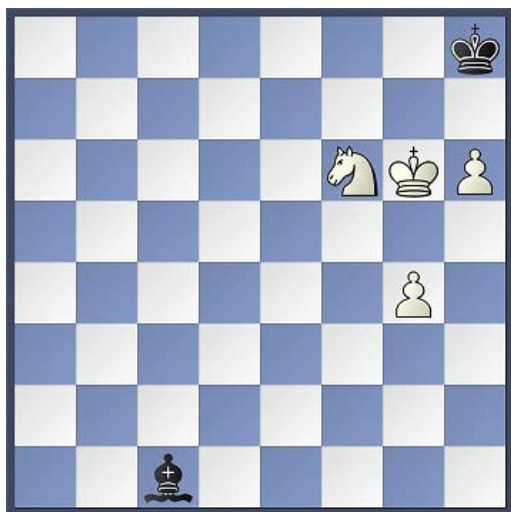
Traditioneel organiseert de SGA op de laatste zaterdag van het jaar haar Open Snelschaakkampioenschap. Vorig jaar konden er 68 deelnemers worden verwelkomd, ditmaal nog maar 50, een dalende trend die al jaren waarneembaar is. Hoe die te stoppen? Mocht iemand een leuk idee hebben, gelieve dan contact op te nemen met Adrienne Cramer, die u met belangstelling te woord zal staan.

De voorrondes werden gespeeld volgens het Amsterdams systeem. Vorig jaar had ik daar nog een opbouwend kritisch stuk over geschreven (zie de 'Patten!' van maart 2017, bladzijde 26) en terloops een lans gebroken voor omschakeling naar een Zwitsers systeem waar de computer elke ronde een verse indeling ophoest. Het is betreurenswaardig te moeten constateren dat het SGA-bestuur had gemeend te moeten blijven volharden in het Amsterdams systeem. Volgend jaar dan maar?

In de finalegroep A was GM Dimitri Reinderman de hoogste ratinghouder (2558), terwijl op grond van resultaten uit het verleden Hing Ting Lai (2433) de te kloppen man was. Dat gebeurde: met een score van 8 uit 9 ging de titel naar het nog maar 15-jarige Rotterdamse talent Liam Vrolijk (2420). De tweede plaats werd met 7 uit 9 gedeeld door Dimitri en Hing Ting. De B-groep werd een prooi voor Paul Hummel (Caissa), die slechts een halve afstand aan Joost van Steenis (Laurierboom).

Zelf belandde ik in de finalegroep C, waar ik gezelschap kreeg van clubgenoten Thomas Hufener en Marlo Coolen. Ik won van Thomas (of, liever gezegd: hij verloor van zichzelf door in gewonnen stelling een onreglementaire zet te doen), maar tegen Marlo kwam ik niet verder dan remise. In onderstaande stelling had hij een aardige truc:

Wit:	Dirk Goes
Zwart:	Marlo Coolen

Ik dacht hier de partij relaxed uit te schuiven en speelde zorgeloos de g-pion een veldje vooruit. Marlo reageerde alert met Lxg5! en we barstten allebei in lachen uit want na Kxg5 is het pat! Marlo: "Ik zat er al een tijdje op te loeren ...."

Ik eindigde op 5 uit 9, Marlo op 4½, en Thomas op 4. Onze groep werd gewonnen door Rob Bödicker (Caissa).

In de D-groep behaalde Floris Golbach een aardige score van 6½ uit 9, maar genoeg voor de winst was het niet. Die ging met 7½ uit 9 naar de jeugdige Chi Yun Cchung (LSG). Groep E ten slotte werd met 8½ uit 9 een prooi voor Khoi Pham (VAS).

Afsluitend kon worden teruggeblikt op een leuk toernooi, dat veel meer deelnemers verdient dan de 50 die er nu waren.

KNSB Ratinglijst per 1 februari 2018

Op naam	1 febr. 2018	1 nov. 2017	1 aug. 2017	1 mei 2017	1 febr. 2017
Aarten, Marjolein	1442	1399	1364	1314	1329
Adamson, Rob	1150	1163	1163	1148	1098
Balhuizen, Hans	1566	1535	1535	1535	1548
Basygit, Göksel	1617	1617	1617	1649	1674
Berg, Bas van den	1639	1639	1639	1648	1638
Berg, Henk van de	1430	1438	1438	1398	1376
Berg, Jeroen van den	2021	1997	1989	1996	1998
Berg, Jo van den	1354	1305	1305	1326	1343
Berg, Steef van de	1320	1320	1320	1356	1356
Blok, Gerard	1365	1365	1364	1364	1322
Blokker, Gre	811	812	813	814	818
Boellaard, George	1753	1714	1714	1734	1747
Boer, Bart de	1656	1634	1634	1622	1630
Bonoo, Iwan	1917	1929	1927	1962	1946
Boon, Thijs	1417	1432	1432	1429	1456
Bruinsma, Hilbrand	1624	1624	1624	1613	1588
Coolen, Marlo	1691	1723	1723	1733	1741
Cramer, Adrienne	1588	1685	1690	1702	1684
Cromsigt, Jeroen	1940	1943	1932	1929	1925
Dekker, Erik	1856	1867	1867	1862	1862
Dekker, Ichelle	1418	1418	1390	1225	1249
Dekker, Jasper	1819	1819	1819	1639	1573
Dreef, Bert	1496	1480	1480	1526	1428
Eisses, Job	1357	1319	1319	1316	1310
Elliyasa, Mehmet	1792	1807	1807	1767	1707
Flikweert, Cees	1536	1528	1528	1521	1519
Fransz, Jeroen	1076	1095	1095	1077	1105
Gerritsen, Andy	1830	1828	1828	1818	1804
Goedhart, Gert-Jan	1908	1893	1888	1891	1872
Goes, Dirk	1885	1886	1886	1842	1847
Golbach, Floris	1904	1909	1883	1892	1830
Groen in 't Wout, Partipan	1727	1704	1704	1718	1769
Grondsma, Mark	2057	2069	2045	2045	2045
Gijsbers, Joop	1396	1432	1442	1475	1490
Haastere, Rob van	1765	1765	1765	1754	1764
Hall, Tony	1471	1471	1480	1480	1474
Hattum, Karel van	1243	1249	1254	1255	1231
Heer, Jan de	1639	1646	1641	1639	1677
Heijnis, Kees	1485	1485	1485	1488	1498
Helmer, Paul	1878	1860	1860	1847	1835
Helmers, Wim	1995	2035	2025	2027	2066
Hersperger, Olivier	1778	1756	1756	1756	1768
Heyden, Jan van der	1339	-	-	-	-
Hillebrandt, Remco	2000	2006	2020	2025	2042
Hoorn, Casper	1691	1701	1660	1626	1636
Hufener, Thomas	1896	1917	1910	1849	1814
Jaarsveld, Jos	1337	1343	1343	1343	1328
Jongh, Benno de	2004	1960	1936	1987	1954
Kalma, Jildo	1843	1829	1881	1904	1903
Kelch, Henk	1594	1594	1594	1594	1594
Kemper, Ger	1639	1658	1653	1637	1603
Kersbergen, Ronald	1573	1573	1573	1561	1557
Kingma, Nanne	1449	1423	1423	1428	1422
Klein, Ron	1975	1964	1965	1982	1979
Kooiker, Jos	1855	1869	1869	1869	1881

	1 febr. 2018	1 nov. 2017	1 aug. 2017	1 mei 2017	1 febr. 2017
Kooiman, Piet	1853	1896	1891	1885	1895
Kooiman, Tobi	2057	2062	2074	2054	2054
Kotmans, Rob	1904	1914	1914	1901	1894
Laar, Bert van de	1602	1582	1602	1588	1576
Lieverlooy, Marcel van	1556	1563	1563	1550	1558
Lingbeek, Olivier	1466	1466	1466	1463	1451
Littel, Leo	1903	1853	1875	1965	1973
Loermans, Thijs	1525	1532	1532	1543	1520
Looijen, Jan	1288	1280	1280	1321	1376
Lubbers, Johan	2027	2030	2030	2037	2047
Manuel, Peter	1982	1967	1967	1997	2003
Marcus, André	1470	1478	1478	1464	1470
Meiboom, Cees	2012	-	-	-	-
Mercks, Marcella	836	842	843	843	844
Meuwissen, Marc	1809	1835	1835	1831	1811
Mohnkern, Ansgar	1966	1986	1941	1941	1949
Muller, Stephan	1773	1773	1773	1773	1782
Nagel, Yvette	1963	1933	1931	1922	1929
Nieuwenbroek, Mark	1897	1897	1897	1886	1896
Obut, Himmet	1708	1681	1690	1726	1721
Pavoorde, Frank van de	1755	1792	1795	1813	1801
Peereboom, Michiel	1602	1617	1617	1617	1617
Pieterman, Gerald van de	1529	1553	1553	1571	1580
Pijlman, René	1896	1856	1886	1892	1879
Pronk, Sven	2048	2067	2056	2046	2053
Roelofs, Marcel	1373	1373	1373	1373	1410
Roos, Maarten	1467	1460	1460	1425	1412
Rozeboom, Bart	900	903	904	889	873
Sanders, Ralph	1308	1308	1315	1285	1172
Scheermeijer, Paul	1915	1921	1921	1913	1908
Scheermeijer, Rob	1876	1877	1877	1890	1905
Schelhaas, David	1847	1838	1838	1837	1809
Schievels, Dick	1679	-	-	-	-
Schoffemeer, Frans	2083	2046	2038	2055	2081
Schuur, Jan	1938	1951	1951	1961	1985
Segers, Ron	1377	1377	1377	1377	1377
Spanjersberg, Hans	1579	1591	1597	1616	1621
Spelbrink, Djon	1803	1831	1831	1824	1837
Streef, Jan Pieter	1639	1655	1655	1657	1659
Tadrous, George	1331	1322	1358	1366	1410
Theunissen, Marjolein	1782	1782	1782	1773	1765
Thijssing, Rob	1593	1596	1596	1590	1542
Tieleman, Wouter	1630	1630	1630	1625	1609
Tulleken, Herbert	1538	1543	1543	1542	1578
Tuyl, Wim van	1876	1808	1808	1814	1826
Veenstra, Frits	1758	1678	1671	1702	1697
Veerbeek, Wessel	1810	1831	1841	1855	1835
Venema, Pieter	1559	1520	1520	1520	1520
Visser, Tom	1784	1779	1779	1780	1765
Visser, Willem	1364	1364	1364	1357	1374
Vries, Silvia de	1268	1268	1268	1268	1268
Walraven, Arie van	1582	1613	1622	1611	1615
Warmerdam, Jan	1120	1131	1131	1123	1086
Wiel, Sander van de	1615	1608	1608	1639	1646
Wilde, Jan de	1199	1199	1199	1177	1177
Winsema, Jan	1906	1890	1880	1857	1860
Wolgen, Remco	1693	1693	1693	1693	1693
Zwartjes, Maarten	1382	1368	1368	1368	1385

Op sterkte

Schoffelman, Frans	2083	Meuwissen, Marc	1809	Flikweert, Cees	1536
Grondsma, Mark	2057	Spelbrink, Djon	1803	Pieterman, Gerald van de	1529
Kooiman, Tobi	2057	Elliyasa, Mehmet	1792	Loermans, Thijs	1525
Pronk, Sven	2048	Visser, Tom	1784	Dreef, Bert	1496
Lubbers, Johan	2027	Theunissen, Marjolein	1782	Heijnis, Kees	1485
Berg, Jeroen van den	2021	Hersperger, Olivier	1778	Hall, Tony	1471
Meiboom, Cees	2012	Muller, Stephan	1773	Marcus, André	1470
Jongh, Benno de	2004	Haastere, Rob van	1765	Roos, Maarten	1467
Hillebrandt, Remco	2000	Veenstra, Frits	1758	Lingbeek, Olivier	1466
Helmers, Wim	1995	Pavoorde, Frank van de	1755	Kingma, Nanne	1449
Manuel, Peter	1982	Boellaard, George	1753	Aarten, Marjolein	1442
Klein, Ron	1975	Groen in 't Wout, Partipan	1727	Berg, Henk van de	1430
Mohnkern, Ansgar	1966	Obut, Himmet	1708	Dekker, Ichelle	1418
Nagel, Yvette	1963	Wolgen, Remco	1693	Boon, Thijs	1417
Cromsigt, Jeroen	1940	Coolen, Marlo	1691	Gijsbers, Joop	1396
Schuur, Jan	1938	Hoorn, Casper	1691	Zwartjes, Maarten	1382
Bonoo, Iwan	1917	Schievels, Dick	1679	Segers, Ron	1377
Scheermeijer, Paul	1915	Boer, Bart de	1656	Roelofs, Marcel	1373
Goedhart, Gert-Jan	1908	Berg, Bas van den	1639	Blok, Gerard	1365
Winsemius, Jan	1906	Heer, Jan de	1639	Visser, Willem	1364
Golbach, Floris	1904	Kemper, Ger	1639	Eisses, Job	1357
Kotmans, Rob	1904	Streef, Jan Pieter	1639	Berg, Jo van den	1354
Littel, Leo	1903	Tieleman, Wouter	1630	Heyden, Jan van der	1339
Nieuwenbroek, Mark	1897	Bruinsma, Hilbrand	1624	Jaarsveld, Jos	1337
Hufener, Thomas	1896	Basygit, Göksel	1617	Tadrous, George	1331
Pijlman, René	1896	Wiel, Sander van de	1615	Berg, Steef van de	1320
Goes, Dirk	1885	Laar, Bert van de	1602	Sanders, Ralph	1308
Helmer, Paul	1878	Peereboom, Michiel	1602	Looijen, Jan	1288
Scheermeijer, Rob	1876	Kelch, Henk	1594	Vries, Silvia de	1268
Tuyl, Wim van	1876	Thijssing, Rob	1593	Hattum, Karel van	1243
Dekker, Erik	1856	Cramer, Adrienne	1588	Wilde, Jan de	1199
Kooiker, Jos	1855	Walraven, Arie van	1582	Adamson, Rob	1150
Kooiman, Piet	1853	Spanjersberg, Hans	1579	Warmerdam, Jan	1120
Schelhaas, David	1847	Kersbergen, Ronald	1573	Fransz, Jeroen	1076
Kalma, Jildo	1843	Balhuizen, Hans	1566	Rozeboom, Bart	900
Gerritsen, Andy	1830	Venema, Pieter	1559	Mercks, Marcella	836
Dekker, Jasper	1819	Lieverlooy, Marcel van	1556	Blokker, Gre	811
Veerbeek, Wessel	1810	Tulleken, Herbert	1538		

FIDE Ratinglijst per 1 maart 2018

Op naam

Aarten, Marjolein	1562	Hersperger, Olivier	1798	Meuwissen, Marc	1875
Berg, Jeroen van den	2021	Hillebrandt, Remco	1957	Mohnkern, Ansgar	1928
Bonoo, Iwan	1922	Hufener, Thomas	1935	Nagel, Yvette	1984
Coolen, Marlo	1798	Jongh, Benno de	1969	Peereboom, Michiel	1731
Cramer, Adrienne	1522	Kalma, Jildo	1904	Pijlman, René	1894
Cromsigt, Jeroen	1960	Klein, Ron	2038	Pronk, Sven	2034
Dekker, Jasper	1732	Kooiman, Piet	1929	Scheermeijer, Rob	1879
Dreef, Bert	1580	Kooiman, Tobi	2069	Schoffelman, Frans	2078
Goes, Dirk	1905	Kotmans, Rob	2044	Spanjersberg, Hans	1619
Golbach, Floris	1946	Laar, Bert van de	1679	Tieleman, Wouter	1760
Grondsma, Mark	2080	Littel, Leo	1950	Tuyl, Wim van	1900
Gijsbers, Joop	1532	Lubbers, Johan	2052	Veenstra, Frits	1827
Hattum, Karel van	1389	Manuel, Peter	2037	Walraven, Arie van	1541
Helmers, Wim	2065	Meiboom, Cees	1788	Winsemius, Jan	1863

Op sterkte

Grondsma, Mark	2080	Littel, Leo	1950	Coolen, Marlo	1798
Schoffelman, Frans	2078	Golbach, Floris	1946	Hersperger, Olivier	1798
Kooiman, Tobi	2069	Hufener, Thomas	1935	Meiboom, Cees	1788
Helmers, Wim	2065	Kooiman, Piet	1929	Tieleman, Wouter	1760
Lubbers, Johan	2052	Mohnkern, Ansgar	1928	Dekker, Jasper	1732
Kotmans, Rob	2044	Bonoo, Iwan	1922	Peereboom, Michiel	1731
Klein, Ron	2038	Goes, Dirk	1905	Laar, Bert van de	1679
Manuel, Peter	2037	Kalma, Jildo	1904	Spanjersberg, Hans	1619
Pronk, Sven	2034	Tuyl, Wim van	1900	Dreef, Bert	1580
Berg, Jeroen van den	2021	Pijlman, René	1894	Aarten, Marjolein	1562
Nagel, Yvette	1984	Scheermeijer, Rob	1879	Walraven, Arie van	1541
Jongh, Benno de	1969	Meuwissen, Marc	1875	Gijsbers, Joop	1532
Cromsigt, Jeroen	1960	Winsemius, Jan	1863	Cramer, Adrienne	1522
Hillebrandt, Remco	1957	Veenstra, Frits	1827	Hattum, Karel van	1389

25 vragen aan .... Rob van Haastere!

Geboren?

Amsterdam, op 20 februari 1963, als Bernardus Johannes van Haastere, met roepnaam 'Robert', schiet mij maar lek.

Van wie heb je schaken geleerd? Hoe oud was je toen?

Het was de tijd van Ton Sijbrands, dus ik moet ongeveer 10 jaar oud zijn geweest. Op school en in mijn buurt had ik iedereen verpletterd met dammen, dus daar was niets meer aan. In een oude spelletjesdoos zat aan de andere kant van het dambord een ander spelletje, dat leek me ook wel aardig. Met behulp van de spelregels heb ik het toen geleerd, dat

viel overigens niet mee. Proefondervindelijk kan ik dus beamen dat schaken moeilijker is dan dammen, zoals iedereen inmiddels wel weet.

Wat is je beste karaktereigenschap?

Als ik mijn zinnen ergens op heb gezet ben ik er lastig vanaf te brengen, dus zeg maar mijn doorzettingsvermogen.

En je slechtste?

Ik ben absoluut een slechte verliezer, daar heb ik een bloedhekel aan. Bijna alles is toegestaan om een overwinning over de streep te trekken.

Beste film?

Net als muziek hangt dit erg af van mijn stemming. Een mierzoete romcom als 'Love Actually' tijdens Kerst is bijna een *must*, terwijl een lekkere actiefilm als 'John Wick 2' ook niet te versmaden is. De klassieke *bad guy*, een sterk script, prachtige scenes, goede acteurs .... ongelooflijk zeldzaam slecht. Serieus, mijn toppers zijn klassiekers als The deer hunter, Once upon a time in the west, The green mile, La vita è bella en Das Leben der Anderen.

Favoriete acteur?

Daar ben ik niet van, het kan mij niet schelen wie de rollen spelen, als er maar sprake is van een goed verhaal en chemie.

Favoriete actrice?

Idem met vorige vraag.

Favoriete schrijver?

Thrillers en crime zijn mijn favoriete genres. Ik heb alles gelezen van Michael Connelly, Michael Berg, Linwood Barclay en Lars Kepler, dus die zijn verreweg favoriet. Af en toe een David Baldacci, Dan Brown of Harlan Coben. Met gemiddeld één boek van deze schrijvers per jaar hou ik het tempo mooi vol. Enne, natuurlijk allemaal ebooks, scheelt kilo's in de koffers en je hebt altijd genoeg te lezen bij je.

Favoriete schilder of kunstenaar?

Mmhh, een echte kunstkenner ben ik niet. Toen we op de lagere school verplicht naar het museum moesten, ben ik het Stedelijk uitgezet omdat ik het werk van Karel Appel belachelijk maakte. Nu, tig jaren verder, ben ik niet veel veranderd, ik heb niets met conceptuele kunst en ander vaag geleuter. De oude meesters daarentegen kan ik wel waarderen.

Wie is je favoriete schaker aller tijden?

Bobby Fischer, zonder enige twijfel. Ongekend wat die man in zijn tijd en bijna geheel op eigen kracht heeft gepresteerd.

Voor welk TV-programma blijf je thuis?

Thuis blijven voor een TV-programma doe ik zelden, maar ik kijk wel graag afleveringen terug van: Ik vertrek, Help mijn man is klusser, en De rijdende rechter. Geen beter vermaak dan leedvermaak, heerlijk dat geklungel!

Hoeveel uur per week besteed je gemiddeld aan schaakstudie?

Dat gaat met pieken en dalen. Hoe meer ik speel, hoe meer ik aan studie doe, vaak tactische oefeningen, maar ook diepe analyses. Dat kan dan wel 10 uur per week zijn. Alleen heb ik ook maanden dat ik niets doe en alles weer vergeet, en van vooraf aan kan beginnen.

Op welke partij stem je?

Met de versnippering in het politieke landschap denk ik dat het steeds minder uitmaakt op welke partij je stemt. Iedereen moet met elkaar samenwerken en de partijstandpunten worden onderling uitgeruild. Ik stem wel altijd op een linkse partij.

Naar welke muziek luister je het liefst?

Een leven zonder muziek is voor mij ondenkbaar, het is sfeerbepalend. Thuis en in de auto staat er altijd muziek aan. Welke muziek ik luister is erg afhankelijk van mijn stemming. Ik ben erg breed georiënteerd, van AC/DC, Hazes tot aan klassieke muziek. Maar rap of techno draai ik wel stevast de nek om, wat een bagger.

Wat is je favoriete sport naast schaken?

Ik kijk altijd graag naar Formule 1 en de bergetappes in de Tour de France.

Welke hobby's beoefen je in je vrije tijd?

Muziek luisteren, films kijken, boeken lezen, en voor de conditie naar de sportschool.

Welke krant lees je serieus?

Wat een onzinnige vraag, hoezo serieus? De vraag moet natuurlijk zijn 'Welke krant lees je?', eventueel met de toevoeging 'het liefst'. Maar de toevoeging 'serieus' vind ik veel te pretentius en onzinnig. In de vraagstelling zit een vooroordeel dat mij niet bevalt, waarde interviewer! (*point taken* ☺, DG).

Op welke leeftijd speelde je je eerste serieuze partij?

Puh, dat zou ik echt niet meer weten, iedere partij is belangrijk.

Wat is het beste toernooiresultaat dat je ooit hebt geboekt?

Eigenlijk speel ik erg weinig toernooien. Het enige toernooi waar ik al een jaar of 20 aan meedoe is Gent, maar dat zie ik meer als een schakende vakantie. Mijn rating is gebaseerd op externe partijen in de SGA-competitie.

Bij wie zou je graag vergif in de thee willen doen?

Ik ken zeer weinig mensen die thee drinken. Een tante van mij zegt altijd "Thee, daar zijn hele families gek van geworden". Maar een wereld zonder malloten als Trump of godsdienstwaaninnigen zou mijns inziens een stuk beter zijn.

Ben je gelovig c.q. bijgelovig?

Nee, integendeel, ik heb er een gruwelijke hekel aan. Iets meer respect voor elkaar, leven en laten leven. Simpel.

Wat is je favoriete vakantieland?

Een favoriet vakantieland heb ik niet. Het bezoeken van onbekende landen of steden vind ik juist erg leuk.

Wat eet je het liefst?

Biefstuk met champignons en gebakken aardappeltjes, heerlijk.

Wat drink je het liefst?

Simpel, koffie en bier. Met het motto: 'Als het gratis is zeg ik geen nee, als het gratis is geef mij er dan maar twee ☺'.

Wat mis je op de club?

Missen doe ik niet echt iets, ik denk dat we goed bezig zijn bij Amsterdam West. Wat wel leuk zou zijn, maar of dat bij ons past is zeer de vraag, zou een sterk team met (groot)meesters zijn. Maar nu ik er wat langer over nadenk: muziek in de barruimte in plaats van TV met darts of een andere dubieus nachtprogramma.

De rekbaarheid van de deadline

– door Dirk Goes –

Als redacteur van de Patten! streef ik ernaar om het blad eens per kwartaal te doen verschijnen. Een paar weken ervoor stuur ik daartoe een mailtje naar mijn medeschrijvers om een deadline aan te kondigen. In de praktijk is die deadline nog nooit gehaald, er is altijd wel iemand die meer tijd nodig heeft. Soepel als ik ben stem ik daar altijd mee in.

De deadline voor dit nummer van Patten! was oorspronkelijk vastgesteld op woensdag 28 februari, en zoals gebruikelijk een weekje opgeschoven, naar woensdag 7 maart. Van Herbert Tulleken verwachtte ik nog een bijdrage, maar toen ik te middernacht in mijn mailbox keek, zag ik dat die leeg was, op wat junkmail na. Een tikje teleurgesteld begaf ik me te ruste, maar toen ik de volgende morgen wakker werd, ontdekte ik dat Herbert toch nog een mailtje had gestuurd. Weliswaar officieel te laat, maar wie om 03:25 uur in de morgen nog speciaal voor mij aan het werk is, is een held. Herbert schreef het volgende:

Dag Dirk,

Ik heb mijn best gedaan om je op tijd te bedienen. Midden in de nacht is toch ook OK? Hierbij mijn Word-concept, dat uitgebreid gecheckt is door Liuwe Westra en Sibel en door hen van suggesties is voorzien. Mocht je je afvragen waarom het in het Engels is:

- a. het is een (forse) adaptatie van één van de opzetjes die ik 10 jaar geleden heb gemaakt in het kader van een Nabokov-serie.*
- b. Ik ben mede-ambassadeur van het Fries Dammen, hetgeen we internationaal aan het promoten zijn - dit is dienstbaar bij de PR buiten NL.*

Hartelijke groeten,

Herbert

Welaan dan, hier het stuk van Herbert:

Reflections of the afterglow

– by Herbert Tulleken –

Retired Colonel Fortesque had been invited to a military honorary commemoration of Independence Day in Bombay, India, where he had served in the British Army as a young officer until the transfer of power. Mrs. Fortesque had also been invited (courtesy of Her Majesty the Queen's Office) to accompany him. Understandably, the festivities and the intense Indian heat had worn both of them out during the week's event. So the Colonel sighed deep when he finally sank back into his British Airways business class chair and took a sip from his champagne, which was almost instantly offered by a representative stewardess with a lovely smile. Wish I were that age again, he thought.

Halfway the flight, Mrs. Fortesque insisted on buying a range of top end perfumes from the duty free. Chanel No. 5, Allure, Annick Goutal, and of course gloss and lipstick - she filled her basket generously and presented her credit card.

"Madam, we may only accept Visa or MasterCard", the steward said softly. With a slight irritation and discomfort, she apologized for not having an alternative to AmEx, nor sufficient cash, and thanked him politely for the effort. She mused that such event was unbearable, even intolerable, and promised to herself that this would not happen again.

This lady was anything but skinny. Her physique was such that she could no longer cross her legs. Since a couple of years she refused to weigh herself. The Colonel sometimes brought the scale back in the bathroom, but she persistently avoided it. The last time he had noticed her weight was about eight years ago, because of an urgent medical health examination during a visit to the USA. Then she was *ex aequo* with his score of twelve stones, but things got a lot worse on her account since then. Of course, business class seats are designed to accommodate obese people as well, pretty much according to market demand.

"Isabel, would you like a cup of tea?" he shouted over the lush, sun-drenched garden, which was 80 feet deep, stretching all the way to the silvery stream on the south end. She hurdled up from her rose trimming posture, and replied, completely out of breath: "Yes dear, that would be wonderful, I am dying for a handsome piece of apple pie with lots of cream and could you bring plenty lumps of sugar, please? I am still feeling quite feeble after the journey..." He grinded his teeth in despair and thought back of the days that she was an athletic and vivid young woman who won medals at the local swimming contest. In the kitchen he fetched the ordered items, carefully put them on a tray, considering for a split second to add some mild Coli tribe to the cream to get things going.

During the high tea at the terrace at the waterside, they talked little; mostly about the speed of the turbulent water, which was untypically violent because of extensive autumn rainfall in the Lake District.

After a period of almost perfect silence, which was only disturbed by the slight rumble of the water flow, the Colonel raised his walking stick and slowly walked towards the north side of the garden, from which side he heard a sudden mechanical sound.

Their neighbour, a sturdy unattached guy in his early fifties by the name of Rodney Spears, had started to trim the reddish-green pateled hedge, which separated their properties. He earned his fortune as a City broker during the late nineties, at the heights and boom of the stock market. It is true, he got out in time of the dot-com crisis and retired, pretty well off, in this county resort in Lancashire. Actually, he did not do meaningful things since then, except around the house, most notably hedging the risk of his garden. The *nouveau riche* are probably unaware of the existence, skills and financial needs of gardeners, the Colonel thought, while giving his neighbor a not unfriendly nod.

"My dear chap", Rodney said, rushing this hand through his curly tuft of grayish hair, "I saw all the other chumps leaving for the club; let's join them at once..."

"I say, you seem to have hardly started, shouldn't you give it another ten yards of trimming before we take off?" the Colonel replied. "By no means, duty calls, grab your coat!"

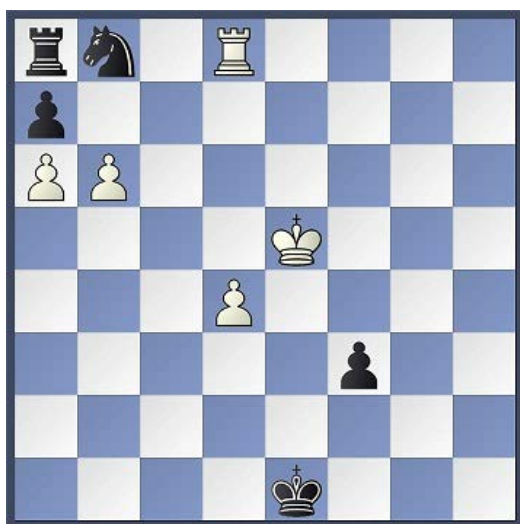
The salon was full of men and cigar smoke when they entered. The Colonel, not particularly fond of smoking, sighed and settled carefully into a worn-down leather fauteuil, from which he had a profound view of the action. His left leg hurt considerably from the ten-minute walk, as he had suffered an extensive grenade shell wound during the military conflict between the Empire and Egypt in 1956, after President Nasser unilaterally nationalised the Suez Canal.

Mr. Spears, however, greeted the crowd enthusiastically. He swirled around like a ballet dancer, shook hands and ended up at the far end, where a group of ten men were playing chess. "Good Lord, did the lot of you start without me?" he said confidently.

Nobody responded or even looked up. Spears, feeling quite hurt, swallowed the rejection instantly, as he had done so many times while working as a professional. He forced himself to examine the five chess positions in an attempt to keep his posture. Although a less gifted player, what he noticed at the top board took his full attention immediately. The black centre pawn had just captured white's bishop at f3, threatening to win the white rook with Nc6+ and then push for promotion towards f1, game over. Spears hated the guts of the black-sided player – he was systematically ignored by that elderly man, who was an erudite and revered club member, and one of the strongest chess players of the county. A trench war was being fought openly, but without words. Extravagance versus modesty. Guts versus good manners. Globalism versus tradition. A lost war, so it seemed, at least locally.

Understandably, the other player, a young man holding the white pieces, was lost in deep thought. Never seen him, he must be new or an invitee to the club, quite an interesting fellow, judging from the informal clothing, probably a foreigner - what a pity he is going to lose, Spears thought.

Thinking for some 15 minutes, hardly having 4 minutes left on the clock, the stranger responded with **1. Ke4** - chasing the pawn in vain, so it seemed. Black immediately played **1. .... f2**, while replacing the off-board queen just below f1, with a polite but yet intimidating smile.

In the meantime, more people had gathered around the players. It was clear that something special was on display. The Colonel could no longer see what was going on and decided to carefully shuffle towards the bystanders, out of sheer curiosity. Accidentally he hit one of the tables with his stick and was greeted with almost furious remarks to be silent.

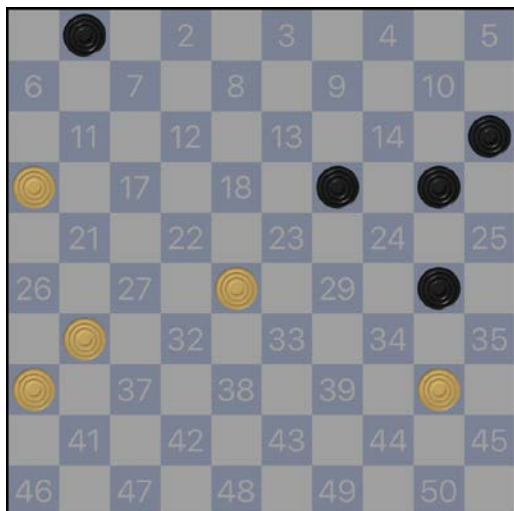
Without much ado, white played **2. b7** and his opponent promoted with **2. .... f1(Q)**, which was answered directly with **3. bxa8(Q)**. Black, who still had lots of time left, looked puzzled and finally responded with **3. .... Qh1+** to get a shot at Qa8 (note that **3. .... Qg2+** would have a comparable effect, whereas **3. .... Qe2+**; **4. Kf4** would be a simple draw as Qa8 would come into play). White moved his king to **4. Ke3**. After **4. .... Qh1xa8** the bystanders probably thought that white would surrender, but then he played **5. d5!** "Oh dear", somebody said softly, "the queen is locked in!" The two players looked at each other and shook hands. Indeed, it was a theoretical draw. Having the queen immobilized, the white king could always maintain the opposition, as e.g. **5. .... Kd1** would be answered with **6. Kd3**. Beautiful finesse.

"Sir, I wholeheartedly congratulate you with this powerful and surprisingly creative play, you more than deserved a draw, as your opponent will undoubtedly agree! May I ask, as we have not met before, who are you and where are you from?" Spears said with his usual *bravoure*.

The stranger said: "Sir, you give me way too much praise. I am Bouwe Wiersma, 30 years old, from Frisia, which is a province in the north of the Netherlands. I have temporarily been assigned to an ICT project, here in Blackburn. Over the last months I have spent quite some time in the vicinity and I am very happy to be invited as a guest tonight by a colleague, as I very much enjoy playing chess. I think my opponent totally outplayed me, but fate allowed an obscure drawing motive that I accidentally found after a quarter of an hour of desperate thinking. He has the better of me in chess. I am actually a player of Frisian checkers, which is much more challenging than international checkers, or 'draughts', as it is commonly known. Contrary to the latter, the combinational beauty of the Frisian game is comparable to chess, as pieces and promoted kings do not only capture diagonally, but also horizontally and vertically, much in the same way as chess kings and queens do. That makes the game very complex and of an extremely violent nature, and as a bonus, the drawing margin is significantly lower than in chess. Moreover, it is over four hundred years old, much older than the international game, but it has been overshadowed because it was considered to be too difficult."

The club's chairman stepped forward and said: "These are quite bold statements, I say, but you made me curious. Esteemed young man, please give us some example!"

Bouwe complied gladly. He turned the chess board around and presented the following miniature position on the 10x10 checkers board to the audience (using pawns, of course).

"It's a surprising win for white", Bouwe explained. "Black is hoping to take the piece at square 40 with 30x50 on the next move, but white can overrule that with 1. 16-11!, as multiple capture is compulsory in checkers. So, black must capture two stones, i.e. 1. .... 1x41. After 2. 36x47, black must play the forementioned 2. .... 30x50 and promotes to king at square 50. Note that in Frisian checkers a king's capture takes preference over that of a simple stone, so after the 'gluing' move 3. 28-23! taking 3. .... 50x46 is compulsory. White plays 4. 23x5, and after capturing three stones (via 14 and 25), he promotes as well. But because of zugzwang, black has to sacrifice his king on the long diagonal!"

"Amazing combination", somebody said, and quite complex indeed ....

At that moment, the door opened and two police officers came in and asked for Colonel Fortesque. He turned to them with a painful grin, as his leg now hurt even more badly. One of the officers stepped forward and said to him, "Sir, with deep regret, it is my duty to inform you that your wife has been found dead in the rivulet, downstream to your property. We understand she fell into the turbulent water and drowned."

The Colonel collapsed mentally when he was given the bad news. From this moment on he knew, at that split second, that his life from now on would be a different ball game. Isabel was permanently removed from the equation. How could I have left her alone, she was not herself, he thought desperately. Why have I not told her that I loved her? Only because she was overweight and inactive? Surely, this must have been an accident. She has always cared for me and treated me gently ....

The police officers accompanied the Colonel home while the female officer consoled him as much as she possibly could. But as they left and closed the front door, he was all alone. No draw, only afterglow.

Naschrift Herbert Tulleken: Met veel dank aan Liuwe Westra en Sibel Söylemez voor hun suggesties en correcties.

